

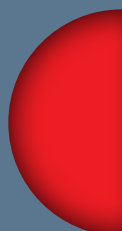
S z t u k P i ę k n y c h

AKADEMIA

im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi

70

lat tradycji

S z t u k P i ę k n y c h
A K A D E M I A
i m . W ł a d y s ł a w a S t r z e m i ń s k i e g o w Ł o d z i **70** lat tradycji

Patronat Honorowy:

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Wojewoda Łódzki Jolanta Chełmińska

Marszałek Województwa Łódzkiego Witold Stępień

Prezydent Miasta Łodzi Hanna Zdanowska

Komitet Honorowy:

prof. Małgorzata Omilanowska – Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Jolanta Chełmińska – Wojewoda Łódzki

Witold Stępień – Marszałek Województwa Łódzkiego

Hanna Zdanowska – Prezydent Miasta Łodzi

Szczepan Miłosz – Konsul Honorowy Austrii w Łodzi

prof. Krzysztof Skotnicki – Konsul Honorowy Republiki Czeskiej w Łodzi

Krzysztof Apostolidis – Konsul Honorowy Królestwa Danii w Łodzi

Radosław Stępień – Wiceprezes, Pierwszy Zastępca Prezesa Zarządu Banku Gospodarstwa Krajowego

Tomasz Łysek – Prezes Zarządu WFOŚiGW w Łodzi

Bożena Gargas – Prezes Zarządu Instytutu Wzornictwa Przemysłowego

Michał Haze – Wiceprezes Łódzkiej Izby Przemysłowo-Handlowej

Hiromi Inayoshi – projektant logotypów oraz identyfikacji wizualnych

Giuliano Santini – artysta grafik; założyciel Międzynarodowego Centrum Grafiki Artystycznej KAUS Urbino we Włoszech

ksiądz Waldemar Sondka – Rektor Kościoła Środowisk Twórczych w Łodzi

prof. Ryszard Hunger – Rektor Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi w latach 1987–1993; emerytowany pedagog uczelni

prof. Jerzy Trelński – Rektor Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi w latach 1993–1999; emerytowany pedagog uczelni

prof. Stanisław Łabęcki – Rektor Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi w latach 1999–2005; emerytowany pedagog uczelni

prof. Stanisław Fijałkowski – artysta malarz; Dziekan Wydziału Grafiki w latach 1974–1979; emerytowany pedagog Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi

prof. Tadeusz Wolański – Dziekan Wydziału Grafiki w latach 1984–1987; emerytowany pedagog Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi

prof. Leszek Różga – artysta malarz, grafik, rysownik; Prodziekan Wydziału Grafiki w latach 1971–1978; emerytowany pedagog Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi

prof. Ireneusz Pierzgalski – artysta malarz, grafik, fotograf; emerytowany pedagog Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi

prof. Bolesław Tomaszewicz – twórca tkaniny artystycznej; Dziekan Wydziału Włókienniczego w latach 1990–1996; emerytowany pedagog Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi

prof. Kazimiera Frymark-Błaszczak – twórca tkaniny i dzianiny artystycznej, Kierownik Katedry Dziewiarstwa w latach 1976–1993; emerytowany pedagog Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi

prof. Andrzej Gieraga – artysta malarz, grafik, rysownik; Prorektor ds. Nauki w latach 1987–1990; emerytowany pedagog Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi

prof. Aleksandra Pukaczewska – projektantka ubioru; Prorektor ds. Nauki w latach 1984–1987; emerytowany pedagog Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi

prof. Aleksander Hałat – artysta rzeźbiarz; Prodziekan Wydziału Grafiki w latach 1987–1990; emerytowany pedagog Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi

prof. Tadeusz Śliwiński – artysta malarz; emerytowany pedagog Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi

prof. Andrzej Nawrot – Kierownik Katedry Ubioru Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi w latach 1984–2002

prof. Krystyna Nadratowska-Górska – projektantka tkaniny unikatowej i przemysłowej; Prorektor ds. Nauki w latach 1987–1993 oraz 1999–2003; emerytowany pedagog Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi

prof. Andrzej Jocz – artysta rzeźbiarz; emerytowany pedagog Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi

prof. Mikołaj Dawidziuk-Iwacik – artysta malarz, emerytowany pedagog Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi

prof. Kazimierz Karpiński – artysta rzeźbiarz; emerytowany pedagog Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi

prof. Michał Gałkiewicz – artysta rzeźbiarz; emerytowany pedagog Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi

Jerzy Skolimowski – reżyser, malarz, doktor honoris causa Akademii Sztuk

Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi

Małgorzata Laurentowicz-Granat – Dyrektor Muzeum Miasta Łodzi

Marcin Oke – Dyrektor Centralnego Muzeum Włókiennictwa w Łodzi

Jarosław Suchan – Dyrektor Muzeum Sztuki w Łodzi

Marzena Bomanowska – Dyrektor Muzeum Kinematografii

Tomasz Bęben – Dyrektor Naczelny Filharmonii Łódzkiej

Wojciech Nowicki – Dyrektor Naczelny Teatru Wielkiego w Łodzi

Włodzimierz Adamiak – Prezes Fundacji Ulicy Piotrkowskiej

dr Wojciech Niewiarowski – Prezes Galerii Rynek Sztuki Sp. z o.o.

Krystyna Potocka-Suwalska – Dyrektor Galerii „Manhattan”

Wojciech Szrajber – Dyrektor Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego
im. M. Kopernika w Łodzi

Mariusz Woźniczka – Dyrektor Komunikacji Produktów Grupy EUROZET

Joanna Żarnoch-Chudzińska – Redaktor Naczelna „Gazety Wyborczej” w Łodzi

Jacek Grudzień – Dyrektor TVP Łódź

Marek Skłodowski – Prezes Zarządu „Radio Łódź”

Magda Olczyk – dziennikarka, redaktor „Magazynu Kulturalnego”

Renata Sas – redaktor „Expressu Ilustrowanego”

Aleksandra Talaga-Nowacka – redaktor „Kalejdoskopu”

Michał Styś – Dyrektor Zarządzający OPG Orange Property Group, inicjator
projektu OFF Piotrkowska

Bogdan Wasilewski – Prezes Łódzkiego Regionalnego Parku Naukowo-
Technologicznego

Andrzej Wodzyński – Prezes Ceramiki Tubądzin

Piotr Grabowicz – Prezes MCKB Sp. z o.o.

Przemysław Andrzejak – Prezes ŁARR S.A.

Arkadiusz Majsterek – właściciel Domu Jubilerskiego A&A

Anna Skórska – właściciel Domu Mody Skórska

Honorary Patronage:

The Ministry of Culture and National Heritage

Łódź Voivode Jolanta Chelmińska

Marshal of the Łódź Voivodeship Witold Stępień

Mayor of the City of Łódź Hanna Zdanowska

Honorary Committee:

prof. Małgorzata Omilanowska – Minister of Culture and National Heritage

Jolanta Chelmińska – Governor of Łódź

Witold Stępień – Marshal of the Łódź Voivodeship

Hanna Zdanowska – Mayor of the City of Łódź

Szczepan Miłosz – Honorary Consul of Austria in Łódź

prof. Krzysztof Skotnicki – Honorary Consul of the Czech Republic in Łódź

Krzysztof Apostolidis – Honorary Consul of the Kingdom of Denmark in Łódź

Radosław Stępień – Vice-President – First Deputy of the President of the Management Board of Bank Gospodarstwa Krajowego

Tomasz Łysek – President of the Management Board of the Voivodeship Fund for Environmental Protection and Water Management in Łódź

Bożena Gargas – President of the Institute of Industrial Design

Michał Haze – Vice-President of the Łódź Chamber of Commerce

Hiromi Inayoshi – designer of logotypes and visual identification

Giuliano Santini – graphic artist; founder of the International Centre of Graphic Arts KAUS Urbino in Italy

Fr. Waldemar Sondka – Rector of the Church of Creative Communities in Łódź

prof. Ryszard Hunger – Rector of the Władysław Strzemiński Academy of Fine Arts in Łódź in 1987–1993; professor emeritus

prof. Jerzy Treliński – Rector of the Władysław Strzemiński Academy of Fine Arts in Łódź in the years 1993–1999; professor emeritus

prof. Stanisław Łabęcki – Rector of the Władysław Strzemiński Academy of Fine Arts in Łódź in 1999–2005; professor emeritus

prof. Stanisław Fijałkowski – painter; Dean of the Faculty of Graphics in 1974–1979; professor emeritus of the Władysław Strzemiński Academy of Fine Arts in Łódź

prof. Tadeusz Wolański – Dean of the Faculty of Graphic Art in the period 1984–1987; professor emeritus of the Władysław Strzemiński Academy of Fine Arts in Łódź

prof. Leszek Różga – painter, graphic artist; Dean of the Faculty of Graphics in 1971–1978; professor emeritus of the Władysław Strzemiński Academy of Fine Arts in Łódź

prof. Ireneusz Pierzgalski – painter, graphic artist, photographer; professor emeritus of the Władysław Strzemiński Academy of Fine Arts in Łódź

prof. Bolesław Tomasziewicz – author of artistic textile; Dean of the Faculty of Textile in 1990–1996; professor emeritus of the Władysław Strzemiński Academy of Fine Arts in Łódź

prof. Kazimiera Frymark-Błaszczak – author of artistic textile and knitwear, Head of the Department of Knitwear in 1976–1993; professor emeritus of the Władysław Strzemiński Academy of Fine Arts in Łódź

prof. Andrzej Gieraga – painter, graphic artist; Pro-Rector for Science in 1987–1990; professor emeritus of the Władysław Strzemiński Academy of Fine Arts in Łódź

prof. Aleksandra Pukaczewska – fashion designer; Pro-Rector for Science in 1984–1987; professor emeritus of the Władysław Strzemiński Academy of Fine Arts in Łódź

prof. Aleksander Hałat – sculptor; Dean of the Faculty of Graphics in 1987–1990; professor emeritus of the Władysław Strzemiński Academy of Fine Arts in Łódź

prof. Tadeusz Śliwiński – painter; professor emeritus of the Władysław Strzemiński Academy of Fine Arts in Łódź

prof. Andrzej Nawrot – Head of the Department of Fashion Design at the Władysław Strzemiński Academy of Fine Arts in Łódź in 1984–2002

prof. Krystyna Nadratowska-Górska – designer of unique and industrial textile; Pro-Rector for Science in 1987–1993 and 1999–2003; professor emeritus of the Władysław Strzemiński Academy of Fine Arts in Łódź

prof. Andrzej Jocz – sculptor; professor emeritus of the Władysław Strzemiński Academy of Fine Arts in Łódź

prof. Mikołaj Dawidziuk-Iwacik – painter, professor emeritus of the Władysław Strzemiński Academy of Fine Arts in Łódź

prof. Kazimierz Karpiński – sculptor; professor emeritus of the Władysław Strzemiński Academy of Fine Arts in Łódź

prof. Michał Gałkiewicz – sculptor; professor emeritus of the Władysław Strzemiński Academy of Fine Arts in Łódź

Jerzy Skolimowski – film director, painter, doctor honoris causa of the Władysław Strzemiński Academy of Fine Arts in Łódź

Małgorzata Laurentowicz-Granat – Director of the Museum of the City of Łódź

Marcin Oki – Director of the Central Museum of Textiles in Łódź

Jarosław Suchan – Director of the Museum of Art in Łódź

Marzena Bomanowska – Director of the Museum of Cinematography

Tomasz Bęben – Managing Director of the Łódź Philharmonic

Wojciech Nowicki – Managing Director of the Grand Theatre in Łódź

Włodzimierz Adamiak – President of the Piotrkowska Street Foundation

dr Wojciech Niewiarowski – President of the “Rynek Sztuki” Gallery Sp. z o. o.

Krystyna Potocka-Suwalska – Director of the “Manhattan” Gallery

Wojciech Szrajber – Director of the M. Kopernik Regional Specialist Hospital in Łódź

Mariusz Woźniczka – Products Communications Director of the EUROZET Group

Joanna Żarnoch-Chudzińska – Editor in Chief of “Gazeta Wyborcza” in Łódź

Jacek Grudzień – Director of TVP Łódź

Marek Skłodowski – Chairman of the Board of “Radio Łódź”

Magda Olczyk – journalist, editor of “Magazyn Kulturalny”

Renata Sas – editor of “Expres Ilustrowany”

Aleksandra Talaga-Nowacka – editor of “Kalejdoskop”

Michał Styś – Managing Director of OPG Orange Property Group, author of the OFF Piotrkowska project

Bogdan Wasilewski – President of the Łódź Regional Science and Technology Park

Andrzej Wodzyński – President of Ceramika Tubądzin

Piotr Grabowicz – President of MCKB Sp. z o. o.

Przemysław Andrzejak – President of ŁARR S.A.

Arkadiusz Majsterek – owner of A&A Jewellery House

Anna Skórska – owner of Dom Mody Skórska

Możliwość piastowania zaszczytnego stanowiska Rektora Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi w roku obchodów jej 70-lecia jest dla mnie wielką satysfakcją, a zarazem ogromnym wyzwaniem.

Przez cały rok 2015 organizowaliśmy szereg uroczystości, by uhonorować wielu wybitnych profesorów, ich utalentowanych studentów i absolwentów Akademii. Po raz kolejny odświeżyliśmy pamięć na temat szkoły, uświadomiliśmy wagę jej powołania i rolę, jaką pełniła i pełni do dnia dzisiejszego jako miejsce nie tylko edukacji artystycznej i projektowej, ale także ośrodek kulturotwórczy o ogromnej sile oddziaływania na społeczność naszego miasta, regionu i kraju.

Dzisiaj Akademia Sztuk Pięknych, nosząca to dumne imię od 1996 roku, jest nowoczesną uczelnią kształcącą każdego roku blisko tysiąc dwustu studentów na pięciu wydziałach, na studiach licencjackich, magisterskich, doktoranckich i podyplomowych. Naszą domeną jest moda, design i multimedia, osiągamy też znakomite rezultaty dydaktyczne w przygotowaniu młodych artystów we wszystkich obszarach sztuk pięknych.

Studentom służy dynamicznie rozwijająca się infrastruktura, nowe obiekty dedykowane doskonałym efektom kształcenia, powiązanych z wciąż rosnącymi oczekiwaniami rynku pracy. Od 2013 roku cieszymy się z posiadania Centrum Promocji Mody, Centrum Nauki i Sztuki oraz zabytkowego budynku na historycznym, rdzennie łódzkim Księżym Młynie, przyszłej siedziby Akademickiego Centrum Designu. Posiadamy także obiekt przy ul. Franciszkańskiej oraz własny dom studenta, a w planach są kolejne inwestycje.

Programy dydaktyczne realizowane w pracowniach pozwalają studentom rozwijać się w poszanowaniu tradycji i wartości wniesionych przez Władysława Strzemińskiego, naszego patrona, zarazem jednak korzystać z dobrodziejstwa nowych technologii i śmiało wkraczać w dynamicznie zmieniającą się rzeczywistość.

Nasi absolwenci są naszą wielką dumą, a ich samodzielność i rozwijające się kariery zawodowe mobilizują nas – władze, kadrę dydaktyczną i sztab administracyjny – do wyłożonej pracy na rzecz rozwoju Akademii.

Od niedawna z przyjemnością gościmy na zajęciach plastycznych i tych najmłodszych artystów – dzieci, i tych nieco starszych – kreatywnych seniorów, których łączy z nami pasja i miłość do sztuki. Latem do Akademii przyjeżdżają dziesiątki artystów i miłośników sztuki z całego świata, by podczas Letnich Kursów PATA doskonalić swoje umiejętności w dziedzinie grafiki i tkaniny artystycznej.

Z satysfakcją odnotowuję fakt dużego zaangażowania się w obchody rocznicowe wielu starszych i młodszych pracowników dydaktycznych, studentów i pracowników wspierających funkcjonowanie uczelni. Szczególne słowa podziękowania składam członkom Komitetu Honorowego obchodów 70-lecia ASP w Łodzi, a także naszym drogim sponsorom, dzięki którym udało się zorganizować szereg wspaniałych wydarzeń towarzyszących nam podczas tego jubileuszowego roku.

prof. dr hab. Jolanta Rudzka Habisiak

Rektor

To hold the honourable position of Rector of the Władysław Strzemiński Academy of Fine Arts in the year when we celebrate its seventieth anniversary has been a source of great satisfaction to me, but also a serious challenge.

Throughout 2015, we have organised a series of events to honour the many outstanding professors, as well as their talented students and graduates of the Academy. Once again, we have rekindled the memory about the school, we have come to realise the importance of its founding, and the role it has played – and still plays to this day – not only as a place of art and design education, but also as an important cultural centre of great significance for the community of our city, region, and country.

Today, the Academy of Fine Arts, bearing this proud name since 1996, is a modern higher education institution, with nearly 1,200 students each year studying bachelor's, master's, doctoral, and postgraduate programmes at five faculties. Our domains are fashion, design, and multimedia, but we achieve excellent results in training young artists in all areas of the arts.

Students can make use of our rapidly developing infrastructure and new facilities dedicated to excellent learning outcomes, associated with the constantly rising expectations of the labour market. In 2013, we became proud owners of the Fashion Promotion Centre, Science and Art Centre, and the historic building in one of the most important areas of Łódź, Księży Młyn, the future seat of the Academic Centre of Design. We also own another facility on Franciszkańska Street, as well as our own dormitory, and we are planning further investments.

Educational programmes carried out in our studios allow students to develop their abilities in keeping with the traditions and values of Władysław Strzemiński, our patron, but at the same time they can enjoy the benefits of new technologies and boldly face the rapidly changing reality.

Our graduates are our great pride, and their self-reliance and careers mobilise us – the authorities, teachers, and administrative staff – to work hard for further development of the Academy.

Recently, we have been offering art classes dedicated to the youngest artists – children, as well as those somewhat older – creative seniors who share our passion and love for art. In summer, dozens of artists and art lovers from around the world come to the Academy to take part in the Summer Courses PATA, honing their skills in the field of graphic design and textile art.

I am very happy to note that many senior and junior members of the teaching staff, as well as students and employees have become involved in the anniversary

celebrations. I offer a special word of thanks to the members of the Honorary Committee of the seventieth anniversary of the Academy of Fine Arts in Łódź, as well as our valued sponsors who made it possible to organise a number of wonderful events during this jubilee year.

prof. dr hab. Jolanta Rudzka Habisiak

Rector

STRUKTURA

Akademia Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego
w Łodzi

Władze uczelni – kadencja w latach 2012–2016

Rektor: prof. dr hab. Jolanta Rudzka Habisiak

Prorektor ds. Nauczania: prof. dr hab. Mariusz Łukawski

Prorektor ds. Nauki, Rozwoju i Pozyskiwania Funduszy:
dr hab. Mariusz Włodarczyk, prof. nadzw.

Rektorat: +48 42 25 47 400

Kancelaria: +48 42 25 47 408

faks: +48 42 25 47 418

e-mail: kancelaria@asp.lodz.pl

www.asp.lodz.pl

Rekrutacja

tel. +48 42 25 47 508

e-mail: rekrutacja@asp.lodz.pl

www.rekrutacja.asp.lodz.pl

STUDIA STACJONARNE

Wydział Tkaniny i Ubioru

Dziekan: dr hab. Zbigniew Dudek, prof. nadzw.

Prodziekan: dr hab. Sylwia Romecka-Dymek, prof. nadzw.

tel.: +48 42 25 47 500, +48 42 25 47 502

e-mail: tiu@asp.lodz.pl

Kierunek unikatowy – tkanina i ubiór

studia I i II stopnia

projektowanie ubioru

projektowanie biżuterii

projektowanie tkaniny

projektowanie tkaniny drukowanej

Wydział Grafiki i Malarstwa

Dziekan: prof. dr hab. Zdzisław Olejniczak

Prodziekan: dr hab. Piotr Karczewski, prof. nadzw.

tel.: +48 42 25 47 530, +48 42 25 47 532

e-mail: gim@asp.lodz.pl

Kierunek – grafika

studia jednolite magisterskie

projektowanie graficzne

grafika warsztatowa

multimedia

Kierunek – malarstwo

studia jednolite magisterskie

malarstwo sztalugowe

rysunek

Wydział Sztuk Wizualnych

Dziekan: dr Przemysław Wachowski

Prodziekan: dr hab. Ewa Wojtyński-Dębińska

tel.: +48 42 61 62 480

e-mail: sw@asp.lodz.pl

Kierunek – edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych

studia I stopnia

techniki teatralne, filmowe i telewizyjne
projekty wizualne
animacja
fotografia

studia II stopnia

projekty wizualne
intermedia

Wydział Wzornictwa i Architektury Wnętrz

Dziekan: dr hab. inż. arch. Andrzej Wachowicz

Prodziekan: dr hab. Anna Miarka

tel.: +48 42 25 47 550

e-mail: wiaw@asp.lodz.pl

Kierunek – wzornictwo

studia I stopnia

design
projektowanie komunikacji wizualnej

studia II stopnia

projektowanie produktu
projektowanie systemów wizualnych

Kierunek – architektura wnętrz

studia I i II stopnia

Pracownia projektowania przestrzeni dla rozrywki i rekreacji
Pracownia projektowania przestrzeni wystawienniczej
Pracownia projektowania wnętrz użyteczności publicznej
Pracownia projektowania wnętrz mieszkalnych
Pracownia projektowania mebli (tylko I stopień)
Pracownia projektowania wnętrz w strukturach istniejących i historycznych (tylko II stopień)
Pracownia projektowania mebli unikatowych (tylko II stopień)

Wydział Rzeźby i Działań Interaktywnych

Dziekan: dr hab. Janusz Czumaczenko, prof. nadzw.

tel.: +48 42 25 47 560

e-mail: ridi@asp.lodz.pl

Kierunek – rzeźba

studia I stopnia

obiekt rzeźbiarski
przestrzenne formy interaktywne

studia II stopnia

rzeźba interdyscyplinarna
kreacja przestrzeni

STUDIA NIESTACJONARNE

Wydział Tkaniny i Ubioru

tel.: +48 42 25 47 455

e-mail: niestacjonarne@asp.lodz.pl

Kierunek unikatowy – tkanina i ubiór

studia I stopnia

projektowanie ubioru
projektowanie biżuterii
projektowanie tkaniny
projektowanie tkaniny drukowanej

Kierunek unikatowy – tkanina i ubiór

studia II stopnia

projektowanie ubioru
projektowanie biżuterii
projektowanie tkaniny drukowanej

Wydział Grafiki i Malarstwa

tel.: +48 42 25 47 455

e-mail: niestacjonarne@asp.lodz.pl

Kierunek – grafika

studia I i II stopnia

projektowanie graficzne

Kierunek – malarstwo

studia I i II stopnia

malarstwo sztalugowe
rysunek

DOKTORANCKIE STUDIA ŚRODOWISKOWE

Kierownik: dr hab. Małgorzata Dobrzyniecka-Kojder, prof. nadzw.

tel.: +48 42 25 47 485

e-mail: dss@asp.lodz.pl

studia stacjonarne – bezpłatne

studia niestacjonarne – płatne (również dla obcokrajowców)

Studia umożliwiają uzyskanie zaawansowanej wiedzy w obszarze sztuki, w dziedzinie sztuk plastycznych w dwóch dyscyplinach artystycznych:

sztuki piękne na kierunku: grafika, malarstwo
sztuki projektowe na kierunkach: tkanina i ubiór, architektura wnętrz, wzornictwo

STUDIA PODYPLOMOWE

tel.: +48 42 25 47 483; +48 696-067-419

e-mail: podyplomowe@asp.lodz.pl

www.podyplomowe.asp.lodz.pl

Moda, stylizacja, trendy

Projektowanie wzornicze produktu (Design rynkowy)

Projektowanie architektury wnętrz i wystawiennictwa

Stylizacja, aranżacja i dekoracja wnętrz

Projektowanie graficzne

Malarstwo i rysunek

Ilustracja i komiks z elementami preprodukcji gier i filmów
Food design (Projektowanie kulinariów)
Projektowanie biżuterii
Kreowanie wizerunku marki modowej
Tkanina – konstrukcja, dekonstrukcja, rekonstrukcja

JEDNOSTKI MIĘDZYWYDZIAŁOWE

BIURO WSPÓŁPRACY Z ZAGRANICĄ

tel.: +48 42 25 47 403; +48 42 25 47 487
e-mail: international.office@asp.lodz.pl
www.int.asp.lodz.pl

CENTRUM TRANSFERU TECHNOLOGII

tel.: +48 25 47 404; +48 696-070-946
e-mail: anna.wesolowska@asp.lodz.pl
www.ctt.asp.lodz.pl

Zadaniem Centrum Transferu Technologii Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzeńskiego w Łodzi jest współpraca uczelni z biznesem.

AKADEMICKIE CENTRUM DESIGNU

tel. + 48 42 25 47 511; +48 42 25 47 408

Akademickie Centrum Designu jest organizacją mającą na celu współpracę wszystkich wydziałów wzornictwa państwowych uczelni artystycznych w Polsce. To platforma współpracy dla studentów, absolwentów i dydaktyków z obszaru designu. Badania naukowe, podnoszenie kwalifikacji, a przede wszystkim współpraca z biznesem.

AKADEMIA KREATYWNEGO SENIORA

Koordinator: mgr Magdalena Kacperska
tel.: +48 42 25 47 524; +48 42 25 47 405
e-mail: seniorzy@asp.lodz.pl

Akademia Kreatywnego Seniora stanowi jednostkę działającą w strukturze uczelni, skupioną przy Wydziale Tkaniny i Ubioru Akademii Sztuk Pięknych w Łodzi. Jest to rodzaj uniwersytetu trzeciego wieku, ale o charakterze ściśle związanym z artystycznym profilem uczelni. AKS funkcjonuje w Akademii od października 2014 roku.

LABORATORIUM DZIAŁAŃ ARTYSTYCZNYCH

e-mail: laboratorium@asp.lodz.pl
www.laboratorium.asp.lodz.pl

Laboratorium Działań Artystycznych to jednostka międzywydziałowa, której głównym zadaniem jest organizacja i prowadzenie tematycznych projektów artystyczno-
-edukacyjnych. Zajęcia prowadzone są przez studentów ASP w Łodzi, którzy doskonałą umiejętność pracy w charakterze animatora działań artystycznych. Warsztaty skierowane są do dzieci, młodzieży i innych zainteresowanych osób.

Academy Authorities – term 2012–2016

Rector: prof. dr hab. Jolanta Rudzka Habisiak

Pro-Rector for Teaching: prof. dr hab. Mariusz Łukawski

Pro-Rector for Science, Development and Fundraising:
dr hab. Mariusz Włodarczyk, prof. nadzw.

Rector's Office: +48 42 25 47 400

Chancellor's Office: +48 42 25 47 408

fax: +48 42 25 47 418

e-mail: kancelaria@asp.lodz.pl

www.asp.lodz.pl

Student recruitment:

phone +48 42 25 47 508

e-mail: rekrutacja@asp.lodz.pl

www.rekrutacja.asp.lodz.pl

FULL-TIME PROGRAMMES

Faculty of Textile and Fashion Design

Dean: dr hab. Zbigniew Dudek, prof. nadzw.

Vice-Dean: dr hab. Sylwia Romecka-Dymek, prof. nadzw.

phone +48 42 25 47 500, +48 42 25 47 502

e-mail: tiu@asp.lodz.pl

Field – textile and fashion

1st and 2nd cycle programme

fashion design

jewellery design

textile design

printed textile design

Faculty of Graphics and Painting

Dean: prof. dr hab. Zdzisław Olejniczak

Vice-dean: dr hab. Piotr Karczewski, prof. nadzw.

phone +48 42 25 47 530, +48 42 25 47 532

e-mail: gim@asp.lodz.pl

Field – graphics

long-cycle programme

graphic design

printmaking

multimedia

Field – painting

long-cycle programme

easel painting

drawing

Faculty of Visual Arts

Dean: dr Przemysław Wachowski

Vice-dean: dr hab. Ewa Wojtyniak-Dębińska

phone +48 42 61 62 480

e-mail: sw@asp.lodz.pl

Field – fine arts education in the area of visual arts

1st cycle programme
theatre, film and TV techniques
visual projects
animation
photography

2nd cycle programme
visual projects
intermedia

Faculty of Industrial Design and Interior Design

Dean: dr hab. inż. arch. Andrzej Wachowicz

Vice-dean: dr hab. Anna Miarka

phone +48 42 25 47 550

e-mail: wiaw@asp.lodz.pl

Field – industrial design

1st cycle programme
design
visual communication design

2nd cycle programme
product design
visual systems design

Field – interior design

1st and 2nd cycle programme
Entertainment and Recreation Spaces Studio
Exhibition Space Design Studio
Public Space Interiors Studio
Residential Interior Design Studio
Furniture Design Studio (only 1st cycle)
Interior Design in Existing and Historical Structures Studio (only 2nd cycle)
Unique Furniture Design Studio (only 2nd cycle)

Faculty of Sculpture and Interactive Actions

Dean: dr hab. Janusz Czumaczenko, prof. nadzw.

phone +48 42 25 47 560

e-mail: ridi@asp.lodz.pl

Field – sculpture

1st cycle programme
sculptural object
spatial interactive forms

2nd cycle programme
interdisciplinary sculpture
space creation

PART-TIME PROGRAMMES

Faculty of Textile and Fashion Design

phone +48 25 47 455

e-mail: niestacjonarne@asp.lodz.pl

Field – textile and fashion

1st cycle programme
fashion design
jewellery design
textile design
printed textile design

Field – textile and fashion

2nd cycle programme
fashion design
jewellery design
printed textile design

Faculty of Graphics and Painting

phone +48 25 47 455

e-mail: niestacjonarne@asp.lodz.pl

Field – graphics

1st and 2nd cycle programme
graphic design

Field – painting

1st and 2nd cycle programme
easel painting
drawing

INTERDISCIPLINARY PHD STUDIES

Director: dr hab. Małgorzata Dobrzyniecka-Kojder, prof. nadzw.

phone +48 42 25 47 485

e-mail: dss@asp.lodz.pl

full-time programme – no tuition fee
part-time programme – tuition fee (available to foreigners)
The Interdisciplinary PhD Studies enable students to gain advanced knowledge in the area of art, subject area visual arts, in two artistic disciplines:
fine arts in the fields of: graphics, painting
design arts in the fields of: textile and fashion, interior design, industrial design

POSTGRADUATE PROGRAMMES

phone +48 42 25 47 483; +48 696 067 419

e-mail: podyplomowe@asp.lodz.pl

www.podyplomowe.asp.lodz.pl

Fashion, Style, Trends
Product Design (Market-oriented Design)
Interior and Exhibition Design
Interior Stylisation, Arrangement and Decoration
Graphic Design
Painting and Drawing
Illustration and Comics with Elements of Game and Film

Production
Food Design
Jewellery Design
Fashion Brand Management
Textile – Construction, Deconstruction, Reconstruction

INTERDEPARTMENTAL UNITS

INTERNATIONAL OFFICE

phone +48 42 25 47 403; +48 42 25 47 487
e-mail: international.office@asp.lodz.pl
www.int.asp.lodz.pl

TECHNOLOGY TRANSFER CENTRE

phone +48 25 47 404; +48 696-070-946
e-mail: anna.wesolowska@asp.lodz.pl
www.ctt.asp.lodz.pl

The goal of the Technology Transfer Centre at the Strzemiński Academy of Fine Arts in Łódź is to support the cooperation between the school and business institutions.

ACADEMIC DESIGN CENTRE

phone +48 42 25 47 511; +48 42 25 47 408

The Academic Design Centre is an organisation whose goal is to create a cooperation network of all faculties of design existing at state art academies in Poland. It is a cooperation platform for students, graduates and academic teachers active in the field of design. It supports research, skill development and first and foremost, cooperation with business.

CREATIVE SENIOR ACADEMY

Coordinator: mgr Magdalena Kacperska
phone +48 42 25 47 524; +48 42 25 47 405
e-mail: seniorzy@asp.lodz.pl

The Creative Senior Academy is a unit within the structure of the Strzemiński Academy of Fine Arts in Łódź which has been operating at the Faculty of Textile and Fashion since 2014. The unit is a type of a University of the Third Age but is strictly linked with the artistic profile of the institution.

ARTISTIC ACTIONS LABORATORY

e-mail: laboratorium@asp.lodz.pl
www.laboratorium.asp.lodz.pl

The Artistic Actions Laboratory is an interdepartmental unit whose main goal is to organise and run artistic and educational projects. Classes are taught by students of the Academy who perfect their skills as managers of artistic activities. Workshops are addressed to children, teenagers and other interested target groups.

Wydział Tkaniny i Ubioru jest wydziałem wyjątkowym, nie tylko na tle macierzystej uczelni, ale także w skali kraju, stanowiąc swoisty ewenement na rynku edukacji szczebla wyższego. Będąc z założenia wydziałem projektowym, dzięki oryginalnej koncepcji kształcenia i z myślą o procesie edukacyjnym przyszłych projektantów, w sposób profesjonalny umożliwia studentom racjonalne, problemowe obcowanie z procesem kreacji właściwym sztukom pięknym, a to dzięki takim przedmiotom, jak: malarstwo, rysunek, rzeźba czy fotografia. Te dyscypliny sztuki, w ramach opracowanych na wydziale ćwiczeń, przenikają się ze sztuką projektową – wpływają na nią, rozwijając wiedzę plastyczną i wyobraźnię – najważniejszy warsztat pracy dla projektanta. Integracja tych dwóch przestrzeni: sztuki czystej i sztuki projektowej, jest, w naszym przekonaniu, korzystna i nieodzowna; student powinien mieć twórczą świadomość i kompetencję kreacyjną wyrosłą na podłożu swobodnej kreacji plastycznej i dzięki temu swobodnie i oryginalnie móc wykorzystywać wiedzę plastyczną w projektowaniu. Stworzone w przyszłości przez tak edukowanych studentów projekty mają szansę wyróżniać się nie tylko dobrze zaprojektowaną formą, pięknymi proporcjami, wyszukaną kolorystyką, ale także wrażliwością, emocjonalnością i oryginalną estetyką.

Od dziesiątek lat nasz wydział kształci w tym duchu kolejne pokolenia projektantów ubioru, obuwia, tkanin, druków na tkaninie, dzianin, biżuterii. W ciągu tych wszystkich lat studenci, absolwenci oraz wykładowcy poszczególnych specjalności wdrożyli setki tysięcy projektów do produkcji – te niezaprzeczalne sukcesy stanowią istotne potwierdzenie słuszności metody edukacyjnej propagowanej przez nasz wydział. Można zaryzykować stwierdzenie, że dzięki niej środowisko związane z naszym wydziałem ma realny i pozytywny wpływ na wizerunek szeroko pojmowanego zjawiska mody w Polsce.

Sprawdzianem zalet kształcenia studentów są, co zasygnalizowano powyżej, ich osiągnięcia. Absolwenci wydziału znajdują zatrudnienie w firmach odzieżowych lub innych, ściśle związanych z branżą mody. Wielu z nich rozpoczyna także swoją własną, modową działalność. Studenci wydziału świetnie radzą sobie także w innych środowiskach artystycznych i branżowych zarówno w kraju, jak i za granicą, o czym świadczą odbyte staże i praktyki, nagrody i wyróżnienia w różnych konkursach.

Wydział posiada ogromny dorobek i doświadczenie w dziedzinie edukacji projektowej. Są to osiągnięcia, z którymi trudno jest dziś komukolwiek konkurować. Dysponujemy wiedzą o tym, jak nauczać, ale, co najważniejsze,

posiadamy szerokie spektrum możliwości i środków wspierających proces dydaktyczny – zarówno tych specjalistycznych, technologicznych, warsztatowych, związanych z konkretną dyscypliną projektową, jak też ogólnoplastycznych czy z zakresu dostępu do teorii. Kompleksowość dydaktyczna wydziału wpływa na wszechstronność kwalifikacji studenta. Pakiet oferowanych specjalności, wspartych profesjonalnym warsztatem, a, co najważniejsze, ich interdyscyplinarność i komplementarność, czynią z naszego wydziału lidera wśród uczelni projektowych. Łódzka ASP jako jedyna uczelnia w kraju zapewnia studentom tak szeroki zakres działań i możliwości projektowych w dziedzinie mody – a więc oprócz ubioru, także realizację autorskich tkanin, dzianin i druków na tkaninie do danej kolekcji, obuwia i akcesoriów, biżuterii. Ta kompleksowość czyni wydział wyjątkowym, unikatowym. Nowoczesny warsztat projektowy, profesjonalnie wyposażone wzorcownie specjalistyczne oraz swobodny do nich dostęp są filarem oferty edukacyjnej i wpływają na jej atrakcyjność. Ostatecznym celem jest wykształcenie projektanta – fachowca w swojej dziedzinie, specjalisty, ale równocześnie wrażliwego twórcy, estety, wymagającego perfekcjonisty, mogącego kreować trendy i wpływać przez swoją aktywność na kształt i przyszłość otaczającej go rzeczywistości.

Wydział Tkaniny i Ubioru zapewnia także swoim studentom stały, o globalnym zasięgu, dostęp do wiedzy, aktualnych informacji, tendencji i prognoz na przyszłość z zakresu mody, designu i sztuki, od lat współpracując i korzystając z usług największej na świecie brytyjskiej platformy internetowej WGSN (międzynarodowa platforma trendhunterska o charakterze prognostycznym). W tym roku umożliwiliśmy studentom korzystanie z dodatkowego portalu – HBL (*homebuidlife*), będącego doskonałym źródłem inspiracji i aktualizacji wiedzy o branżach designerskich.

Niezaprzeczalny wpływ na obecny kształt wydziału ma jego bogata historia. Wydział Tkaniny i Ubioru jest najstarszą jednostką łódzkiej uczelni. Jego początki sięgają roku akademickiego 1946/1947 – wówczas nosił on nazwę: Wydział Włókienniczy, a jego kierownikiem był prof. Leon Ormezowski. W skład pierwszego Wydziału Włókienniczego wchodziły następujące jednostki: Zakład Druku na Tkaninie, prowadzony przez prof. Marię Obrębską-Stieber, Zakład Tkactwa – wykładowca Regina Kańska-Piotrowska, Wydział Filmowy z Zakładami Scenografii i Operatorskim, kierowany przez prof. Mariana Wimmera.

Od 1948 roku wydział wyraźnie poszerzył swoją strukturę. Kadre dydaktyczną stanowili tacy pedagodzy, jak: Władysław Strzemiński, Roman Modzelewski, Marian Jaeschke, Teresa Tyszkiewicz, Maria Obrębska-Stieber.

Ich zasługi, zarówno w sztuce, jak i w tworzeniu wizerunku wydziału, są bezsporne. Od czasu powstania do chwili obecnej jednostka ulegała wielu zmianom strukturalno-programowym i niejednokrotnie zmieniała nazwę. Istniała jednak w strukturze uczelni zawsze. W 1971 roku w ramach głębokiej reformy strukturalnej z dwóch wydziałów: Wydziału Ubioru i Wydziału Tkaniny, powstał jeden: Wydział Ubioru i Tkaniny oraz wygenerowany został Wydział Grafiki. W 1983 roku z Katedry Projektowania Produktów i Struktur Użytkowych, będącej częścią struktury wydziału, został powołany Instytut Form Przemysłowych, dając początek dzisiejszemu Wydziałowi Wzornictwa i Architektury Wnętrz. Pedagodzy naszego wydziału stanowili podstawę kadry naukowo-dydaktycznej powstałego w 1985 roku Wydziału Wychowania Plastycznego, jak również nowo powstałego w 2014 roku Wydziału Rzeźby i Działań Interaktywnych. Można by powiedzieć, że Wydział Tkaniny i Ubioru, niezależnie od czasu historycznego, jest niewyczerpanym źródłem kadry naukowo-dydaktycznej uczestniczącej w powstawaniu coraz to nowych struktur rozwijającej się nieustannie Akademii. Od 1992 roku wydział powrócił do nazwy z lat 60. – Wydział Tkaniny i Ubioru. Jako jedyny wśród państwowych uczelni artystycznych kształci projektantów tkaniny i ubioru w tak szerokim zakresie i różnorodnych specjalnościach.

Do znanych absolwentów Wydziału Tkaniny i Ubioru należą m.in.: Agnieszka Ścibior, Lidia Kalita, Mariusz Brzozowski, Marcin Paprocki, Dawid Woliński, Mariusz Przybylski, Natalia Jaroszevska, Michał Szulc, Łukasz Jemioł, Agnieszka Czop, Joanna Rusin i wielu innych.

Dziś naczelnym zadaniem Wydziału Tkaniny i Ubioru jest wydajna i efektywna działalność jako jednostki organizacyjnej Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi. Symboliczna rola wydziału, będącego *de facto* załącznikiem obecnie funkcjonującej uczelni, stawia przed nami zadania specyficzne. Z jednej strony powinniśmy dbać o jak najwyższe standardy kształcenia, pozwalające funkcjonować jednostce jako samodzielnej i wydajnej w procesie rekrutacji i przygotowaniu studentów do przyszłej pracy zawodowej – artystycznej i projektowej, z drugiej – nasz wysiłek i dorobek powinien być wsparciem dla pracy całej uczelni. Wydział Tkaniny i Ubioru powinien funkcjonować jako organicznie zgrana z pozostałymi wydziałami jednostka, odpowiedzialna za funkcjonowanie Akademii jako całego organizmu.

W celu realizacji tego nadrzędnego zadania wydział formułuje szereg zadań szczegółowych, które są zbieżne z misją, wizją i strategią rozwoju uczelni. Przede wszystkim podejmujemy wysiłki dla optymalizacji i udoskonalenia systemu

kształcenia, gwarantującego jego najwyższą jakość i tym samym zapewniającego konkurencyjność na rynku edukacji. Wyjątkowość profilowa naszego wydziału, w unikatowy sposób łączącego elementy sztuk pięknych i projektowych, sama w sobie nie zapewnia jeszcze wszakże bezkonkurencyjności. Stąd istotne wydają się wysiłki w celu sprawnego funkcjonowania Wydziałowego Zespołu Zapewnienia Jakości Kształcenia, który aktywnie wpływa na system i realizację programu kształcenia, będąc istotnym ogniwem prac Uczelnianego Zespołu Zapewnienia Jakości Kształcenia. Wymiernymi efektami prac zespołu jest oczywista przydatność i efektywność absolwentów na rynku pracy, potwierdzona monitorowaniem ich karier. Dlatego tak istotnym elementem działalności wydziału jest współpraca z uczelnianym Biurem Karier.

Nieodmiennie ważnym ogniwem jednostki organizacyjnej, realizującej cele dydaktyczne, jest posiadanie profesjonalnej i stale doskonalącej się kadry naukowo-dydaktycznej. W przypadku uczelni artystycznej jest to związane z ustawiczną pracą nad poszerzaniem dorobku twórczo-naukowego kadry, jako gwarancji jej profesjonalizmu i autorytetu wśród studentów. Dużą wagę przywiązujemy do systemowego i bieżącego prowadzenia badań naukowych, między innymi w formie projektów badawczych, do rozwoju pracowników dydaktycznych poprzez uzyskiwanie przez nich kolejnych stopni i tytułów naukowych, wreszcie do udziału wykładowców w działaniach popularyzatorskich, w ich aktywności wystawienniczej i publikatorskiej.

Ten aspekt działalności wydziału nierozzerwalnie wiąże się z ujętym w wizji uczelni postulatem współpracy z otoczeniem. Kooperacja ta jest istotna zwłaszcza w kontekście przyszłej pracy zawodowej absolwentów, stąd do naszych priorytetowych zadań należy tworzenie sieci zewnętrznych współpracowników: pracodawców czy firm mogących wykorzystywać kompetencje naszych studentów i absolwentów. Dlatego też skutecznie i wydajnie korzystamy ze struktur stworzonych przez uczelnię (np. Centrum Transferu Technologii, Akademickiego Centrum Designu, Centrum Promocji Mody, Centrum Nauki i Sztuki).

Dla skutecznej realizacji powyższych zadań nieodzowne jest ustawiczne poprawianie i doskonalenie jakości organizacyjnej jednostki i uczelni, wdrażanie nowych rozwiązań systemowych, prawnych i administracyjnych. Dobrym przykładem niech będzie tu udział wydziału w pracy nad digitalizacją dorobku uczelni czy aktywność podczas wdrażania programu elektronicznego dziekanatu.

Powyższe zadanie wiąże się z koniecznością doskonalenia infrastruktury wydziału, zwłaszcza w sferze tak dynamicznie się rozwijającej i wciąż

aktualizującej cyfrowości. Rozwój zaplecza dydaktycznego i administracyjnego to przecież zadanie o wiele szersze, związane bezpośrednio także z wyzwaniami edukacyjnymi i pracą naukowo-badawczą. To ustawiczna dbałość o infrastrukturę dydaktyczną, bazę lokalową i wyposażenie, pozyskiwanie środków na bieżącą działalność oraz unowocześnianie i rozbudowę posiadanego już zaplecza sprzętowego. Rozwój w tym zakresie będzie racjonalnie skorelowany z rozkwitem struktury programowej – baza lokalowo-sprzętowa będzie dostosowywana do pojawiania się w ramach programu studiów nowych przedmiotów, pracowni i dyscyplin technologicznych. Przykładem niech będzie pojawienie się na pewnym etapie zrębów technologicznych pracowni szkła artystycznego dla rozszerzenia spektrum środków dydaktycznych programu kształcenia ogólnoplastycznego, następnie usystematyzowanie się w Katedrze Ubioru szeregu działów projektowych oraz wprowadzenie w Katedrze Bizuterii nowych technologii, co zaowocowało wyposażeniem jej w nowoczesny sprzęt i środki. Podkreślić tu należy rolę kół naukowych korzystających z pozyskanej infrastruktury.

Opisane powyżej działania mają pośredni wpływ na budowanie tak istotnej wartości, jaką jest marka uczelni, jej wiarygodność, powodzenie i popularność na rynku edukacyjnym. Myśl o tworzeniu renomy wydziału i uczelni przyświeca większości działań jednostki, stanowi swoistą kwintesencję wszystkich podejmowanych w ramach wydziału rodzajów aktywności dydaktycznej, naukowej i twórczej.

Zbigniew Dudek

The Faculty of Textile and Fashion Design is a unique entity, not only within its own alma mater, but also on a nationwide scale – it is truly one of a kind within the higher education market. Its principal focus is design, and the original approach to education developed specially to train future designers provides an opportunity for students to learn about the creative process characteristic of fine arts, thanks to such subjects as: painting, drawing, sculpture, and photography. These disciplines of art, practised during classes taught at the faculty, intermingle with the art of design – they affect it by developing artistic knowledge and imagination, crucial for each designer. The integration of these two spheres: pure arts and design arts, is, we believe, beneficial and indispensable; students should have creative awareness and competence developed on the substrate of inspired visual freedom, and thus be free and original in applying their artistic knowledge in design. Future designs by students educated in such spirit have a chance to stand out not only due to their well-designed form, beautiful proportions, or sophisticated colours, but also their sensitivity, emotional charge, and original aesthetics.

For decades, our faculty has educated new generations of designers of clothing, footwear, textiles, textile prints, knitwear, and jewellery in this very spirit.

Over the years, students, graduates, and lecturers of various professions have implemented hundreds of thousands of designs for production – these undeniable accomplishments prove the validity of educational methods advocated by our faculty. It could even be argued that thanks to this method people associated with our faculty have had a real and positive impact on the image of fashion – in a broad sense – in Poland.

As mentioned above, the best evidence of the advantages of a specific approach to educating students are their achievements. Our graduates have no problems finding employment in clothing companies or cooperate with the fashion industry in other capacities. Many of them also start their own fashion businesses. Students of our faculty also do well in other disciplines of arts and industry, both in Poland and abroad, as evidenced by internships, awards, and prizes won in various competitions.

The faculty can boast numerous achievements and rich experience in the field of design education. There is hardly any competition in this field today. We know how to teach, but, most importantly, we have a wide range of skills and resources to support the teaching process – both in terms of specialised technologies and skills related to specific design disciplines, as well as general art and theory. Our comprehensive approach to teaching ensures versatility of our students'

qualifications. The specialisations we offer, combined with professional training but, most importantly, owing to their interdisciplinarity and complementarity character, make our faculty a leader among other schools of design. The Łódź Academy of Fine Arts is the only school in the country that provides students with such a wide range of activities and opportunities in the field of fashion design – and so, in addition to clothing, they can learn how to design artistic textile, knitwear and printed textile for their collections, as well as footwear, accessories, and jewellery. The comprehensive approach is what makes the department special and unique. Modern design workshops, professionally equipped specialised showrooms, and free access to all facilities are the core of our educational offer and contribute to its attractiveness. The ultimate objective is to train a designer – an expert in his or her field, a specialist, but also a sensitive artist, an aesthete, a demanding perfectionist, who knows how to set trends and influence the shape and future of the surrounding reality through his or her own activity.

The Faculty of Textile and Fashion Design also provides its students with constant, global access to knowledge, current information, trends, and future prospects in the field of fashion, design and art working together and using the services of the world's largest internet platform WGSN (international trend forecasting platform). This year, our students gained access to yet another portal – HBL (homebuidlife), which is a great source of inspiration and knowledge about the design industry.

Today's faculty has been undoubtedly shaped by its rich history. The Faculty of Textile and Fashion Design is the oldest unit of the Łódź school. It dates back to the academic year 1946–1947 – its official name at that time was the Faculty of Textile, and its head was Professor Leon Ormezowski. The first Faculty of Textile comprised the following entities: Institute of Textile Print, headed by Professor Maria Obrębska-Stieber, Institute of Weaving – taught by Regina Kańska-Piotrowska, and the Faculty of Film with Institutes of Set Design and Cinematography, headed by Professor Marian Wimmer.

Since 1948, the Faculty has significantly expanded its structure. Teaching staff included Władysław Strzemiński, Roman Modzelewski, Marian Jaeschke, Teresa Tyszkiewicz, and Maria Obrębska-Stieber. Their merit, both in the field of arts and in creating the image of the faculty, are undisputed. Since the day it was established, the faculty has undergone many structural and programme transformations, and has often changed its name. But it has always been part of the structure of the Academy. In 1971, as part of a profound structural reform of two faculties: the Faculty of Fashion Design and the Faculty of Textile, one faculty was

created: the Faculty of Textile and Fashion Design, with the Faculty of Graphics as a separate entity. In 1983, the Department of Product and Utility Structure Design, which was part of the faculty, appointed the Institute of Industrial Design, thus laying foundations for today's Faculty of Industrial Design and Interior Design. Teachers of our faculty were the core of the teaching staff of the Faculty of Art Education formed in 1985, as well as the newly established (2014) Department of Sculpture and Interactive Actions. One could say that the Faculty of Textile and Fashion Design, regardless of historical time, is an inexhaustible source of teaching staff involved in the formation of new structures of the ever-growing Academy. Since 1992, the faculty has returned to the name it had in the 1960s – the Faculty of Textile and Fashion Design. It is the only faculty within all state higher schools of art that educates designers of artistic textiles and fashion in such a wide range and variety of specialisations.

Some of the best-known graduates of the Faculty of Textile and Fashion Design include Agnieszka Ścibior, Lidia Kalita, Mariusz Brzozowski, Marcin Paprocki, Dawid Woliński, Mariusz Przybylski, Natalia Jaroszevska, Michał Szulc, Łukasz Jemioł, Agnieszka Czop, Joanna Rusin, and many others.

Today, the main task of the Faculty of Textile and Fashion Design is efficient and effective involvement as an organisational unit of the Strzemiński Academy of Fine Arts in Łódź. The symbolic significance of the faculty, which is the *de facto* "cradle" of the present-day Academy, places unique tasks before us. On the one hand, we should do everything to ensure the highest possible standards of education, so that the faculty could operate independently and efficiently in the recruitment process and training students for their future careers – be it in arts or design, while on the other hand, our efforts and achievements should support the work of the entire Academy. The Faculty of Textile and Fashion Design should be organically aligned with other departments, responsible for the functioning of the Academy as a whole organism.

In order to accomplish this priority, the faculty has assigned itself a number of specific tasks that are aligned with the mission, vision, and strategy for the development of the Academy. First of all, we make efforts to optimise and improve the education system, guaranteeing the highest quality and thus ensuring competitiveness in the market of education. The distinctive profile of our faculty, uniquely combining elements of art and design, is not, however, enough to ensure that there are no competitors. Hence the importance of the Faculty Quality Assurance Team, which is actively involved in developing and implementation

of the curriculum, and which is an important constituent of the Academy Quality Assurance Team. The Team's involvement has yielded some crucial effects, such as the efficiency and effectiveness of our graduates in the labour market, confirmed by monitoring their careers. That is why the collaboration with the Career Office of the Academy is so important for the faculty.

Another crucial aspect of the work of an organisational unit with educational objectives is a professional teaching staff, composed of scholars who consistently improve their qualifications. In the case of an art school, it involves constant development of creative and scholarly achievements of the staff, as it guarantees their professionalism and respect among students. We consider it of great importance that our staff conduct systematic and up-to-date research, for example in the form of research projects, that their academic pursuits are reflected in subsequent scholarly degrees and titles, and that they popularise their activities, organise their exhibitions, and publish papers and books.

This aspect of the faculty's activity is inextricably associated with the postulate of collaboration with the environment, included in the programme of the Academy. Such collaboration is particularly crucial in the context of future careers of our graduates, hence our priority tasks include creating a network of external collaborators: employers or businesses that could benefit from the expertise of our students and graduates. Therefore, we make effective and efficient use of the facilities founded by the Academy (Technology Transfer Centre, Academic Design Centre, Fashion Promotion Centre, Art and Science Centre).

For these tasks to be fulfilled, it is essential to continue the improving of the quality of both the faculty and the entire Academy, and to implement new systemic, legal, and administrative solutions. A good example would be the faculty's contribution to the digitisation of the Academy's archives or involvement in the implementation of software for the Dean's office.

The above task requires the faculty to improve its infrastructure, particularly in the field of the dynamic and constantly updated digitisation. Development of teaching and administrative facilities is, after all, a much broader, directly linked with educational challenges and scholarly research. It entails continuous care of infrastructure, buildings, and equipment, raising funds for current operations, as well as modernisation and expansion of existing facilities. Developments in this area will be reasonably correlated with the programme – facilities and equipment will be adapted as new courses, studios, and technological disciplines are added to the curriculum. For example, technological foundations of the glass art studio

have been added at some stage in order to broaden the range of teaching aids employed in the General Art Education programme; later, a number of design sections have been established within the Department of Fashion Design, and new technologies have been introduced in the Department of Jewellery, along with modern equipment and resources. We should emphasise here the importance of academic clubs using the new infrastructure.

The above activities have an indirect impact on building such important values as the brand of the Academy, its credibility, success, and popularity in the education market. The idea of creating the reputation of the faculty and the Academy inspires most of our undertakings and is a quintessence of all types of teaching, scholarly, and creative activities we undertake.

Zbigniew Dudek

Ważnym wydarzeniem w życiu PWSSP (obecnie Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi) stało się powołanie od roku akademickiego 1971/1972 Wydziału Grafiki. Wydział powstał z inicjatywy Romana Artymowskiego, Stanisława Fijałkowskiego i Leszka Róźgi. Zagadnienie nauczania grafiki warsztatowej i projektowej było od dawna ważnym wątkiem w dyskusjach uczelnianych.

Na przełomie lat czterdziestych i pięćdziesiątych próbowano wyodrębnić, w ramach Wydziału Plastyki Przestrzennej, Zakład Grafiki. W 1950 roku Wydział Plastyki Przestrzennej zmienił nazwę na Wydział Architektury Wnętrz i wówczas w jego skład wchodził m.in. Zakład Grafiki i Historii Grafiki. Także później, w okresie, gdy uczelnia była zorientowana na współpracę z przemysłem włókienniczym, w ramach Studium Ogólnego uczono technik graficznych i liternictwa, a w ramach innych przedmiotów (np. grafiki żurnalowej) wprowadzano szerszy kurs projektowania graficznego. Można więc uznać, że powstanie Wydziału Grafiki w 1971 roku było tylko usankcjonowaniem istniejącej sytuacji. Świadczy o tym fakt, że zdecydowaną większość pedagogów, którzy objęli pracownię na nowym wydziale, stanowili pracownicy uczelni zatrudnieni wcześniej gdzie indziej. Dziekanem Wydziału Grafiki został wówczas docent Stanisław Fijałkowski.

Kolejna poważna reforma strukturalna i programowa nastąpiła w 1978 roku. Wydział Grafiki został przekształcony w Wydział Malarstwa i Grafiki, jednocześnie podwojono liczbę pracowni malarstwa. Obok istniejących: Katedry Malarstwa, Rysunku i Rzeźby, Katedry Grafiki Warsztatowej i Katedry Projektowania Graficznego, powołano też na tym wydziale Katedrę Wybranych Zagadnień Plastycznych. Natomiast 17 marca 1994 roku nazwę wydziału zmieniono na Wydział Grafiki i Malarstwa, uzyskując prawo przyznawania dyplomów magisterskich w dziedzinie malarstwa, a także przeprowadzania przewodów kwalifikacyjnych w tym zakresie. Dzięki tej decyzji usankcjonowana została długoletnia tradycja istniejąca w łódzkiej uczelni, polegająca na równoprawnym traktowaniu przedmiotów czysto artystycznych i projektowych.

Tradycja łódzkiej uczelni artystycznej osadzona jest w awangardowych dokonaniach lat międzywojennych. Formalizm i funkcjonalizm przez długi okres wywierały znaczący wpływ na dokonania artystyczne pedagogów związanych z wydziałem. Unikalna w skali całego kraju twórczość projektowa takich pedagogów, jak: Bogusław Balicki, Stanisław Łabęcki czy Jerzy Treliński zaowocowała oryginalnym podejściem do problemów projektowych i wynikającym z niego nowatorskim programem dydaktycznym, który do dziś stanowi oś

programową katedry. Zestaw pracowni projektowych w Katedrze Projektowania Graficznego poszerzany jest tak, aby obejmowały one różne obszary działalności graficznej: grafikę reklamową, wydawniczą, informację wizualną, projektowanie opakowań, projektowanie krojów pism, grafikę internetową itp. Pomimo iż współczesne nowe media wpływają znacząco na formę i treść projektowania graficznego, to niezmiennie i niezależnie od tego nadrzędnym zadaniem dydaktycznym Katedry Projektowania Graficznego jest przygotowanie studenta do świadomego i racjonalnego podejścia do szeroko rozumianych problemów projektowych, w których istotną rolę pełnią uwarunkowania i odniesienia do współczesnego języka sztuki projektowej oraz jego funkcji.

W zakresie grafiki warsztatowej interesujące programy realizowane w poszczególnych pracowniach, od podstaw grafiki warsztatowej do dyplomujących – litografia, techniki druku cyfrowego, sitodruk, druk wklęsły i wypukły, umożliwiają zdobycie umiejętności manualnych i warsztatowych tak bardzo potrzebnych w przyszłej, samodzielnej działalności artystycznej. Zapewniają pełne wykształcenie od technik klasycznych do technik druku cyfrowego. Program studiów uzupełnia teoria z historii grafiki.

Cechą charakterystyczną zmian zachodzących w uczelni jest przekształcanie istniejących i powstawanie nowych specjalności. W roku akademickim 2007/2008 Wydział Grafiki i Malarstwa otworzył nową specjalność na kierunku grafika – multimedia, gdzie studenci, poza przygotowaniem teoretycznym (historia nowych mediów), zyskują umiejętność obsługi najlepszych i profesjonalnych narzędzi informatycznych z dziedziny multimediów, organizacji i produkcji przedsięwzięć multimedialnych, rysunku elektronicznego. Absolwenci specjalności multimedia posiadają praktyczne umiejętności z zakresu wykorzystania specyfiki funkcjonowania i możliwości łączenia mediów tradycyjnych i cyfrowych, działania w środowisku komputerowych aplikacji multimedialnych, produkcji wideo oraz mediów mobilnych.

Celem studiów na kierunku malarstwo jest stworzenie na poziomie magisterskim możliwości uzyskania kwalifikacji zawodowych w dziedzinie malarstwa sztalugowego lub rysunku.

Realizacja kształcenia przebiega wielotorowo, w oparciu o przedmioty kierunkowe i te z grupy treści podstawowych, które wraz z przedmiotami teoretycznymi stanowią o wszechstronnym przygotowaniu absolwenta do wykonywania twórczej i samodzielnej pracy. Absolwent studiów jednolitych uzyskuje tytuł magistra sztuki w specjalności malarstwo lub rysunek, w jednej

z czterech specjalizacyjnych pracowni malarstwa lub pięciu rysunkowych, w tym ilustracji i komiksu.

Przygotowanie specjalistyczne we wszystkich specjalnościach jest podbudowane wiedzą teoretyczną. Dążenie do tego, by absolwent był „świadomym i aktywnym uczestnikiem współczesnej kultury” realizowane jest poprzez zapoznanie studentów z tradycją sztuk plastycznych i myśli humanistycznej oraz wprowadzenie ich w aktualne uwarunkowania funkcjonowania sztuki.

Bogata oferta dydaktyczna Wydziału Grafiki i Malarstwa związana jest z ciągłym dostosowywaniem procesu kształcenia do sytuacji zewnętrznej. Brane są pod uwagę różne możliwości zatrudnienia absolwentów i w związku z tym dostarczane jest im coraz bogatsze przygotowanie w okresie studiów.

An important event in the history of the State Higher School of Visual Arts (now the Strzemiński Academy of Fine Arts in Łódź) was the opening of the Faculty of Graphics in the academic year of 1971–1972. The faculty was created at the initiative of Roman Artymowski, Stanisław Fijałkowski and Leszek Rózga. The issue of teaching graphic arts and design has long been an important theme in discussions at the Academy.

In the late 1940s and early 1950s, attempts were made to organise the Institute of Graphics within the Faculty of Spatial Arts. In 1950, the Faculty of Spatial Arts changed its name to the Department of Interior Design. At the time, one of its units was the Department of Graphics and History of Graphics. Also later, at a time when the Academy strove to cooperate with the textile industry, graphic techniques and lettering were taught as part of the General Studies, while the syllabi for other subjects (such as magazine graphics) included a broader graphic design course. It can therefore be concluded that the establishment of the Faculty of Graphics in 1971 only sanctioned the existing situation. It is evidenced by the fact that the vast majority of teachers who took over as heads of individual studios at the new faculty were the Academy staff members previously employed elsewhere. The first Dean of the Faculty of Graphics was docent Stanisław Fijałkowski.

Another serious structural and programme reform took place in 1978. The Faculty of Graphics was transformed into the Faculty of Painting and Graphics, while at the same time the number of painting studios was doubled. Apart from the existing: the Department of Painting, Drawing and Sculpture, the Department of Printmaking, and the Department of Graphic Design, also established at the faculty was the Department of Selected Visual Issues. Later again, on 17 March 1994, the unit was renamed the Faculty of Graphics and Painting and given the right to grant master's degrees in the field of painting, as well as offering qualification procedures in this field. This decision sanctioned the long-standing tradition of the Łódź Academy, namely equal treatment of purely artistic and design subjects.

The tradition of the Łódź art school dates back to the achievements of the artistic avant-garde of the interwar era. Formalism and functionalism for a long time had had a significant influence on the artistic achievements of educators associated with the faculty. The design oeuvre teachers such as Bogusław Balicki, Stanisław Łabęcki or Jerzy Treliński, unique in on the national scale, resulted in an original approach to design problems and consequently an innovative syllabus, which until today is the core of the faculty's curriculum. The scope of design studios in the Department of Graphic Design is expanded so as to cover different areas of

graphic practice: graphic design, publishing, visual information design, packaging design, designing typefaces, web graphics, etc. Although today's new media significantly influence the form and content of design graphic, the main teaching objective of the Department of Graphic Design has always been to train students to take a conscious and rational approach to broader designing issues, in which an important role is played by conditions and references to the contemporary language of art design and its functions.

In the field of printmaking, interesting programmes carried out in individual studios, from the basics of printmaking to final diploma projects – lithography, digital printing, screen printing, letterpress and intaglio – help students acquire manual and technical skills so much needed in their future independent artistic activity. They provide a complete education, from classical techniques to digital printing. The study program also includes the theory and history of graphics.

What is characteristic of the changes that take place at the Academy is the fact that the specialisations are transformed while new ones are opened. In the academic year 2007–2008, the Faculty of Graphics and Painting launched a new specialisation in graphics – multimedia, where students, in addition to theoretical knowledge (history of new media), learn how to use the best and professional computer tools in the field of multimedia, organisation and production of multimedia projects, or digital drawing. Graduates of the multimedia specialisation have practical skills in the use and combining of traditional and digital media, working with computer multimedia applications, video production and mobile media.

Students of the master's course in painting aim to obtain professional qualification in the field of easel painting or drawing.

The course of education is varied, based on the core curriculum and specialisation-specific subjects, which, combined with theoretical classes, ensure a comprehensive preparation of each graduate to carry out creative and independent work. The graduate of uniform course of study obtains the title of Master of Arts with a specialisation in painting or drawing, in one of the specialisation studios – four in painting and five in drawing, including illustration and comic art.

All specialisation courses include theoretical classes. Striving to ensure that each graduate is "a conscious and active participant in contemporary culture" is implemented by familiarising students with the tradition of visual arts and humanities, as well as introducing them into the current functioning conditions of art.

FACULTY

of Graphic and Painting

The extensive syllabus offered at the Faculty of Graphics and Painting involves continuous adaptation of the education process to the external situation. The potential employability of graduates is always taken into account, which allows the school to offer them more and more comprehensive training during their time at the Academy.

Realizując oczekiwania młodego pokolenia i wychodząc naprzeciw bieżącym potrzebom społecznym, Wydział Wzornictwa i Architektury Wnętrz realizuje ideę łączenia innowacyjności w procesach dydaktycznych z tradycyjnie pojmowaną rolą uczelni artystycznych, stawiających sobie za cel nadrzędny łączenie wartości estetycznych i kulturowych. Zachowując szacunek dla przeszłości, tworzymy nową wartość, odpowiadającą potrzebom i oczekiwaniom młodego pokolenia.

Wydział Wzornictwa i Architektury Wnętrz jest integralną częścią struktury Akademii Sztuk Pięknych w Łodzi, ale jego historia jest znacznie krótsza. Obecny kształt wydziału jest efektem szeregu przekształceń, które doprowadziły do utworzenia pełnoprawnej jednostki naukowo-badawczej. Początki wydziału związane są z uruchomieniem w latach siedemdziesiątych przez prof. Jerzego Derkowskiego Instytutu Form Przemysłowych. To jego absolwenci stanowią dzisiejszy trzon dydaktyczny wydziału, a wiedza zdobyta w instytucie była niewątpliwie podstawą ich dalszego rozwoju zawodowego. Dziś możemy pochwalić się prowadzeniem studiów na trzech poziomach kształcenia: licencjackim, magisterskim i ostatnio, dzięki uzyskaniu uprawnień do nadawania tytułu doktora, także doktoranckim.

Tak więc nasz wydział tworzy obecnie nie tylko wielopłaszczyznowy program kształcenia w obszarze nowoczesnego wzornictwa, ale przede wszystkim stwarza warunki do innowacyjnego myślenia, stanowiącego przepustkę do kreacji na europejskim poziomie. Nasze działania wspierają program rozwoju, w którym designerskie KNOW HOW ściśle spleta się z obszarem współpracy projektowej z przemysłem.

Obecna strategia wydziału reprezentuje z jednej strony spuściznę przeszłości, czego wyrazem są dokonania kolejnych pedagogów uczelni. Z drugiej strony świadomie dostosowujemy się do potrzeb czasów, w których przyszło nam żyć. W tym kontekście jesteśmy otwarci na całe spektrum zmian o charakterze społecznym i kulturowym, jakie niesie nowa rzeczywistość. Mając na uwadze rosnącą popularność zawodu projektanta, dążymy do ustawicznego podnoszenia rangi tej profesji w szeroko pojętym odbiorze społecznym.

Bieżąca aktywność twórcza kadry dydaktycznej, przejawiająca się zarówno we własnej działalności projektowej, jak i uczestniczeniu w wystawach prezentujących aktualne dokonania artystyczne, jest istotnym czynnikiem dokonujących się zmian. Były one możliwe dzięki zaangażowaniu całego zespołu w działania zmierzające do podnoszenia indywidualnych kwalifikacji zawodowych.

Realizacja programów badawczych pozwoliła na zwiększenie w ostatnich latach bazy sprzętowej i wdrożenie nowych technologii zarówno w badaniach naukowych, jak i w dydaktyce. Ostatnie lata znacząco wpłynęły także na umocnienie kontaktów z innymi wydziałami projektowymi uczelni artystycznych w Polsce. Stało się to możliwe dzięki organizowanym przez nasz wydział konferencjom o zasięgu ogólnokrajowym. Spotkania te odbywały się w Domu Pracy Twórczej w Uniejowie. Należy w tym miejscu podkreślić, że władze Uniejowa konsekwentnie wspierają łódzką ASP we wszelkich przedsięwzięciach, w tym w organizacji warsztatów i plenerów studenckich.

Rezultatem podjętej przez nasz wydział współpracy międzyuczelnianej było powołanie w 2014 roku Akademickiego Centrum Designu, którego istotą jest integrowanie środowiska projektowego uczelni artystycznych w Polsce, zaś głównym celem dążenie do komercjalizacji rynku projektowego w naszym kraju poprzez budowanie podstaw szerokiej współpracy z przemysłem.

Funkcjonujące od kilku lat Centrum Transferu Technologii ASP w Łodzi mobilizuje studentów, organizując liczne konkursy, które są realizowane we współpracy z przedsiębiorcami reprezentującymi różne branże przemysłu. Pozwala to zintegrować proces dydaktyczny z rzeczywistymi potrzebami rynku. Efektem tych działań są wdrożenia przemysłowe projektów studenckich wykonanych pod opieką pedagogów naszego wydziału.

Podsumowując, Wydział Wzornictwa i Architektury Wnętrz jest jednostką, która rozwija się w sposób dynamiczny i systematyczny. Struktura i kształt wydziału podlegają ciągłej transformacji, koncentrując się z jednej strony na podniesieniu standardów kształcenia, z drugiej zaś na wspieraniu kadry dydaktycznej w poszerzaniu jej kwalifikacji zawodowych zarówno w obszarze nauki, jak i w sferze działań projektowych. Mamy nadzieję, że najbliższe lata przyniosą dalszy rozwój i umocnienie pozycji wydziału zarówno w ASP w Łodzi, jak i na forum wydziałów projektowych w Polsce.

Andrzej Wachowicz

Aiming to meet the expectations of the younger generation as well as the needs of today's society, the Faculty of Industrial Design and Interior Design embodies the idea of combining innovation in education with a more traditional approach to the role of art academies, whose priority is to pursue aesthetic and cultural values alike. While respectful of the past, we generate a new value, one that is corresponding to the needs and expectations of the younger generation.

The Faculty of Industrial Design and Interior Design is an integral part of the structure of the Academy of Fine Arts in Łódź, albeit with a much shorter history. The current organisation of the faculty is the result of a series of transformations that led to the creation of a fully-fledged research unit. The faculty dates back to the Institute of Industrial Design, opened in the 1970s by Professor Jerzy Derkowski. Today, the graduates of the Institute are the backbone of the teaching staff of Faculty of Industrial Design and Interior Design. Skills they acquired when studying at the Institute have undoubtedly been the basis for their further professional development.

As of today, the Faculty implements the tertiary level programme made of three cycles: bachelor's degree, master's degree, and, recently, doctoral degree, ever since we were granted the right to confer the title of doctor (PhD).

Thus, our Faculty not only develops a multi-faceted education programme in the field of modern design, but, above all, generates advantageous conditions for innovative thinking, which is indispensable if one aspires to European standards of creativity. Our activities support the development programme, in which the designer's know-how is closely intertwined with the idea of collaboration with industry.

The current strategy of the Faculty on the one hand represents the legacy of the past, which is reflected in individual achievements of the Academy's teachers. On the other hand, we consciously adapt to the needs of the times in which we live. In this context, we are open to the entire spectrum of social and cultural changes posed by new reality. Bearing in mind the growing popularity of the designer profession, we continuously strive to improve the rank of the profession in the eyes of the broader public.

The creative output of our teaching staff, as reflected both in their own design projects and in their participation in exhibitions showcasing their current artistic achievements, has been an important factor in the changes. They have been possible thanks to the commitment of everyone on the staff and their efforts to improve their professional qualifications.

Research programmes carried out in recent years allowed us to acquire new equipment and implement new technologies, employed both in research and in teaching practice.

Moreover, in recent years we have also established significant and close contacts with other design faculties in art schools in Poland. This has been possible thanks to conferences organised by our Faculty nationwide. These meetings were held in the House of Creative Work in Uniejów. It should be emphasised that the Uniejów authorities have consistently supported the Academy of Fine Arts in Łódź in all projects, including the organisation of workshops and retreats for students.

The outcome of our inter-department cooperation was the establishment of the Academic Design Centre in 2014, the principle of which is to integrate design artists from art schools in Poland, and the main purpose – striving for commercialisation of the design market in our country by building a base for broad collaboration with industry.

Established several years ago, the Technology Transfer Centre of the Fine Arts Academy in Łódź provides incentives for students by organising numerous competitions, which are carried out in cooperation with entrepreneurs representing various industries. This allows us to integrate real needs of the market into the teaching process. As a result of these initiatives, some student projects carried out under the supervision of teachers of our Faculty have been implemented in their respective industries.

In summary, the Faculty of Industrial Design and Interior Design is an entity that is developing at a dynamic and regular pace. The structure and shape of the Faculty are subject to constant transformation, focusing on the one hand on raising standards of education, and, on the other, on supporting the teaching staff in broadening their professional qualifications, both in academic context and in the sphere of design activities. We hope that the coming years will bring further development and strengthen the position of the Faculty, both within the Academy of Fine Arts in Łódź, as well as among design faculties in Poland.

Andrzej Wachowicz

Wydział Sztuk Wizualnych dwukrotnie zmieniał nazwę. Pierwszych studentów przyjął w 1985 roku jako Wydział Wychowania Plastycznego, powołany w celu kształcenia nauczycieli. W 1994 roku, wraz z przyjęciem nowego programu kształcenia artystów z przygotowaniem pedagogicznym, zmieniono nazwę na Wydział Edukacji Wizualnej, a w 2010 roku, w związku z rozwojem nowych specjalności studiów, przyjęto obecną. Również nazwa kierunku, w momencie wprowadzenia standardów nauczania, została zmieniona z wychowania plastycznego na edukację artystyczną w zakresie sztuk plastycznych.

Obecnie wydział prowadzi studia jedynie w formie stacjonarnej, jednak przez ponad dwadzieścia lat, począwszy od 1993 roku, kiedy powstało Studium dla Pracujących, w swej ofercie miał również studia niestacjonarne, których słuchacze byli zawsze bardzo ważną częścią społeczności studenckiej.

Za „ojców” nowego wydziału, powstałego w ówczesnej Państwowej Wyższej Szkole Sztuk Plastycznych, uważa się prof. Zdzisława Głowackiego – pierwszego dziekana, prof. Tomasza Jaśkiewicza oraz prof. Krystyna Zielińskiego. W kadrze dydaktycznej, zatrudnionej na początku istnienia wydziału, oraz wśród studentów pierwszych roczników znalazły się osoby, które przez następne lata decydowały o kształcie programu, poziomie artystycznym i wyjątkowej atmosferze studiów: dr Tadeusz Wodziński, dr Bogdan Wajberg, prof. Tadeusz Wolański, prof. Jacek Bigoszewski, prof. Tomasz Chojnacki, prof. Leokadia Bartoszek, dr Włodzimierz Morawski, prof. Michał Gałkiewicz, dr Ireneusz Kawecki, prof. Romana Hałat, prof. Grzegorz Sztabiński, prof. Aleksandra Gieraga, dr Piotr Janik, dr Artur Chrzanowski, prof. Andrzej Michalik, dr hab. Piotr Kucharski oraz mgr Paweł Litwin.

Usytuowanie wydziału przy ulicy Franciszkańskiej 76/78 sprzyjało tworzeniu wyjątkowej aury czasu studiów. Starszym pedagogom budynek przypominał szkołę z ulicy Narutowicza, dla studentów był enklawą, miejscem o rodzinnym charakterze. Oddalenie od tzw. dużej szkoły sprzyjało tworzeniu się poczucia odrębności i jedności oraz wspólnej radości z sukcesów koleżanek i kolegów.

Przez wiele lat tradycją wydziału były huczne zabawy, w których uczestniczyli studenci z całej szkoły. Jakiś czas temu przegrały z przepisami porządkowymi i młodzież musiała przenieść się z imprezami do pubów. Na pewno jednak wielu absolwentów pamięta wspólne tańce studentów i pedagogów w bufecie wydziału. Podobnie jak czas spędzony na plenerach w Mielniku, Soczewce, Wysowej.

W ciągu trzydziestu lat istnienia wydziału znacznie zmieniła się tzw. sylwetka absolwenta. Z „nauczycielską” przeszłością związana jest jedynie specjalność projekty wizualne, której absolwenci mogą znaleźć zatrudnienie m.in. jako koordynatorzy projektów edukacyjnych lub animatorzy kultury. Inne specjalności to: techniki teatralne, filmowe i telewizyjne, animacja, fotografia, intermedia. Kształcimy twórców scenografii i kostiumów, animacji płaskiej i przestrzennej, animacji lalkowej, grafiki animacyjnej, fotografów, realizatorów projektów multimedialnych. Zmieniła się także liczba przyjmowanych studentów. Zaczynaliśmy od dwudziestu na studiach pięcioletnich. Teraz przyjmujemy czterdziestu pięciu na studiach licencjackich i trzydziestu sześciu na studiach magisterskich. Zmiany dotyczą również motywacji studentów wybierających studia artystyczne w państwie, które uległo wielkim przeobrażeniom politycznym i gospodarczym. Nie zmieniło się jedno. Studentów mamy bardzo zdolnych, a kadrę znakomitą.

Przemysław Wachowski

The Faculty of Visual Arts has been renamed twice. The first intake of students in 1985 knew it as the Faculty of Art Education, established for the purpose of training teachers. In 1994, with the adoption of a new programme for artists with training in teaching, the name was changed to the Faculty of Visual Education, and in 2010, following the introduction of new specialisations, the unit adopted its present name. Also, the name, when they enter teaching standards, has been changed from artistic education on arts education in the arts.

Currently, the Faculty offers only regular, day-to-day system of study, but for more than twenty years, starting from 1993 when the School for Workers was founded, part-time courses were also available, and its attendees were always a very important part of the student community.

It is considered that the "founding fathers" of the new Faculty, opened in what was then the State Higher School of Visual Arts, were Professor Zdzisław Głowacki – the first dean, Professor Tomasz Jaśkiewicz, and Professor Krystyn Zieliński.

The curriculum, artistic standards, and unique atmosphere of study in the subsequent years was determined by the teaching staff employed when the Faculty was launched as well as students from the first intake, such as dr Tadeusz Wodziński, dr Bogdan Wajberg, Professor Tadeusz Wolański, Professor Jacek Bigoszewski, Professor Tomasz Chojnacki, Professor Leokadia Bartoszek, dr Włodzimierz Morawski, Professor Michał Gałkiewicz, dr Ireneusz Kawecki, Professor Romana Hałat, Professor Grzegorz Sztabiński, Professor Aleksandra Gieraga, dr Piotr Janik, dr Artur Chrzanowski, Professor Andrzej Michalik, dr hab. Piotr Kucharski, and mgr Paweł Litwin.

The Faculty building was located at 76/78 Frąciszkowska Street, which contributed to the unique atmosphere during and outside of classes. For teachers, the building was reminiscent of the school on Narutowicza Street, while students considered it their haven, a place with a family atmosphere. Because the building was away from the so-called "big school", a sense of separateness and unity was formed among students, who could share their happiness for the successes of their colleagues.

For many years, the Faculty was famed for its traditional revelry and parties attended by students from across the Academy. Some years ago, however, the tradition had to be discontinued due to health and safety issues, and young people had to move the events to pubs. But surely many graduates remember students and teachers dancing together in the Faculty cafeteria, as well as time spent together on location in Mielnik, Soczewka, and Wysowa.

In the thirty years of the Faculty's existence, the so-called "graduate profile" has changed significantly. The only trace of its erstwhile "educational" angle is the visual design specialty, whose graduates can find employment, for example, as coordinators of educational projects or culture animators. Other specialties include: film and television theatre techniques, animation, photography, or inter-media. We educate set, stage and costume designers, 2D and 3D animation artists, puppet animation artists, graphic animation artists, photographers, and multimedia project producers. Another change has been the number of students admitted to the Faculty. When we started, we took in twenty candidates for a five-year course. The current intake is forty-five candidates for the bachelor's degree and thirty-six for the master's degree course. Another change has been the motivation of students who choose to study art in the country that has undergone such a significant political and economic transformation. One thing has not changed, however. Our students are brilliant and our staff excellent.

Przemysław Wachowski

Od 1 października 2015 roku w Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi studia rozpoczęli studenci pierwszego roku Wydziału Rzeźby i Działań Interaktywnych. Tym samym nasza uczelnia przystąpiła do grona tych szkół wyższych, które od wielu lat posiadają w swej ofercie kierunek rzeźba. Raczej nie chodzi tu o dodanie następnej dyscypliny do programu olimpijskiego, lecz o przypomnienie lub uświadomienie, że rzeźba jest dziedziną twórczości, która towarzyszyła ludziom od zarania dziejów, a w pewnych okresach była dominującą formą wypowiedzi artystycznej. Od antyku kreowała postawy, stanowiła nośnik nowoczesnych idei, kształtowała postrzeganie sztuki przez społeczeństwa, tak naprawdę była wszechobecna i, podobnie jak architektura, dostępna na co dzień. W historii sztuki jest wiele przykładów indywidualności, których twórczość rzeźbiarska miała wpływ na rozwój sztuki, tworzenie nowych kierunków i prądów artystycznych.

Akademia Sztuk Pięknych w Łodzi łączona jest z nurtem konstruktywistycznym, neoplastycznym, ideami Bauhausu, dokonaniem artystów tworzących w dwudziestolecie międzywojennym, z tendencjami nowatorskich grup artystycznych, jak: „Blok” i „Praesens”, a przede wszystkim z Władysławem Strzemińskim i Katarzyną Kobro. Integracja sztuki z prymatem architektury stała się wtedy wiodącym kierunkiem. Pisano i mówiono o rzeźbach przestrzennych i wynikającej z nich architekturze przestrzennej. Władysław Strzemiński i Katarzyna Kobro opracowali teoretyczne założenia rzeźby unistycznej w książce pt. „Kompozycja przestrzeni. Obliczenia rytmu czasoprzestrzennego”, wydanej w 1931 roku w Bibliotece „a.r.”.

Katarzyna Kobro w artykule „Rzeźba i bryła”, ogłoszonym w 1929 roku w ramach ankiety czasopisma „Europa”, pisała: „Rzeźba jest wyłącznie kształtowaniem formy w przestrzeni. Rzeźba stanowi część przestrzeni, w jakiej się znajduje. Dlatego nie powinna być od niej odłączona. Rzeźba wchodzi w przestrzeń a przestrzeń w nią (...) Bryła jest kłamstwem wobec istoty rzeźby. Zamyka ona rzeźbę i oddziela ją do przestrzeni; istnieje sama dla siebie i przestrzeń wewnętrzną traktuje jako coś wręcz odmiennego niż przestrzeń zewnętrzną. W rzeczywistości jednak przestrzeń zawsze jest jednakowa i ta sama”. Nowatorskie jak na tamte czasy poglądy miały wpływ na następne pokolenia rzeźbiarzy na całym świecie.

Idee zainicjowane przez Katarzynę Kobro i Władysława Strzemińskiego towarzyszyły mi przez lata studiów w PWSSP. Połączenie projektowania i sztuki czystej, które w łódzkiej uczelni obowiązuje do dzisiaj, stanowi dobrą podstawę do kreowania własnej postawy artystycznej.

Wydaje mi się, że miałem napisać o dopiero co powstałym Wydziale Rzeźby i Działań Interaktywnych, zatem rozważania o sztuce zostawmy historykom.

Mówiąc o najmłodszym wydziale uczelni, należałoby cofnąć się do XX wieku. Wtedy to profesorowie rzeźbiarze: Włodzimierz Ciesielski, Jan Grodek, Michał Gałkiewicz, Aleksander Hałat, Andrzej Jocz, Kazimierz Karpiński stanowili o sile i kondycji nauczania rzeźby w katedrach ogólnoplastycznych istniejących przy poszczególnych wydziałach.

Od 1986 roku, kiedy zostałem włączony do grona pedagogów jako młody asystent w pracowni rzeźby, prowadzonej przez profesora Aleksandra Hałata, niejednokrotnie byłem świadkiem rozmów na temat możliwości wyodrębnienia rzeźby jako samoistnej jednostki w strukturze szkoły. Jednym z głównych orędowników utworzenia najpierw Katedry Rzeźby, a w późniejszym czasie także wydziału, był profesor Andrzej Jocz. Być może zabrakło wtedy konsekwencji w działaniu (trudności w zakresie przeprowadzania reform w uczelni), być może zarówno środowisko rzeźbiarskie, jak i ówczesne władze Państwowej Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych nie wykazały się wystarczającą determinacją.

To, co nie udało się naszym starszym kolegom w czasach, kiedy rzeźbiarze stanowili zdecydowaną siłę, przypadło nam w udziale. Obecne władze uczelni zaprosiły nas do rozmów na temat utworzenia kierunku lub (od razu) wydziału rzeźby. Podjęliśmy wyzwanie, czego wynikiem było powołanie w zeszłym roku Wydziału Rzeźby i Działań Interaktywnych. Wykonaliśmy gigantyczną pracę, złożyliśmy kilkusetstronicowy wniosek do ministerstwa o utworzenie kierunku rzeźba. Pokonaliśmy trudności związane ze zmianą przepisów, uzupełniliśmy wniosek i uwzględniliśmy konieczność utworzenia kierunku o profilu praktycznym. Udało się, mamy wydział, mamy kierunek i, co najważniejsze, mamy studentów.

Staramy się prezentować twórczość naszych pedagogów na wystawach indywidualnych, sympozjach i prezentacjach zbiorowych. Liczymy na to, że już niedługo będziemy mogli pochwalić się pracami naszych studentów.

Janusz Czumaczenko

On 1 October 2015, the Faculty of Sculpture and Interactive Actions was opened at the Władysław Strzemiński Academy of Fine Arts in Łódź. Thus, the Academy has joined the ranks of other art schools that offered training in sculpture.

However, it was not about adding another discipline to the Olympic programme, but rather about reminding or demonstrating that sculpture is a field of creativity that has accompanied humankind since the dawn of history, and in some periods it was the dominant form of artistic expression. Ever since the antiquity, it has created attitudes, it has been a medium to carry modern ideas, it has shaped the perception of art by society. It has been really omnipresent and, like architecture, readily available every day. Art history knows many examples of individuals whose sculptures influenced the development of art, as well as new artistic trends and movements.

The Academy of Fine Arts in Łódź is associated with the constructivist, neoplastic movement, ideas of the Bauhaus, achievements of artists in the interwar period, including innovative artistic groups such as "Blok" and "Praesens", and, above all, with Władysław Strzemiński and Katarzyna Kobro. The integration of art with the primacy of architecture became the leading direction then. Spatial sculptures and resulting spatial architecture therefrom were widely discussed and analysed. Władysław Strzemiński and Katarzyna Kobro developed theoretical principles of the unist sculpture in their book titled "Composition of Space. Calculations of Space-Time Rhythm", published in 1931 in Biblioteka "a.r." [the "a.r." Library].

In her article "Rzeźba i bryła" ["Sculpture and Solid"], published in 1929 as part of a survey of the magazine "Europa", Katarzyna Kobro wrote, "Sculpture is only the shaping of form in space. Sculpture is a part of the space around it. Therefore, one should not be separated from the other. Sculpture enters space and space enters sculpture. (...) The solid is a lie to the essence of sculpture. It closes up the sculpture and separates it from its space: it exists for itself and it regards its inner space like something completely divorced from the outer space. But as a matter of fact space is like everywhere else and always the same". These views, highly innovative for its time, inspired the next generation of sculptors around the world.

The ideas initiated by Katarzyna Kobro and Władysław Strzemiński accompanied me through my time as a student of the State Higher School of Visual Arts. The combination of design and pure art, which is still practised at the Łódź Academy, provides a solid foundation to develop one's own artistic style.

However, I was supposed to write about the newly opened Faculty of Sculpture and Interactive Actions, so I will leave reflections on art to art historians.

Speaking of the newest faculty of the Academy, we should go back to the twentieth century, when professors sculptors, such as Włodzimierz Ciesielski, Jan Grodek, Michał Gałkiewicz, Aleksander Hałat, Andrzej Jocz, and Kazimierz Karpiński were the core members of the school's staff and played a pivotal role in developing the sculpture curriculum for general art departments in individual faculties.

Since 1986, when I joined the teaching staff as junior assistant in the sculpture studio headed by Professor Aleksander Hałat, I have witnessed more than once debates on the possibility of organising a separate unit devoted to sculpture within the structure of the school. One of the main proponents of the Department of Sculpture first, and later the Faculty of Sculpture as well, was Professor Andrzej Jocz. Perhaps the reason why the initiative was unsuccessful was the lack of consistency in action (difficulty in carrying out reforms at the Academy), perhaps both the sculptural milieu, as well as the authorities of the State Higher School of Visual Arts did not demonstrate sufficient determination.

What our older colleagues had failed to achieve in the days when sculptors were an overwhelming force, it fell upon us to carry out now. The Academy authorities invited us for talks concerning the potential establishment of a new study programme or even (straightaway) a faculty of sculpture. We accepted the challenge, and as a result the Faculty of Sculpture and Interactive Actions was established last year. We have put enormous effort into the project. We have submitted a several hundred pages long application to the ministry. We have overcome difficulties related to the change in regulations, we have completed the application and taken into account the need to develop a course with a practical profile. We succeeded and now we have the faculty, we have the course of study, and, most importantly, we have students.

We strive to present the work of our teachers at individual exhibitions, symposia and group presentations. We hope that before long we will be able to exhibit the work of our students.

Janusz Czumaczenko

Słów kilka o siedzibach Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi.

Historia gmachów Akademii ukazuje nie tylko dzieje ewolucji form, ale także przemiany w sposobie myślenia. Stanowi wyraz zmieniającej się misji i sposobów nauczania. Przestrzeń uczelni artystycznej nabiera zaś szczególnego znaczenia w formowaniu postaw przyszłych artystów i projektantów. Kształcenie to proces twórczy, który wymaga odpowiedniej „wolnej” i kreatywnej przestrzeni. Dlatego też często artystyczne szkoły wyższe uzyskiwały znaczącą plastycznie bądź architektonicznie rangę¹. Tak też stało się w Łodzi, gdzie stanęła jedna z niewielu zbudowanych od podstaw w powojennej Polsce wielowydziałowa uczelnia artystyczna. Jej późnomodernistyczna, wyrazista bryła stała się ważną dominantą architektoniczno-urbanistyczną Łodzi, czynnikiem podkreślającym metropolitalne dążenia miasta. Jednak historia łódzkiej Akademii wiąże się nie tylko z obiektem przy ulicy Wojska Polskiego. Warto przyjrzeć się dziejom uczelni przez pryzmat jej architektury. Każdy z nowo wzniesionych obiektów wyznacza bowiem nowy etap jej rozwoju. Pamiętać warto, że szkoła to znacznie więcej niż zorganizowany, przestrzenny utwór, ale też idea, myśl, ludzie, przestrzeń spotkań. Znacząca architektura łódzkiej Akademii Sztuk Pięknych stanowi więc nie tylko zapis historii, ale harmonijny łącznik między przestrzenią zbudowaną a tą mentalną.

W kamienicy mieszczańskej. Pierwsza siedziba, ulica Narutowicza 77

Pierwsza siedziba założonej w 1945 roku Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych² mieściła się w modernistycznej kamienicy, zlokalizowanej w centrum miasta, u zbiegu ulic Narutowicza i Wierzbowej. Czterokondygnacyjny obiekt z mansardowym dachem został wzniesiony w 1925 roku jako kamienica mieszkalna, jednak jeszcze przed wojną przeznaczono go na potrzeby edukacyjne Żeńskiej Szkoły Przemysłowej³. Po 1945 roku budynek o niewyróżniającej się zbyt bryle oddano na potrzeby nowo powstałej artystycznej szkoły wyższej, która zajęła wówczas część parteru, 2 piętro oraz ostatnią kondygnację. Pozostałą przestrzeń PWSSP długo dzieliła ze Szkołą Przemysłu Artystycznego, późniejszym liceum plastycznym. Dodać należy, że sytuowanie wyższych uczelni w obiektach adaptowanych stanowiło w Łodzi, w której dopiero co uruchamiano szkoły wyższe, powszechną praktykę. Z uwagi na brak odpowiednich przestrzeni edukacyjnych, wszystkie uczelnie musiały zostać zlokalizowane w istniejących budynkach, kamienicach czy dawnych fabrykach. Nowe gmachy uczelni wyższych, dzielnice uniwersyteckie (miasteczko uniwersyteckie i politechniczne) pozostawały w sferze projektów⁴. Wybudowanie nowego obiektu dla szkoły plastycznej planowano od 1948 roku z inicjatywy m.in. Mariana Wimmera. Utworzono wówczas komitet budowy nowego gmachu, który po wielu dyskusjach zdecydował się na działkę u zbiegu ulic Narutowicza i Uniwersyteckiej. Opracowano nawet wstępną koncepcję, która została zatwierdzona. Jednak z uwagi na cięcia budżetowe okresu stalinizmu, jak i pominięcie Łodzi na mapie inwestycyjnej Planu 6-letniego, bardzo szybko zaniechano zarówno tej, jak i uniwersyteckiej inwestycji. Fragmentarycznie wzniesiono jedynie kompleks przeznaczony dla Politechniki Łódzkiej (ograniczony zasadniczo do gmachu Wydziału Włókiennictwa). Do planów zbudowania nowej siedziby powrócono w okresie poodwilżowym. Już w grudniu 1955 roku zawiązał

1 Literatura dotycząca kształtowania architektury szkół wyższych jest niezwykle bogata, por. m.in. *Schola Architecturae. Budynki Szkół Architektury*, red. O. Czerner, A. Gryglewska, Wrocław 2005; T. Tarczewski, *Architektura szkoły wyższej*, Gliwice 2009; T. A. Gaines, *The campus as a work of art.*, New York 1991.

2 Szkoła wielokrotnie, z powodu wielu zróżnicowanych czynników, zmieniała swoją nazwę. Była Wyższą Szkołą Sztuki i Projektowania, Państwową Wyższą Szkołą Sztuk Plastycznych, Państwową Szkołą Sztuk Plastycznych im. Władysława Strzemińskiego (od 1987 r.) i wreszcie Akademią Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego (od 1996 r.).

3 AML, Delegatura Łódź Śródmieście, sygn. 4/809/118.

4 Por. Konkurs nr 182 na ukształtowanie przestrzenne Ośrodka Uniwersyteckiego, „Architektura” 1950, nr 5/6, s. 169–172.

się nowy komitet do spraw budowy gmachu szkolnego. Początkowo przewidywano budowę uczelni na ulicy Narutowicza 79, w sąsiedztwie dotychczasowej siedziby. Dopiero w 1962 roku finalnie zdecydowano, by nową szkołę umieścić przy skrzyżowaniu ulic Wojska Polskiego i Strykowskiej. Jednak szereg problemów związanych m.in. z finansowaniem i realizacją inwestycji spowodował, że nowy obiekt oddano do użytku dopiero w 1977 roku⁵.

Kamienica przy ulicy Narutowicza, obiekt *de facto* mieszkaniowy, stała się więc na wiele lat zasadniczą siedzibą łódzkiej szkoły artystycznej. Niezwykły entuzjazm pierwszych lat powojennych, potrzeba aktywizacji oraz działalności sprzyjały pozytywnej percepcji zarówno szkoły, jak i jej gmachu, który choć „tymczasowy”, dla wielu stał się miejscem magicznym, prawdziwą przestrzenią „spotkań”, wymiany myśli. Paradoksalnie też trudności lokalowe, a także brak odpowiedniej przestrzeni wpływały na lepszą integrację, zacieśnianie stosunków międzyludzkich. Miejscami kultowymi, wspominanymi przez wielu absolwentów z tamtych lat, stawały się: biblioteka, szkolny bufet, ale przede wszystkim pracownie, w których toczyło się to właściwe życie szkoły, nawiązywały relacje mistrz – uczeń. Pracownie, pomimo że małe, były dobrze oświetlone i wysokie, przez co nie sprawiały wrażenia klaustrofobicznych.

Powiększająca się z roku na rok liczba studentów oraz pogarszające warunki techniczne dość prymitywnego konstrukcyjnie obiektu powodowały konieczność szukania dodatkowych lokali na pracownie czy warsztaty. Słabe stropy, spękania ścian stanowiły bezpośrednie zagrożenie. Remonty przeprowadzano jednak niechętnie z uwagi na wciąż planowaną, ale odsuwaną w czasie nową inwestycję.

Modernistyczny „Mister” Łodzi, ulica Wojska Polskiego 121

Nowa siedziba, kojarzona najsilniej z łódzką Akademią, stała się jednym z najważniejszych obiektów późnego modernizmu w Łodzi i Polsce, jedną też z niewielu wzniesionych po wojnie siedzib szkół artystycznych. Obiekt zaprojektowany został w latach 1968–1971 przez zespół pracujący pod kierunkiem Bolesława Kardaszewskiego i zrealizowany w ciągu sześciu lat: 1971–1977⁶. Stanowił on rezultat wielu kompromisów i zmienionych koncepcji, uznanych wówczas za zbyt kosztowne i skomplikowane⁷. Budynek szybko zdobył popularność, już w 1977 roku nadano mu tytuł „Mistera”, a rok później jego projektanci otrzymali Nagrodę I stopnia Ministerstwa Budownictwa.

Szeroko wówczas komentowany i opisywany w prasie budynek „artystyczny” silnie nawiązywał do koncepcji modernistycznej szkoły Bauhausu w Dessau, zaprojektowanej przez Waltera Gropiusa (1925–1926). Prosty, klarowny układ przestrzeni, wydzielenie stref przestrzenno-funkcjonalnych, zróżnicowanie, rozczłonkowanie bryły przy wewnętrznym zharmonizowaniu całości, jak i pewne podobieństwo systemu kształcenia – wszystkie te elementy są wyraźnie widoczne w tamtym sposobie myślenia.

Nowa szkoła stała się ważną dominantą plastyczną i urbanistyczną tej części miasta, pozbawionej do tej pory obiektu użyteczności publicznej o tak

⁵ Wydziały przenoszone były stopniowo, od 1976 roku. Wiele informacji zaczerpniętych zostało z kroniki Państwowej Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi, opracowanej przez Janinę Ładnowską. Por. *Państwowa Wyższa Szkoła Sztuk Plastycznych im. W. Strzemińskiego w Łodzi 1945–1995*, red. G. Sztabiński, Łódź 1995, s. 231–234.

⁶ Zespół: Bolesław Kardaszewski, Włodzimierz Nowakowski, Jan Łaska, Józef Rosiak, Zenon Żarko, Edmund Wielemborek, Henryk Widawski, Jerzy Janczak, Jędrzej Horzeński, Zdzisław Strzałkowski, Kazimierz Łysiak, Janina Urbanowicz, Zbigniew Kopczyński, Tadeusz Janicki, Kazimierz Kazimierski, Danuta Walter, por. B. Kardaszewski, *Państwowa Wyższa Szkoła Sztuk Plastycznych*, „Architektura” 1977, nr 11–12.

⁷ Początkowo planowano bowiem zorganizowanie otwartego konkursu opracowanego przez SARP i ZAP. Finalnie jednak odmówiono jego finansowania. Poproszono o opracowanie koncepcji trzy zespoły z: SPP „Grafprojekt” Warszawa, „Miastoprojekt” Łódź, Łódzkiego Biura Budownictwa Przemysłowego. Wygrała koncepcja „Miastoprojektu”, z którym w 1965 roku podpisano umowę na wykonanie dokumentacji projektowej. Por. *Kronika...op. cit.*, s. 182.

Słów kilka o siedzibach Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzebińskiego w Łodzi.

znaczących rozmiarach. Budynek, który uzyskał lekką, rozczłonkowaną bryłę, dobrze wpasowaną w teren, usytuowano na silnie opadającej ku północy skarpie. Gmach został zaprojektowany w systemie pawilonowym, z koncentrycznym układem dyspozycji funkcjonalno-przestrzennej. W centrum kompozycji znalazł się zwornik całości w postaci 6-kondygnacyjnego pawilonu ogólnouczelnianego. Każdy z pawilonów wydziałowych, ukształtowanych z uwagi na pełnione różnorodne funkcje, połączony został krótkim łącznikiem komunikacyjnym z obiektem centralnym. Budynek główny zawierał zaś: otwarty hol szatniowy na pierwszej kondygnacji, dwukondygnacyjną galerię, bufet, bibliotekę oraz „serce” układu – aulę usytuowaną na najwyższej kondygnacji, która stanowiła mocne, masywne domknięcie całości bryły. Jej symboliczną, centralną lokalizację tłumaczyć można chęcią podkreślenia akademickiej, otwartej wspólnoty uczelni.

Bryła zewnętrzna, dzięki wyrazistej artykulacji, spójnemu detalowi i charakterystycznemu dla późnego modernizmu materiałowi, takiemu jak: beton, szkło, cegła i drewno, nabrała niepowtarzalnego, harmonijnego charakteru.

Ten nowoczesny gmach, jeden z najnowocześniejszych w tym czasie w Łodzi, zlokalizowany w nowym miejscu, całkowicie przeobraził sposób funkcjonowania szkoły, wyznaczył nowy etap jej rozwoju, odmienny od tego realizowanego w pierwszej siedzibie przy ulicy Narutowicza.

W okresie potransformacyjnym niezbędne okazały się modyfikacje zmierzające do poprawy jakości tej przestrzeni edukacyjnej oraz przystosowania do nowych celów programowych. Całościowa modernizacja obiektu została przeprowadzona w latach 2006–2008⁸.

Konieczna stała się wówczas wymiana nieszczelnej stolarki okiennej oraz drewnianej okładziny ścian osłonowych. Obiekt zyskał wówczas nowy wyraz plastyczny – oprawy okienne miały bowiem kolor pomarańczowy, a drewnianą okładzinę zastąpiły szare, aluminiowe panele. Generalny charakter tego późnomodernistycznego zespołu został jednak zachowany. Dokonano również wówczas szeregu zmian modernizacyjnych wewnątrz obiektu, nie tylko instalacyjnych, ale też i funkcjonalnych. Zlikwidowano przede wszystkim aulę zlokalizowaną na ostatniej kondygnacji, którą zastąpiło Cyfrowe Centrum Rozwoju Nauki – CYCERON.

W kolejnych latach, gdy do użytku zostały oddane nowe obiekty, zyskano przestrzeń, którą wykorzystano na potrzeby sal wykładowych (do nowych budynków przeniesiono m.in. bibliotekę).

Gmachy szkolne XXI wieku. W kierunku przestrzeni wielofunkcyjnych

Nowe cele stawiane nauczaniu i architekturze szkolnej w XXI wieku (wprowadzenie technologii informatycznych do procesu uczenia się, zamiana sposobu korzystania z bibliotek, dążenie do zapewnienia odpowiedniej jakości kształcenia) znacząco wpłynęły na konieczność rozbudowy modernistycznego gmachu, który został uzupełniony o kompleks złożony z dwóch, niezależnych obiektów o ascetycznych, prostopadłościennych bryłach połączonych ze sobą zagłębionym w ziemi wewnętrznym dziedzińcem, który wyznacza główną oś

8 Por. https://www.asp.lodz.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=37;
https://www.asp.lodz.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=36.

kompozycyjną budynków (autorzy „Pas Projekt Archi Studio”). Wyraźne stało się dążenie do tworzenia struktur wielofunkcyjnych, funkcjonalnych, modyfikowalnych, ale także inspirujących.

Zasadnicze bryły nowych obiektów, Centrum Promocji Mody oraz Centrum Nauki i Sztuki, powstały w latach 2010–2012.

Sercem nowego budynku CPM, którego oficjalne otwarcie nastąpiło w grudniu 2013 roku, stała się multimedialna aula przystosowana do organizowania dużych przedsięwzięć, np. pokazów mody, ale też konferencji czy wykładów. Nowoczesna przestrzeń wyposażona została w 10 ekranów, nagłośnienie o mocy 50 tysięcy watów, 16 projektorów, 260 lamp oświetleniowych. Jej ukształtowanie dostosowano do potrzeb bardzo różnych pokazów multimedialnych, koncertów, spektakli. Elewacje ascetycznej bryły CPM pokryte zostały okładziną układaną we wzory nawiązujące do tradycji modernistycznych i awangardowych korzeni szkoły, inspirowane były bowiem twórczością Katarzyny Kobro.

W drugim obiekcie, Centrum Nauki i Sztuki, który oficjalnie zainaugurował swoją działalność 11 czerwca 2014 roku, zlokalizowano: nowoczesną bibliotekę i archiwum, czytelnię, wypożyczalnię, salę kinową 3D. Cała powierzchnia drugiego piętra, dzięki systemowi wystawienniczemu, spełniać może funkcję galerii, podobnie jak hol główny wejściowy, łączący oba zespoły. Budynek CNiS zaprojektowano, wykorzystując znaczne różnice w wysokości terenu. Główne wejścia, znajdujące się od strony przystanków autobusowych przy alei Palki, połączone zostały schodami z dziedzińcem wewnętrznym, położonym na niższym poziomie. Obiekt, z uwagi na mocną, czerwoną kolorystykę, stanowi silny akcent plastyczny. Cały zaś zespół nowych obiektów, podobnie jak kiedyś gmach modernistyczny, stał się symbolem Łodzi dbającej o wizerunek miasta sztuki, ośrodka kreatywnego.

Osobne miejsce w dziejach obiektów Akademii Sztuk Pięknych zajmuje budynek Wydziału Sztuk Wizualnych, zlokalizowany na ulicy Franciszkańskiej 76/78.

Akademia posiada także sieć innych lokali związanych w znaczącej mierze z potrzebą wyjścia w przestrzeń miasta, jak choćby działającą od marca 2015 roku galerię przy ulicy Piotrkowskiej 68 czy zabytkowy budynek na Księżym Młynie. Planowane w tej historycznej przestrzeni Akademickie Centrum Designu stanowi nowy, otwarty jeszcze rozdział w historii szkoły i dziejach jej kształcenia.

Aleksandra Sumorok

Some comments on the premises of the Władysław Strzemiński Academy of Fine Arts in Łódź

The history of the Academy buildings reflects not only the history of the evolution of forms, but also of the changes in thinking. It is an expression of the changing mission and approach to teaching. The space of an art school takes on particular significance in shaping the attitudes of future artists and designers. Education is a creative process that requires an appropriate, "free" and creative space. Therefore, art schools often had artistically or architecturally significant rank¹. This is what happened in Łódź, which became the home of a multidepartment art school, one of only a handful built from scratch in post-war Poland. The modernist, distinctive building has become an important architectural and urban dominant in Łódź, emphasising the metropolitan ambitions of the city. However, the history of the Łódź Academy is not limited to the building on Wojska Polskiego Street. It would be worthwhile to take a look at the history of the Academy through the prism of its architecture. Each of the newly erected buildings marks a new stage of its development. It should be remembered that a school is much more than its organised, spatial aspect, but also the idea behind it, thoughts, people, and meeting space. The significant architecture of the Łódź Academy of Fine Arts is not only a record of its history, but a harmonious link between its physical and mental space.

In a bourgeois tenement house. The first seat, 77 Narutowicza Street

The first office was the Higher School of Visual Arts², established in 1945, was located in a modernist building in the city centre, at the intersection of Narutowicza and Wierzbowa Streets. The four-storey building with a mansard roof was built in 1925 as a residential house but before the war it was allocated to the education department and housed the Girls' Industrial School³. After 1945, the building – of little architectural significance – was given to the newly formed higher school of arts – its premises occupied part of the ground floor, the second floor, and the last floor. The school shared the remaining space with the School of Arts and Crafts, later Secondary School of Fine Arts. It should be added that locating higher schools in adapted facilities was a common practice in Łódź, which had had no academic institutions before the war. Due to the lack of adequate educational space, all universities had to be located in existing buildings, tenement houses, or old factories. New buildings of higher schools, academic districts (University and Technical University campus) were but a design at the time⁴. First plans to build a new facility for the art school were made in 1948 at the initiative of Marian Wimmer, among others. A committee to build a new building was set up, and after much debate it was decided that the school would occupy a plot of land at the intersection of Narutowicza and Uniwersytecka streets. A preliminary concept was even developed and approved. However, due to budget cuts in the Stalinist era and the fact that Łódź was omitted on the investment map of the Six-Year Plan, both this and the University investments were very quickly abandoned. Only some buildings designed for the Technical University of Łódź were completed (what is now essentially the building of the Faculty of Textile Industry). Plans for a new building were reviewed in the post-Thaw era. In December 1955, a new

¹ There are extensive sources on the shaping of the architecture of higher education institutions, cf. *Schola Architecturae. Budynki Szkół Architektury*, ed. O. Czerner, A. Gryglewska, Wrocław 2005; T. Tarczewski, *Architektura szkoły wyższej*, Gliwice 2009; T. A. Gaines, *The campus as a work of art*, New York 1991.

² The school has changed its name multiple times and for many different reasons. It was the Higher School of Arts and Design, State Higher School of Visual Arts, the Władysław Strzemiński State Higher School of Visual Arts (in 1987), and finally the Władysław Strzemiński Academy of Fine Arts (since 1996).

³ AML [Łódź City Archives], Delegatura Łódź Śródmieście, ref. 4/809/118.

⁴ Competition No. 182 – the spatial formation of the University Centre, "Architektura" 1950, No. 5/6, pp. 169–172.

committee for the construction of the school building was established. Initially, the construction was planned at 79 Narutowicza Street, in the vicinity of the existing premises. It was only in 1962 that it was finally decided to locate the new school at the intersection Wojska Polskiego and Strykowska. However, due to a number of problems, among others, the financing and execution of investment, the new facility was not opened until 1977⁵.

Thus, the tenement house on Narutowicza Street, a residential building, became a de facto seat of the art school in Łódź for many years. The enthusiasm of the first years after the war, as well as the need for activation and incentive were conducive to a positive perception of both the school and its building, which, although "temporary", was seen by many as a magical place, a real space where people could meet and exchange ideas. Paradoxically, the housing difficulties and the lack of adequate space helped better integration and relationships. Some places gained a cult status and were remembered fondly by many graduates, such as the library, school cafeteria, and above all studios, where the real life of the school was buzzing, and where master – apprentice relationships were established. Although small, the studios were well lit and spacious, and therefore did not feel claustrophobic in the least.

The number of students, growing from year to year, and deteriorating technical conditions caused by the primitive construction of the building, forced the school authorities to seek additional premises for studios and workshops. Low ceilings and cracking walls posed a serious threat. Some repairs were carried out, albeit reluctantly, because of the planned but constantly postponed new investment.

Modernist "Mister" of Łódź, 121 Wojska Polskiego Street

The new building, most associated with the Łódź Academy, became one of the most important examples of late modernism in Łódź, as well as one of the few art schools built after the war. The building was designed in the years 1968–1971 by a team led by Bolesław Kardaszewski and completed within six years: 1971–1977⁶. The construction was the result of many compromises and changes of concepts that were deemed too expensive and complicated at the time⁷. The building quickly gained popularity and in 1977 it was dubbed "Mister" – a year later the designers received the Award of the 1st Degree by the Ministry of Construction.

The "artistic" building, described and analysed in the press, alluded to the concept of the modernist Bauhaus school in Dessau, designed by Walter Gropius (1925–1926). The same simple, clear arrangement of space, separate spatial and functional zones, differentiation and segmentation of individual blocks combined with the internal harmony of the whole building, as well as some resemblance in the education system – all these elements are clearly reflected in that way of thinking.

The new school became an important artistic and urban dominant feature of that part of the city, which until then had lacked public facilities of such significant size. The building, which had a light, segmented structure, well fitting the area, was located on a steep hill sloping toward the north. The building was

5 The faculties were transferred gradually, starting in 1976. A lot of information has been taken from the records of the Strzemiński State Higher School of Fine Arts in Łódź, edited by Janina Ładnowska. Cf. *Państwowa Wyższa Szkoła Sztuk Plastycznych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi 1945–1995* [The Władysław Strzemiński State Higher School of Fine Arts in Łódź 1945–1995], ed. G. Sztabiński, PWSSP, Łódź 1995, pp. 231–234.

6 Team: Bolesław Kardaszewski, Włodzimierz Nowakowski, Jan Łaska, Józef Rosiak, Zenon Żarko, Edmund Wielemborek, Henryk Widawski, Jerzy Janczak, Jędrzej Horzelski, Zdzisław Strzałkowski, Kazimierz Łysiak, Janina Urbanowicz, Zbigniew Kopczyński, Tadeusz Janicki, Kazimierz Kazimierski, Danuta Walter, cf. B. Kardaszewski, *Państwowa Wyższa Szkoła Sztuk Plastycznych* [State Higher School of Fine Arts], "Architektura" 1977, No. 11–12.

7 It was originally planned to organise an open competition developed by the SARP (Polish Architects' Association) and ZAP (Polish Artists' Association). Ultimately, however, they were denied financing. Three teams were invited to develop their concepts: SPP "Grafprojekt" Warsaw, "Miastoprojekt" Łódź, and the Łódź Office of Industrial Construction. The winner was "Miastoprojekt", and in 1965 a contract was signed for project documentation. Cf. *records ... op. cit.*, p. 182.

Some comments on the premises of the Władysław Strzemiński Academy of Fine Arts in Łódź

designed in a pavilion system, with concentric arrangement of functional and spatial features. Placed in the centre of the composition was the keystone of the whole design in the form of a 6-storey pavilion. Each of the pavilions housing individual faculties, formed due to the variety of functions they served, was linked with the central object via a short catwalk. The main building consists of an open hall with a cloakroom on the first floor, a two-storey gallery, a cafeteria, a library and the "heart" of the system – auditorium located on the uppermost floor, which provides a powerful closure for the entire structure. Its symbolic central location can be interpreted as a desire to emphasise the academic, open character of the school's community.

The outer block, thanks to its expressive articulation, coherent details, and distinctive materials characteristic for late modernism, such as concrete, glass, brick, and wood, has a unique and harmonious character.

As one of the most modern designs in Łódź at that time erected at a new location, the building completely transformed the functioning of the school, marking a new stage of its development, different from the period when it was housed on Narutowicza Street.

In the post-transformation period, certain modifications proved necessary to improve the quality of educational space and adapt it to new programme objectives. A complete modernisation of the building was carried out in 2006–2008⁸.

Among element that had to be replaced were leaky window frames and wooden wall cladding. The object gained a new visual expression – window fittings were orange and wooden cladding was replaced by grey aluminium panels. However, the general character of the late modernist complex was preserved. There was also a number of changes inside the object, not just installations, but functional features as well. Most importantly, the auditorium located on the uppermost floor was demolished and replaced by the Digital Centre for Development of Science – CYCERON.

In the subsequent years, as new facilities were completed and opened, some space was reclaimed and converted into classrooms (for example, the library was moved to the new building).

21st century school buildings. Towards multi-functional spaces

New goals for teaching and school architecture in the 21st century (introduction of information technology into the learning process, changes in the use of the library, or the desire to ensure good quality of education) significantly contributed to the need for expansion of the modernist building. It was achieved by adding a complex composed of two independent objects consisting of ascetic, rectangular blocks interconnected via a courtyard located below the ground level. The courtyard marks the main compositional axis of the buildings (designed by the "Pas Projekt Archi Studio"). It was clear that the idea was to create a structure that would be multi-functional, customisable, but also inspiring.

⁸ Cf. https://www.asp.lodz.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=37;
https://www.asp.lodz.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=36.

The principal buildings of new facilities, namely the Fashion Promotion Centre and Science and Art Science, were completed in 2010–2012.

The heart of the new building of the Fashion Promotion Centre, whose official opening took place in December 2013, is its multimedia auditorium designed to hold large events, such as fashion shows, but also conferences and lectures. The modern space is fitted with 10 screens, a 50,000 watts sound system, 16 projectors, and 260 lamps. The layout has been adapted to the needs of various multimedia shows, concerts, and performances of all types. The facades of the ascetic block of the Fashion Promotion Centre are covered with lining evocative of the modernist and avant-garde roots of the Academy, inspired by the work of Katarzyna Kobro.

The other facility, Art and Science Centre, officially opened on 11 June 2014, houses: a modern library and archives, a reading room, and a 3D cinema theatre. The entire interior of the second floor is fitted with an exhibition system so it can serve as a gallery, as can the main entrance hall that connects the two objects. The Art and Science Centre building was designed using considerable differences in the elevation of the ground. The main entrances, located near bus stops on Palka Avenue, are connected by stairs with the inner courtyard on the lower level. Vivid red colours used on the exterior make it a strong visual accent. The entire complex of the new facilities is now one of the landmarks of Łódź, just like the modernist building once was, proving that the city cares about its image as a creative centre of art.

A separate place in the architectural history of the Academy of Fine Arts is reserved for the building of the Faculty of Visual Arts located at 76/78 Franciszkańska Street.

The Academy also has a number of other premises, which is to a large extent related to the need to enter into the urban space, such as the gallery at 68 Piotrkowska Street, operating since March 2015, or the historic building in Księży Młyn. The Academic Design Centre that is planned in this historic area is a new, unfinished chapter in the history of the Academy.

Aleksandra Sumorok

Wielonarodowa społeczność Łodzi wytworzyła wyjątkowe *milieu*, w którym ujawniły się skrajne modernistyczne tendencje. Reprezentantem mniejszości żydowskiej stała się grupa „Jung Idysz” (1919–1921), której przewodził Mojżesz Broderson. Jej członkiem był m.in. Jankiel Adler, a kontakty z tą formacją utrzymywali ekspresjoniści niemieccy, artyści poznańskiego „Buntu” czy Henryk Berlewi.

El Lissitzky, propagujący na łamach pisma „Ringel” (1921 lub 1922, nr 10) radykalne rewolucyjne idee (np. postulat przewyciężenia sztuki podobnie jak religii, ponieważ służyły one carowi), podróżując do Niemiec jako tzw. poseł sztuki z bolszewickiej Rosji, odwiedził nie tylko Warszawę, lecz i Łódź. Sztuka modernistyczna oraz komunizm stawały się katalizatorem emancypacji tych łódzkich Żydów, którzy – co typowe dla awangardy – chcieli zaczynać jak futuryści wszystko od zera – „nadzy jak Adam”. Wkrótce ten narodowy czynnik przestał odgrywać kluczową rolę, ponieważ pierwszoplanowe stały się dążenia klasowe lub związane z programem modernizacji kraju, kiedy to sztuka łódzka znalazła się pod wpływem rozwijającego się w Polsce konstruktywizmu grup: „Blok” (1924–1926), „Praesens” (1926–1929) i „a.r.” (1929–1936, „awangarda rzeczywista” względnie „artyści rewolucyjni”).

W konstruktywizmie starły się dwie opcje: podporządkowująca sztukę komunistycznej propagandzie (Mieczysław Szczuka, Teresa Żarnowerówna) oraz preferująca eksperyment formalny (zwłaszcza Władysław Strzemiński i Katarzyna Kobro, którzy w 1922 roku uciekli z Rosji, by kontynuować w Polsce program supremacji wartości plastycznych Malewicza, niechętnego opcji Tatlina, Rodczenki i innych zwolenników produktywizmu).

Strzemiński i Kobro, gdy mieszkali w Koluszkach koło Łodzi, opracowali esencjalistyczny program „unizmu” (1928–1932). Zdystansowani wówczas wobec komunizmu, zaczęli wywierać ogromny wpływ na łódzkie środowisko, zyskując wsparcie lokalnych polityków.

W umocnieniu modernistycznych tendencji ważną rolę odegrał też Karol Hiller, który, kontaktując się najpierw z kręgiem artystów żydowskich i współpracując z poetą Witoldem Wandurskim, zaprezentował się w 1934 roku na łamach redagowanej przez siebie „Formy” (od 1933 roku organ Zrzeszenia Artystów Plastyków w Łodzi, po rozpadzie ZZAP) jako propagator koncepcji „nowego widzenia”. Adaptując na grunt polski badania nad tropizmami Ozenfanta, Hiller – odkrywca tzw. heliografiki (1928 rok) – wyrósł w warunkach kryzysu lat 30. na konkurenta Strzemińskiego, który – chociaż święcił tryumfy w łódzkim środowisku („Międzynarodowa Kolekcja Sztuki Nowoczesnej” zebrana przez grupę „a.r.”, której był liderem, włączona została do zbiorów Muzeum Historii i Sztuki, a on sam otrzymał w 1932 roku Nagrodę Artystyczną Miasta Łodzi) – musiał zrewidować skrajnie formalistyczny program czystego widzenia na rzecz „integralizmu malarstwa abstrakcyjnego”. Strzemiński integrował to, co do tej pory w swym modernizmie wykluczał. W latach 30. łódzką awangardę zasilili: Sasza Blonder, Vincent Brauner, Aniela Menkesowa, Jerzy Krauze, Juliusz Lewin, Samuel Szczekacz i Stefan Wegner. Chociaż Hiller jako sympatyk komunizmu został zamordowany przez Niemców w 1939 roku, jego postulat związania widzenia z dialektycznymi procesami w „psychospołecznej

atmosferze” dzieła został po wojnie podjęty przez Strzebińskiego, który próbował bronić formalistycznego stanowiska. Sięgał jednak, jak wcześniej Hiller, po materialistyczno-dialektyczną wykładnię historii sztuki w „Teorii widzenia” (wydanej pośmiertnie w 1958 roku). Nie mogąc uratować swego programu na zlikwidowanym przez władze Wydziale Plastyki Przestrzennej w PWSSP w Łodzi, przeciwstawiając się zarówno presji dominującego wówczas na uczelniach kapizmu (poimpresjonistycznego koloryzmu), jak i narzucanego od 1949 roku przez komunistów socrealizmu, wypracował koncepcję powiązania badań nad podstawami kompozycji z zastosowaniem ich we wzornictwie i architekturze. Chociaż zmarł w 1952 roku, zwolniony w styczniu 1950 roku z pracy w uczelni przez ministra Włodzimierza Sokorskiego (jakoby z inspiracji jego rywala – rektora Stefana Wegnera, który podzielił ten sam los), jego marzenie stworzenia „łódzkiego Bauhausu” zostało zrealizowane przez prof. Romana Modzelewskiego – rektora w latach 1952–1963. Jednostronny program grupy „a.r.” ścisłego powiązania uczelni z przemysłem został zrównoważony dopiero w 1971 roku, kiedy to z inspiracji prof. Stanisława Fijałkowskiego doszło do swoistego „humanistycznego zwrotu” (nie bez sprzeciwu Modzelewskiego), w wyniku którego zaczęto zwracać większą uwagę na integralne kształcenie studentów, w czym pomocne stały się przekłady pism Kandinsky’ego autorstwa Fijałkowskiego, wydane w 1986 i 1996 roku.

Recepcja dążeń awangardy jest oczywiście o wiele bardziej złożona, jak i jej tradycja, o czym świadczy aktualna twórczość pedagogów łódzkiej ASP. Odwołują się oni nie tylko do konstruktywistycznego reduktywizmu, a więc do sztuki rozumianej jako system, lecz – jeśli nie wybrali „pastoralnej” opcji – uprawiają także sztukę jako strategię czy grę podejmowania artystycznych decyzji w sytuacji kulturowego konfliktu odziedziczonego po awangardzie.

Kazimierz Piotrowski

The multinational community of Łódź produced a unique milieu, in which extreme modernist tendencies were revealed. One representative of the Jewish minority was the group "Jung Idysz" (1919–1921), led by Mojżesz Broderson. Another member was Jankiel Adler, and the group had contacts with German Expressionists, artists from the Poznań "Bunt", or Henryk Berlewi.

In the magazine "Ring" (1921 or 1922, No. 10), El Lissitzky advocated radical revolutionary ideas, such as the postulate to overcome art as well as religion, since they both served the tsar. When he travelled to Germany as the so-called envoy of the art of the Bolshevik Russia, he visited not only Warsaw, but also Łódź. Modernist art and communism became the catalyst for the emancipation of the Jews of Łódź, who – typically for the avant-garde – wanted to start everything from scratch like futurists, "naked like Adam". Soon, the national factor ceased to play a key role, as the class struggle came to the foreground, as well as issues related to the modernisation of Poland. In those years, the art of Łódź was marked by the influence of the constructivist movement, represented by groups "Blok" (1924–1926), "Praesens" (1926–1929), and "a.r." (1929–1936; the a.r. stood for "awangarda rzeczywista" [actual, real avant-garde] or "artyści rewolucyjni" [revolutionary artists]).

In constructivism two factions clashed: one that wanted to subordinate art to the communist propaganda (Mieczysław Szczuka, Teresa Żarnerówna), and one that preferred formal experiments (especially Władysław Strzemiński and Katarzyna Kobro, who in 1922 fled from Russia to continue Malevich's programme of art supremacy in Poland; Malevich had been reluctant towards Tatlin, Rodchenko and other proponents of productivism).

When they were living in Koluszki near Łódź, Strzemiński and Kobro developed the essentialist programme of "Unism" (1928–1932). Having distanced themselves from communism, they soon had a significant impact on the Łódź artistic milieu, gaining the support of local politicians.

Another important figure that consolidated the modernist trends was Karol Hiller. Involved at first with the circle of Jewish artists and collaborating with poet Witold Wandurski, in 1934, in the magazine "Forma" (of which he was the editor-in-chief), he introduced himself as a proponent of the concept of "New Vision". Having adapted Ozenfant's research on tropisms for Poland, during the Great Depression of the 1930s Hiller – the inventor of the so-called heliographics (1928) – became Strzemiński's main competitor. The latter artist, although celebrated triumphs in Łódź ("International Collection of Modern Art" assembled by the group "a.r." of which he was the leader, was accepted by the Museum of History and Art, and Strzemiński himself received the 1932 Art Prize of the City of Łódź), had to revise the extremely formal programme of pure vision for the purposes of the "integralism of abstract painting". Strzemiński integrated that which he had thus far excluded in his modernist approach. In the 1930s, new artists joined the Łódź avant-garde, such as: Sasza Blonder, Vincent Brauner, Aniela Menkesowa, Jerzy Krauze, Juliusz Lewin, Samuel Szczekacz and Stefan Wegner. Although Hiller was killed by the Germans as a communist sympathiser in 1939, his postulate to associate vision with dialectical processes in "psychosocial atmosphere" of the work was taken up after the war by Strzemiński,

who tried to defend formalist positions. However, just like Hiller before him, he referred to the materialist-dialectical interpretation of the history of art in his "Theory of Vision" (published posthumously in 1958). Unable to save his course at the Faculty of Spatial Arts, closed down by the authorities of the State Higher School of Fine Arts in Łódź, and struggling with pressure both from Kapism (post-impressionist colourism that dominated at art schools at the time) and socialist realism, forcibly imposed by the communists in 1949, the artist developed the concept of combining research on the basics of composition with using them in design and architecture. Although he died in 1952, after he had been dismissed from the Academy in January 1950 by Minister Włodzimierz Sokorski (which was supposedly inspired by his rival, rector Stefan Wegner, who later shared the same fate), his dream of creating "the Łódź Bauhaus" was continued by Professor Roman Modzelewski, rector of the Academy in 1952–1963. The one-sided programme of the "a.r." group that advocated a close link between the Academy and industry was not balanced until 1971, when Professor Stanisław Fijałkowski initiated a "humanistic turn" of sorts (not without opposition from Modzelewski, however), whereby more attention was paid to the integral education of students, which was facilitated by Fijałkowski's translation of writings by Kandinsky, published in 1986 and 1996.

The reception of the aspirations of the avant-garde is, of course, a much more complex issue, as is its tradition, as evidenced by the current works by the teaching staff of the Academy of Fine Arts in Łódź. They refer not only to constructivist reductivism, and thus to art as a system, but – unless they chose the "pastoral" option – they also cultivate art as a strategy of making artistic decisions in situations of cultural conflict inherited from the avant-garde.

Kazimierz Piotrowski

Łódzka Akademia Sztuk Pięknych to uczelnia specyficzna. W odróżnieniu od podobnych instytucji w innych, dużych miastach Polski, powstawała tam, gdzie nie było długich tradycji artystycznych. W dwudziestolecie międzywojennym Łódź stanowiła ośrodek działań twórców awangardowych, była także doskonałym miejscem do narodzin wyjątkowej kolekcji dzieł sztuki współczesnej. Po II wojnie światowej zmienił się społeczny obraz miasta, niezmiernie rozrosła się warstwa inteligencko-artystyczna. Specyfiką łódzkiej uczelni był fakt, że tworzone ją z myślą o współpracy z przemysłem lekkim, a nadrzędnym celem postawionym tej instytucji było przede wszystkim ukierunkowanie na wykształcenie projektantów. Akademia powstawała jako nowoczesna placówka, która z założenia miała wyróżniać się spośród innych szkół artystycznych w Polsce. W jej początkowym okresie rozwoju duże znaczenie miało także nawiązywanie do awangardy, były to czasy, gdy nauczał tu jej późniejszy patron – Władysław Strzemiński. Tym niemniej nauka rysunku czy malarstwa zgodnie z klasycznymi wzorcami stanowiła jeden z elementów edukacji przyszłych artystów. Mimo przewagi tendencji awangardowych i silnego piętna takich osobowości, jak: Władysław Strzemiński, Roman Modzelewski, Stanisław Fijałkowski czy w latach późniejszych Andrzej Gieraga, Jacek Bigoszewski, ważną rolę w działalności uczelni odegrali również twórcy sztuki figuratywnej.

Po krótkim i skwapliwie pomijanym w źródłach okresie socrealizmu sztuka abstrakcyjna zdominowała na kolejne dekady obraz łódzkiego malarstwa. Nazwiska Stanisława Fijałkowskiego, Stefana Krygiera czy Antoniego Starczewskiego nieodmiennie łączą się ze sztuką łódzką okresu odwilży (po 1956 roku). Warto jednak pamiętać, że równocześnie tworzą tutaj: Jerzy Krawczyk i Konstanty Mackiewicz. Pierwszy z nich malował obrazy metaforyczne, sięgające do tradycji malarstwa zachodniego, w połączeniu z kontekstem współczesności. Drugi to autor pejzaży, krajobrazów miejskich czy martwych natur. Inni twórcy to: Jerzy Skrobiński – autor m.in. łódzkich wedut, czy Jerzy Mróz, który malował nostalgiczne, symboliczne polskie pejzaże z podtekstem patriotycznym, nawiązujące do klaustrofobicznego zamknięcia kraju w okresie socjalizmu.

Jedną z ważniejszych postaci w historii PWSSP był Marian Jaeschke (1904–1980) – malarz, który studiował w krakowskiej ASP jako uczeń m.in. Wojciecha Weissza, Feliksa Szczęsnego Kowarskiego i Władysława Jarockiego, a przed wojną działał w warszawskiej grupie „Pryzmat”. Jego twórczość obejmowała portrety, martwe natury, pejzaże. Podobnie jak u innych kolorystów, plama barwna była istotniejsza od konturu. W 1947 roku podjął pracę w łódzkiej uczelni, od 1948 do 1974 roku prowadząc Pracownię Malarstwa. Był wybitnym pedagogiem, jego uczniami byli późniejsi wykładowcy ASP w Łodzi: Marian Kępiński, Grzegorz Sztabiński czy Andrzej Adam Sadowski.

W latach 1962–1977 w Polsce funkcjonowała „Grupa Realistów”, której działalność była odpowiedzią na dominację sztuki abstrakcyjnej. Jej członkowie propagowali malarstwo, a później także rysunek i rzeźbę figuratywną. Jej założyciele i sympatycy byli jednakże często kojarzeni ze sztuką socrealizmu i oskarżani o „flirt” z władzą komunistyczną. „Realisci” chcieli zerwać z artystyczną unifikacją epoki stalinizmu. Uważali, że sztuka musi się zajmować również problemami ludzi, ich życiem, nie może istnieć w oderwaniu od rzeczywistości.

Spory udział w działalności grupy mieli również łódzcy artyści (tzw. łódzka szkoła realistów), którzy stanowili jej trzon. Kilku z nich w latach 60. i 70. XX wieku zasiliło grono pracowników PWSSP. Łączył ich fakt, że studiowali w katowickiej filii krakowskiej ASP (Wydział Grafiki Propagandowej), która w założeniu miała być kuźnią kadr artystycznych na usługach aparatu partyjnego. W następnych latach stanowiło to kolejny pretekst do częstego przeciwstawiania – przez jej przeciwników – sztuki figuratywnej jako tej związanej z systemem komunistycznym, w odróżnieniu od nowoczesnej i apolitycznej awangardy (abstrakcji). Pierwszy z owych wychowanków katowickiej szkoły to Leszek Rózga (1924–2015), od 1967 związany z PWSSP. Ten wybitny twórca był przede wszystkim grafikiem i rysownikiem. W swej tematyce nawiązywał zarówno do problemów lokalnej codzienności, jak i erotyki, mitologii, wspomnień z podróży. Całokształt twórczości Rózgi można zaliczyć do kręgu metafory, która w okresie powojennym bardzo mocno wpłynęła na obraz sztuki łódzkiej.

Malarstwo Benona Liberskiego (1926–1983) nawiązywało do tradycyjnych motywów, tj. aktu, portretu, martwej natury, pejzażu. Przedstawiał on również elementy industrialne, dźwigi, maszyny, kominy. W tym nowoczesnym otoczeniu pojawiał się człowiek, „dyspozytor” kontrolujący te wszystkie urządzenia, ale równocześnie będący z ich powodu w ciągłym niebezpieczeństwie. Innym podejmowanym przez Liberskiego wątkiem były westerny – obrazy tematycznie nawiązujące do filmów o Dzikim Zachodzie.

Wiesław Garboliński (1927–2014), od 1974 do 2001 roku wykładowca w Akademii, w latach 1975–1981 rektor tejże uczelni, zajmował się głównie malarstwem i rysunkiem. Znakomity, „akademicki” warsztat zawdzięczał dodatkowym studiom aplikackim w Instytucie Malarstwa Rzeźby i Architektury im. Riepina w Leningradzie. Tam właśnie zaprzyjaźnił się z jednym z najbardziej dziś znanych i uznanych twórców rosyjskich – Ilją Głazunowem. Po wczesnym okresie fascynacji malarstwem ruskim i bizantyńskim Garboliński zwrócił się w stronę tradycji zachodniej – holenderskiej martwej natury czy rzeźby antycznej. Również i w jego twórczości tradycja, cytaty z historii sztuki stanowią nawiązanie do poruszanej tematyki współczesnej.

Warto wspomnieć jeszcze o malarstwie, a przede wszystkim grafice Edwarda Habdasa (ur. 1939), twórcy onirycznych pejzaży fantastycznych, czy Andrzeja Szonerta (1938–1993) nawiązującego do nowej figuracji i malarstwa Francisa Bacona.

Na początku lat 70. XX wieku do głosu doszło kolejne pokolenie młodych artystów wywodzących się z pracowni prof. Jaeschke. Twórczość Mariana Kępińskiego (ur. 1942) od początku była związana z malarstwem metaforyczno-symbolicznym. Wzmagające poczucie wyobcowania, puste przestrzenie, nieokreślone kształty z biegiem lat artysta zastąpił elementami znanymi z naszego otoczenia, tj. autostradami, łakami, fragmentami architektury. Na początku lat 80. artysta związał się ze środowiskiem twórców niezależnych, będących w opozycji do ówczesnego systemu. Pokłosiem tego były prace nawiązujące do tematyki chrześcijańskiej i patriotycznej. Oprócz prac metaforycznych, symbolicznych Kępiński jest twórcą znakomitych martwych natur przywodzących na myśl najwyższe osiągnięcia holenderskich „małych mistrzów”.

Andrzej Adam Sadowski (ur. 1946), od 1974 roku wykładowca uczelni, na początku lat 70. zainicjował wykorzystywanie fotografii przy tworzeniu prac malarskich. Po krótkim okresie fascynacji metaforą, stał się jednym z pierwszych polskich fotorealistów. Fascynacja sztuką amerykańską, światem Zachodu z niedostępnymi w PRL reklamami, błyszczącymi samochodami, zaowocowała kilkoma setkami obrazów i rysunków wiernie ukazujących obraz europejskich (i nie tylko) miast. Artysta po dziś dzień konsekwentnie tworzy pejzaże miejskie – w jego twórczości można się doszukać nie tylko „amerykańskości”, ale i tradycji XVIII-wiecznego malarstwa wędrownego. Nieco mniej znane są wielkoformatowe portrety przyjaciół, rodziny, nieznajomych, które powstały na początku drogi twórczej. Do tego samego pokolenia należy Bogumił Łukaszewski (ur. 1942) – uczeń Romana Modzelewskiego, zajmujący się także metaforycznym malarstwem i grafiką.

Ważnym krokiem w rozwoju sztuk pięknych w łódzkiej uczelni było powołanie w roku akademickim 1971/1972 nowej jednostki – Wydziału Grafiki. W 1978 roku – mimo sprzeciwu niektórych profesorów starszego pokolenia – zmieniono nazwę na Wydział Grafiki i Malarstwa. Miało to niewątpliwie wpływ na rozwój sztuki figuratywnej wśród młodszego pokolenia artystów, którzy wówczas studiowali na nowym wydziale. Należą do nich m.in.: Piotr Ciesielski (ur. 1956) i Witold Warzywoda (ur. 1956). Pierwszy z nich to malarz, grafik i fotografik, tworzący perfekcyjnie wykonane martwe natury i przede wszystkim kobiece akty. Warzywoda zajmuje się głównie litografią barwną, jego twórczość można łączyć z realizmem magicznym. Krzysztof Wieczorek (ur. 1954) tworzy grafiki i malarstwo, a wraca do ich źródeł, posługując się tradycyjnym warsztatem. Głównymi motywami powtarzającym się w jego pracach są krajobrazy. Od tradycyjnej grafiki warsztatowej rozpoczął Grzegorz Chojnacki (ur. 1955), w latach 2005–2008 i 2008–2012 pełniący funkcję rektora łódzkiej ASP. Od wielu lat, jako prekursor wykorzystywania nowych mediów w grafice, zajmuje się grafiką cyfrową.

W 2008 roku na Wydziale Grafiki i Malarstwa powołana została Pracownia Rysunku, Ilustracji i Komiksu. Tę pierwszą w Polsce pracownię o takim właśnie profilu prowadzi Gabriel Kołat (ur. 1957), który w swej twórczości zajmuje się głównie ilustracją i komiksem. Również na Wydziale Sztuk Wizualnych powstała Pracownia Rysunku Koncepcyjnego i Storyboardu prowadzona przez Krzysztofa Ostrowskiego (ur. 1976).

Sztuka realistyczna jest uprawiana przez kolejne pokolenie obecnych 30- i 40-latków. Robert Jundo (ur. 1967) kontynuuje doświadczenia związane z wykorzystaniem technik grafiki cyfrowej. Jarosław Lewera (ur. 1972) nawiązuje do amerykańskiego hiperrealizmu lat 70. Mirosław Koprowski (ur. 1974) tworzy cykle malowanych z natury, często zimną, pejzaży wysokogórskich. Problemy współczesności – kultury, polityki – są podejmowane w obrazach Tomasza Musiała (ur. 1974), twórcy, który prócz malarstwa i rysunku zajmuje się także sztuką wideo. Różnorodną tematykę, mocno jednak osadzoną w tradycji metafor, podejmuje Daniel Cybula (ur. 1978). Własny styl wielkich, figuratywnych płócien z postaciami ludzkimi wypracował Paweł Kwiatkowski (ur. 1981), którego twórczość porównywana jest do działalności Andrzeja Wróblewskiego.

Niezwykle trudno opisać wszystkich twórców związanych z Łódzką ASP, którzy zajmują się czy zajmowali sztuką figuratywną. Dla części z nich stanowiła ona etap na drodze artystycznej, przed wyborem innej stylistyki, konwencji. W niniejszym, krótkim szkicu chcieliśmy przedstawić tych artystów, dla których jest ona wyznacznikiem ich twórczości.

Każdego roku w Akademii powstają prace dyplomowe, niejednokrotnie utrzymane w konwencji figuratywnej, realistycznej, metaforycznej. Tworzone są w różnych pracowniach, co obrazuje niezwykle ważności tychże form. Dowodzi to także temu, że Łódzka ASP jest miejscem, gdzie kooperują i przenikają się różne tendencje. Jest to zresztą doskonałym odbiciem zjawisk zachodzących w sztuce współczesnej, gdzie nie ma już miejsca na „jedynie słuszny” rodzaj tworzenia, a raczej na szeroki wachlarz współistniejących różnych stylów, nurtów i trendów.

Łukasz M. Sadowski

in the history of the Łódź school

The Academy of Fine Arts in Łódź is an exceptional school. Unlike similar institutions in other large Polish cities, it was founded in a place without any long-standing artistic traditions. In the interwar years, Łódź was the centre of avant-garde, which made it an excellent location for a unique collection of contemporary art. After World War Two, the social profile of the city changed, following significant development of the artistic intelligentsia. What made the Academy in Łódź unique was the fact that it was established with the aim of collaborating with light industry, and, consequently, the curriculum focused primarily on training designers. The Academy was created as a modern institution, expected to stand out from other art schools in Poland. In its early years, also important was the influence of the avant-garde – it was then that Władysław Strzemiński, who was later made patron of the Academy, taught there. Nevertheless, classical training in drawing and painting was also part of the curriculum for future artists. Despite the emphasis on avant-garde trends and the strong presence of such personalities as Władysław Strzemiński, Roman Modzelewski, Stanisław Fijałkowski, or – in later years – Andrzej Gieraga and Jacek Bigoszewski, authors of figurative art have also been an important influence in the history of the Academy.

Following the short period of socialist realism (pointedly overlooked in sources), painting in Łódź was dominated by abstract art for the subsequent decades. The names of Stanisław Fijałkowski, Stefan Krygier or Antoni Starczewski are invariably associated with art of Łódź of the "thaw" era (after 1956). It must be remembered that Jerzy Krawczyk and Konstanty Mackiewicz also worked there at the same time. The former painted metaphorical works, drawing upon the tradition of Western painting, albeit setting them in contemporary context. The latter is the author of landscapes, urban panoramas and still lifes. Other artists included: Jerzy Skrobiński – author of the Łódź vedutas, or Jerzy Mróz, who painted nostalgic, symbolic Polish landscapes with patriotic undertones, referring to the claustrophobic seclusion of the country in the communist era.

One of the most important figures in the history of the State Higher School of Visual Arts was Marian Jaeschke (1904–1980) – painter who studied at the Krakow Academy of Fine Arts under artists such as Wojciech Weiss, Feliks Szczesny Kowarski and Władysław Jaroński, and who had been involved before the war in the Warsaw group "Pryzmat". His works include portraits, still lifes, and landscapes. As with other colourists, the colour stain was more important in his oeuvre than the contour. In 1947, he joined the staff of the Łódź Academy, where he was the head of the Painting Studio from 1948 until 1974. He was an outstanding teacher, and some of his students later went on to become lecturers at the Academy of Fine Arts in Łódź, including Marian Kępiński, Grzegorz Sztabiński, and Adam Andrzej Sadowski.

The "Group of Realists", active in Poland in 1962–1977, was founded in a response to the dominance of abstract art. Its members advocated painting, and later drawing and figurative sculpture. Its founders and supporters were, however, often associated with the art of socialist realism and accused of "flirting" with the communist regime. The "Realists" wanted to break with artistic unification of the Stalinist era. They believed that art must address people and their lives, that it cannot be isolated from reality. Łódź artists were among some of the most significant members of

the group (the so-called Łódź school of realists). In the 1960s and 1970s, several of them joined the teaching staff of the State Higher School of Visual Arts. They shared a similar background – they all studied at the Katowice branch of the Krakow Academy of Fine Arts (Department of Propaganda Graphics), which was intended to be a hotbed of artists at the service of the communist party apparatus. In subsequent years, this was another excuse for the frequent juxtaposing of figurative art as associated with the communist system to the modern and apolitical avant-garde (abstract art). The first of those graduates of the Katowice school, Leszek Rózga (1924–2015), joined the staff of the State Higher School of Visual Arts in 1967. This highly accomplished author was primarily a graphic artist and cartoonist. The themes of his works alluded to local problems of everyday life, as well as erotica, mythology, and memories from his journeys. Rózga's oeuvre falls into the category of metaphor, which was a significant influence affecting the profile of art in Łódź in post-war years.

Paintings by Benon Liberski (1926–1983) drew upon traditional themes, such as nudes, portraits, still lifes, or landscapes. He also included industrial elements, such as cranes, machinery, or chimneys. Introduced into this contemporary setting was a man – a “dispatcher” who controlled all those devices, but who also faced constant danger because of them. Another theme in Liberski's works was the western – his paintings featured allusions to films about the Wild West.

Wiesław Garboliński (1927–2014), who taught at the Academy from 1974 until 2001, and served as the rector in 1975–1981, was mostly active in the fields of painting and drawing. He owed his excellent “academic” skills to his additional studies at the I. Repin Institute of Painting, Sculpture and Architecture in Leningrad. It was there that he became friends with one of today's best-known and recognised Russian artists – Ilya Glazunov. After an early period of fascination with Ruthenian and Byzantine paintings, Garboliński turned to the Western tradition – Dutch still lifes and antique sculpture. Also in his works tradition and quotations from art history provide a reference frame for contemporary issues.

It is also worth mentioning the paintings and above all the graphic artwork by Edward Habdas (b. 1939), author of dream-like fantasy landscapes, and Andrzej Szonert (1938–1993), whose works draw upon the new figuration and paintings by Francis Bacon.

In the early 1970s, another generation of young artists came to the fore, trained at Professor Jaeschke's studio. The works of Marian Kępiński (b. 1942) have always been influenced by metaphoric and symbolic painting. Over the years, the artist replaced a growing sense of alienation, void spaces, and vague shapes with well-known elements of our own environment, such as motorways, meadows, or architectural details. At the beginning of the 1980s, the artist became involved with the circle of independent creators, who were in opposition to the political system of that time. As a result, his subsequent works feature Christian and patriotic themes. In addition to metaphorical and symbolic works, Kępiński is the author of exquisite still lifes reminiscent of the highest achievements of the “little Dutch masters”.

Adam Andrzej Sadowski (b. 1946), lecturer at the Academy since 1974, in the early 1970s initiated the use of photography in painterly works. After a short period

of fascination with metaphor, he became one of the first Polish photorealists. His fascination with American art, the Western world with ads that were unavailable in the communist Poland, and shiny cars, inspired several hundred paintings and drawings faithfully depicting the image of European (and other) cities. The artist has always consistently painted cityscapes – featured in his works are not only American themes, but also the tradition of the eighteenth century veduta painting. Less well known are his large portraits of friends, family, or strangers, painted at the beginning of his career. Another representative of this generation is Bogumił Łukaszewski (b. 1942) – student of Roman Modzelewski, also who also creates metaphorical painting and graphics.

An important step in the development of fine arts at the Łódź Academy was the establishment of a new constituent entity in the academic year 1971–1972 – the Faculty of Graphics. In 1978, despite the protests of some professors of the older generation, the name was changed to the Faculty of Graphics and Painting. This undoubtedly influenced the development of figurative art among the younger generation of artists who studied at the new faculty. These included: Piotr Ciesielski (b. 1956) and Witold Warzywoda (b. 1956). The former is a painter, printmaker and photographer, author of technically perfect still lifes and female nudes. Warzywoda's favourite technique is colour lithography, and his works can be associated with magical realism. Krzysztof Wieczorek (b. 1954) creates graphics and paintings, going back to their source by using traditional techniques. The main recurrent themes in his works are landscapes. Grzegorz Chojnacki (b. 1955), who started as a traditional printmaker, in 2005–2008 and 2008–2012 served as the rector of the Academy of Fine Arts in Łódź. Precursor of the use of new media in graphics, he has been working with digital graphics for years.

In 2008, the Drawing, Illustration and Comics Studio was established at the Faculty of Graphics and Painting. The head of the studio (first one with such a profile in Poland) is Gabriel Kołat (b. 1957), who specialises in illustration and comics.

Another studio established at the Faculty of Visual Arts is the Conceptual Drawing and Storyboard Studio headed by Krzysztof Ostrowski (b. 1976).

Realistic art is continued by the next generation of 30- and 40-year-olds. Robert Jundo (b. 1967) experiments with digital graphics techniques. Jarosław Lewera (b. 1972) draws upon the American hyperrealism of the 1970s, while Mirosław Koprowski (b. 1974) is an author of a series of paintings of nature, often painted in winter and featuring high-mountain landscapes. Tomasz Musiał (b. 1974), who, in addition to painting and drawing, is also involved in video art, addresses contemporary issues – such as culture or politics – in his works. Daniel Cybula (b. 1978) undertakes a variety of themes, albeit firmly rooted in the metaphorical tradition. Paweł Kwiatkowski (b. 1981) developed his own style of large figurative canvases featuring human figures, compared to the works by Andrzej Wróblewski. It is extremely difficult to describe all the artists associated with the Academy of Fine Arts in Łódź that have been practising figurative art. For some of them, it was only a step in their artistic career before choosing a different style or convention. This brief overview has been intended to present such artists for whom it is a determinant of their work.

Every year, diploma works are completed at the Academy, often in the figurative, realistic, or metaphorical convention. They are created in different studios, which reflects the extraordinary significance of these forms. It also proves that the Łódź Academy is a place where different trends collaborate and merge. Indeed, this is a perfect reflection of the phenomena in contemporary art, where there is no such thing as "the one correct" type of artistic creativity, but rather a wide range of various coexisting styles, themes, and trends.

Łukasz M. Sadowski

Dzieje wykorzystywania w praktykach dydaktycznych PWSSP, a następnie ASP w Łodzi¹, tzw. nowych mediów – od fotografii i filmu, przez ruchomy obraz wideo, aż po współczesne środowiska cyfrowych mediów audiowizualnych i społecznościowych – to także historia związków uczelni z łódzką filmówką, czyli Państwową Wyższą Szkołą Filmową, Telewizyjną i Teatralną im. Leona Schillera. Chodzi tu nie tyle o związki ściśle instytucjonalne, o sformalizowane projekty współpracy obu instytucji, ile o powiązania personalne, o dzielenie się kompetencjami i wymianę doświadczeń pomiędzy tymi środowiskami przez wykładowców pracujących w obu uczelniach lub przemieszczających się, w swych trajektoriach zawodowych, pomiędzy nimi. Warto też nadmienić, że przyszła szkoła filmowa narodziła się w 1946 roku jako dwuletni Kurs Operatorów Filmowych w PWSSP. Rok później został on przekształcony w Wydział Filmu, Fotografii i Scenografii, i dopiero w kolejnym roku odłączony od uczelni i przeniesiony do nowo powstałej Wyższej Szkoły Filmowej. Nie oznaczało to jednak całkowitego usunięcia mediów technicznych z programu dydaktycznego PWSSP. Na przełomie lat 40. i 50. prowadzono zajęcia z fotografii – zniknęły one dopiero w szczytowym okresie rozwoju socrealizmu, gdy skutkiem decyzji ówczesnych władz politycznych silnie zredukowano strukturę organizacyjną szkoły, doprowadzając niemal do zamknięcia placówki.

W latach 50. w zreorganizowanej uczelni, kierowanej przez rektora Romana Modzelewskiego, wypracowywany i wdrażany był nowy model edukacji, oparty na idei kształcenia plastyka projektanta i ścisłej współpracy szkoły z przemysłem. Model ten kontynuowano także w latach 60. Przez większość tego okresu fotografia nie była wykładana jako przedmiot kursowy – ogólnoplastyczne umiejętności studentów rozwijano przy wykorzystaniu tradycyjnych dyscyplin i mediów plastycznych. Fotografia była wówczas traktowana jako medium ściśle reprodukcyjne i pozostawała domeną pracujących w szkole fotografów laborantów. Sytuacja ta uległa zmianie pod koniec lat 60., gdy wprowadzono zajęcia z fotografii na Wydziale Tkaniny, potem zaś na Wydziale Ubioru. Wciąż jednak zasadniczo skupiano się na użytkowym zastosowaniu medium, na wykorzystaniu go w praktyce projektowej i prezentacji tworzonych produktów.

Na powstanie autorskiej pracowni fotografii, w której przedmiot ów byłby traktowany jako samodzielny środek wypowiedzi artystycznej, trzeba było poczekać do 1971 roku. Wtedy to ogólnopolskie dyskusje nad koniecznością reformy akademickiego kształcenia artystycznego, a także zmiany personalne w łódzkiej PWSSP – rektorem został Roman Artymowski, rzecznik reform – przyczyniły się do wypracowania i wdrożenia w uczelni, nie bez ostrych walk i sporów, mających się jeszcze ciągnąć latami, nowego modelu dydaktycznego. Obok kontynuowania współpracy z przemysłem, generującej liczne problemy i wątpliwości, większy nacisk położono na kompleksowy rozwój indywidualnych zdolności twórczych studenta, stymulowanie jego samodzielności i postawy poszukującej. W efekcie, w PWSSP otwarto Wydział Grafiki, a w jego ramach, z inicjatywy dziekana Stanisława Fijałkowskiego, powstała – jako przedsięwzięcie pionierskie na gruncie polskich uczelni plastycznych – Pracownia Fotografii Filmu. Została powierzona Zbigniewowi Dłubakowi, który od późnych lat 60. był zatrudniony w łódzkiej szkole filmowej, a także prowadził epizodyczne zajęcia z grafiki telewizyjno-

¹ Pisząc niniejszy tekst, korzystałem z dwóch wcześniejszych jubileuszowych publikacji: *Państwowa Wyższa Szkoła Sztuk Plastycznych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi 1945–1995*, red. G. Sztabiński, PWSSP Łódź 1995 oraz *Akademia Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi 1994–2005*, red. J. Ładnowska, ASP Łódź 2007, w szczególności z kalendarium obejmującego oba okresy, opracowanego przez Janinę Ładnowską. Źródłowych informacji dostarczyły też archiwalne programy nauczania, treści ćwiczeń i inne dokumenty związane z dydaktyką fotografii i nowych mediów, udostępnione mi przez Mariusza Łukawskiego, Grzegorza Przyborka, Marka Domańskiego, Artura Chrzanowskiego i Łukasza Ogórka. Rozmowy z Ireneuszem Pierzgałskim, Tadeuszem Wolańskim i Leokadią Bartoszką pozwoliły mi uzupełnić gromadzone informacje i sprecyzować niektóre fakty. Wszystkim chciałbym gorąco podziękować za pomoc w przygotowaniu tego opracowania.

-filmowej w PWSSP. Dzięki niemu w uczelni pojawili się przedstawiciele łódzkiej neoawangardy medialnej, członkowie Warsztatu Formy Filmowej: Józef Robakowski przez rok (1971–1972) był asystentem Zbigniewa Dłubaka, samodzielnie prowadził też osobne zajęcia z fotografii i filmu w ramach nowo powstałego Studium Kształcenia Podstawowego; po jego odejściu asystentem Zbigniewa Dłubaka przez dwa lata (1972–1974) był Wojciech Bruszewski, a samodzielne zajęcia w Studium Kształcenia Podstawowego prowadził (1972–1975) Antoni Mikołajczyk. Druga Pracownia Fotografii i Filmu ruszyła w 1972 roku na Wydziale Projektowania Tkaniny i Ubioru – do połowy lat 80. prowadził ją Tadeusz Wolański wraz z asystentem Jerzym Denisiukiem, a później Leokadią Bartoszek. Powstało także Laboratorium Fotograficzne: początkowo miało stanowić zaplecze dla procesu dydaktycznego, potem jednak obciążono je funkcjami usługowymi – realizowało zamówienia w zakresie fotografii dokumentacyjnej i reprodukcyjnej dla całej szkoły – nie zwiększając jednak możliwości sprzętowych i kadrowych. Problemy z wypełnianiem tych dodatkowych funkcji trwały aż po lata 90.

Pracownia Zbigniewa Dłubaka była swoistym „oknem” na sztukę współczesną, dawała studentom możliwość zetknięcia się z aktualnymi tendencjami artystycznymi w PRL i w sztuce Zachodu. Józef Robakowski, a potem Wojciech Bruszewski, zapoznawali słuchaczy z historią i teraźniejszością awangardy filmowej i medialnej, zaś sam Zbigniew Dłubak robił wykłady o ideach i praktykach minimal artu, sztuki konceptualnej czy land artu. W dydaktyce popularyzował pojmowanie fotografii jako „protezy poznawczej”, poszerzającej możliwości percepcji świata, skupiał się na poszczególnych aspektach technologii fotograficznej, a proponowane studentom ćwiczenia, oparte o doświadczenia konceptualnego fotomedializmu, wprowadzały w specyfikę medium fotograficznego, uczyły też budowania przekazu znaczeniowego i narracji w obrębie sekwencji zdjęć. Ćwiczenia z filmu były realizowane jedynie przez Józefa Robakowskiego i Wojciecha Bruszewskiego; później, gdy asystentem Zbigniewa Dłubaka został Mariusz Łukawski, próby wprowadzenia filmu do dydaktyki, ze względu na brak niezbędnego sprzętu i materiałów, całkowicie zarzucono.

W 1976 roku Zbigniew Dłubak, ze względów zdrowotnych, zrezygnował z pracy w PWSSP, jednak prowadzona przez kilka lat pracownia wykroczyła, jako zjawisko, poza ramy uczelni: w latach 1976–1978 odbyły się trzy prezentacje dokonań studentów pracowni: w Warszawie, we Wrocławiu i w Krakowie. Co więcej, grupa studentów i absolwentów łódzkiej uczelni – Jacek Czeakański, Jarosław Kudaj, Mariusz Łukawski, Mirosław Woźnica – chcąc kontynuować spotkania i dyskusje, zawiązała wraz ze Zbigniewem Dłubakiem inicjatywę Seminarium Warszawskie. W latach 1976–1981 spotykali się wielokrotnie w warszawskiej pracowni artyści.

Pozostawioną przez Zbigniewa Dłubaka Pracownię Fotografii i Filmu objął Ireneusz Pierzgalski. Różnice ideowe między nim a Mariuszem Łukawskim spowodowały, że po roku ten ostatni zrezygnował z asystentury – zastąpił go Grzegorz Przyborek; w latach 80. i na początku 90. Mariusz Łukawski prowadził własne zajęcia z fotografii lub nadzorował studenckie realizacje fotograficzne powstające na potrzeby grafiki projektowej. Ireneusz Pierzgalski, który kierował pracownią do 2003 roku, nie kopiował rozwiązań stosowanych w dydaktyce

fotografii w łódzkiej filmówce i nie skupiał się na kształceniu u studentów profesjonalnych umiejętności technicznych – traktował raczej fotografię jako dodatkowy środek podejmowania zagadnień wizualnych przez artystów plastyków. Proponując rozumienie medium jako różnorodnej relacji pomiędzy fotografem, aparatem, światem zewnętrznym, zdjęciem i faktami artystycznymi, wprowadził ćwiczenia obejmujące kształcenie podstawowych umiejętności obrazowania fotograficznego; stosowanie różnych technik i efektów fotograficznych, a także działań plastycznych na pozytywach i negatywach; fotografię bezkamerową i aranżowanie obiektów fotograficznych; realizowanie ciągów zdjęć i diapozytywów; wizualizowanie pojęć, konstruowanie przekazów znaczeniowych i narracyjnych; budowanie różnych form prezentacyjnych, od albumu, przez projekcję i multiprojekcję, aż po formy przestrzenne – wystawę i environment. W latach 80. w proponowanych przez niego ćwiczeniach wyraźniej zaznaczył się aspekt humanistyczny, symboliczno-kulturowy i społeczny.

Po transformacji ustrojowej przetomu lat 80. i 90. kształt dydaktyki nowych mediów wyznaczała złożona gra czynników polityczno-ekonomicznych, w polu których istniało artystyczne szkolnictwo wyższe; globalizacja kulturowa i intensywny rozwój społeczeństwa komunikacyjnego; wreszcie, pojawienie się oraz – po roku 2000 – gwałtowne upowszechnienie komputerowych technologii cyfrowych i elektronicznych mediów społecznościowych. Istotne znaczenie miały też przemiany strukturalne PWSSP, a później ASP w Łodzi, oraz zmiany personalne i pokoleniowe w jej kadrze. Jeszcze pod koniec lat 80. Tadeusz Wolański z asystentką Leokadią Bartoszką zaczął prowadzić Pracownię Fotografii na nowo otwartym Wydziale Wychowania Plastycznego. Powstała też nowa Pracownia Fotografii na Wydziale Włókienniczym, prowadzona przez Marka Guza i – od końca lat 90. – asystenta Macieja Rawluka. Grzegorz Przyborek, rozwijając we własnej twórczości autorską koncepcję fotografii inscenizowanej, pojmowanej jako kreacja obrazów o wysmakowanej estetyce i intrygującej symbolice, zaczął w 1993 roku prowadzić na Wydziale Grafiki Pracownię Projektowania Fotografii Reklamowej, powiązaną z dydaktyką projektowania graficznego. Od początku silnie zaznaczała się tam tendencja do wykorzystywania medium jako środka autonomicznej wypowiedzi artystycznej, wykształciła się też charakterystyczna estetyka obrazowania, dostrzegalna w pracach studentów i absolwentów. W 1995 roku asystentem w pracowni został Marek Domański, dodając do inscenizacyjnej filozofii fotografii, jaką prezentuje Grzegorz Przyborek, aspekty dokumentalne i „archeologiczne”, w tym zainteresowania fotografią otworkową; po 2000 roku, w oparciu o działania absolwentów i studentów pracowni, Marek Domański stworzył „łódzką scenę otworkową” i zorganizował kilka jej wystaw. W 1993 roku asystentem Ireneusza Pierzgalskiego został z kolei Konrad Kuzyszyn. Z jego inicjatywy w ćwiczeniach studenckich silniej zaznaczyła się tematyka humanistyczna, o charakterystycznym rysie egzystencjalnym. Konrad Kuzyszyn silnie zabiegał też o wprowadzanie do dydaktyki ruchomego obrazu wideo. Obie te tendencje udało mu się w pełni rozwinąć, gdy w 2003 roku przejął pracownię po Ireneuszu Pierzgalskim i zaczął prowadzić, od 2004 roku z asystentem Łukaszem Ogórkiem, Pracownię Fotografii i Obrazu Wideo. Pracownia ta – funkcjonująca od 2007 roku pod dodatkową nazwą V13 – stała

się matecznikiem dla liczego grona artystek i artystów, którzy później wyraziście zaznaczyli się na łódzkiej oraz ogólnopolskiej scenie artystycznej. Konrad Kuzyszyn skupiał się na człowieku i jego kondycji, nie przeceniał też znaczenia samego medium, zalecał powściągliwe podejście do kultury popularnej i rosnącej obecności mediów w życiu codziennym, wskazywał na konieczność zwrócenia się przeciwko pozornej łatwości generowania obrazów za pomocą nowych narzędzi technologicznych. W realizacjach z jego pracowni ujawnił się transmedialny i performatywny potencjał współczesnych praktyk artystycznych: powstawały tam różne formy obrazowania fotograficznego, obiekty, projekcje i instalacje wideo, działania z zakresu foto- i wideoperformance. Obecność Łukasza Ogórka sprzyjała z kolei tworzeniu prac operujących dźwiękiem, a także obejmujących aspekty partycypacyjne i interaktywne.

Na fali zmian strukturalnych w szkolnictwie wyższym, w łódzkiej uczelni powstawały kolejne projekty zintegrowania dydaktyki fotografii i nowych mediów. W 1997 roku powstał projekt utworzenia na Wydziale Grafiki i Malarstwa Katedry Fotografii, a w 2003 roku Katedry Intermediów, która miała powstać wraz z nową specjalnością – komunikacją multimedialną. W drugiej połowie lat dwutysięcznych pojawiły się nadzieje, że w łódzkiej ASP, podobnie jak w kilku innych uczelniach artystycznych w Polsce, uda się otworzyć tzw. kierunek unikatowy, poświęcony nowym mediom. Podobne tendencje zaistniały też na Wydziale Edukacji Wizualnej. Wszystkie te plany rozbijały się jednak o spory merytoryczne i konflikty personalne. Pewien zwrot nastąpił w 2010 roku, gdy na Wydziale Sztuk Wizualnych (wcześniej: Wydział Edukacji Wizualnej) otwarto specjalność techniki teatralne, filmowe i telewizyjne, zatrudniając takich specjalistów z łódzkiej filmówki, jak: Tomasz Edelman, Krzysztof Rynkiewicz, Marek Skrobecki czy Zbigniew Wichłacz. W ostatnich latach, w wyniku strukturalnej reorganizacji uczelni, zgrupowano na tym wydziale rozproszone pracownice fotografii i nowych mediów. Obecnie są one zintegrowane w Katedrze Fotografii i Multimediów. W dydaktyce wchodzących w jej skład pracowni Grzegorza Przyborka, Marka Guza, Marka Domańskiego, Łukasza Ogórka, Artura Chrzanowskiego i Macieja Rawluka zaznacza się cała gama współczesnych tendencji fotograficzno-medialnych: obrazowanie oparte o inscenizację i dokument, obiekty i instalacje *site-specific*, działania w przestrzeni publicznej i kontekście społeczno-kulturowym, realizacje z pogranicza audio-artu i muzyki wizualnej. Dzięki tym wszystkim zmianom Wydział Sztuk Wizualnych zyskał wybitnie medialny charakter. Oprócz Katedry Fotografii i Multimediów, Katedry Rzeźby, Intermediów i Działań w Przestrzeni oraz Zakładu Filmu, Scenografii i Mediów Cyfrowych, w skład jego struktury wchodzi Zakład Teorii i Historii Sztuki, realizujący wykłady i seminaria dla całej uczelni. Wśród nich są zajęcia dotyczące nowych mediów. Wykłady z historii fotografii, zapoczątkowane w 1992 roku przez Lecha Lechowicza, kontynuuje od 2004 roku Tomasz Załuski. Ofertę programową w tym zakresie wzbogaciły zajęcia na temat historii nowych mediów i współczesnej sztuki multimedialnej, prowadzone od 2008 roku przez Ryszarda W. Kluszczyńskiego. W ostatnich latach Grzegorz Sztabiński realizował wykłady o tendencjach intermedialnych, a Michał Pabiś zajęcia poświęcone historii filmu i animacji. Za sprawą wszechobecności nowych mediów w sztuce dwudziestowiecznej i współczesnej pokrewne zagadnienia pojawiają się też

na innych wykładach. Co więcej, powstają liczne pisemne prace dyplomowe dotyczące tej tematyki.

Analogiczna sytuacja ma miejsce w całej dydaktyce artystycznej uczelni. Statyczny i ruchomy obraz medialny nie jest już wyłączną domeną wyspecjalizowanych pracowni, ale stał się częścią warsztatu oraz imaginariusium twórczego w praktycznie wszystkich dyscyplinach artystycznych. Istotną rolę w tym procesie odegrała stopniowa komputeryzacja dydaktyki, postępująca za ogólnym rozwojem społeczeństwa komunikacyjnego i cyberkultury, opartych o elektroniczne media cyfrowe. Projektowanie przy użyciu programów komputerowych, elementy grafiki komputerowej i obróbki obrazu cyfrowego wprowadzano stopniowo do nauczania od początku lat 90., uruchamiano też kolejne pracownie komputerowe. Tendencja do nasycenia uczelni narzędziami komputerowymi i kształtowania umiejętności obsługi profesjonalnych programów do projektowania grafiki i obróbki obrazu doprowadziła do utworzenia Cyfrowego Centrum Rozwoju Nauki CYCERON, prowadzącego obecnie kursy dla studentów z całej szkoły. Procesy przemian nie ograniczają się do sfery projektowej. Prace studyjne, a także dyplomy wykorzystujące obrabiane komputerowo obrazy medialne, powstają coraz częściej w pracowniach artystycznych: malarstwa, rzeźby, grafiki, kostiumu, scenografii. Nowe media, coraz silniej wtopione w praktyki życia codziennego, na różne sposoby przenikają się i integrują z tradycyjnymi środkami wypowiedzi plastycznej.

Tomasz Zaluski

Discussing the use of the so-called new media (photography, film, moving video image, and modern digital audio-visual and social media) in teaching practice at the State Higher School of Fine Arts, later renamed Academy of Fine Arts in Łódź¹, one would be in fact talking about the history of the Academy's collaboration with Łódź Film School, as the Leon Schiller State Higher School of Film, Television and Theatre is colloquially known. It is not so much about collaboration in a strictly institutional sense, meaning formalised cooperation projects between the two institutions, but about personal links, the sharing of expertise and exchange of experience between these communities through faculty members teaching at both schools or moving between them in their professional trajectories. It is also worth mentioning that the future film school was born in 1946 as a two-year course for cinematographers at the Higher State School of Fine Arts. A year later, it was transformed into the Faculty of Film, Photography, and Stage Design, and only in the following year was it separated from the Academy and moved to the newly established Higher Film School. This did not mean, however, that technical media were entirely removed from the Fine Arts School curriculum. In the late 1940s and 1950s, photography classes were part of the syllabus, and only disappeared at the highpoint of the socialist realism era, when political authorities drastically reduced the organisational structure of the school, nearly effecting its closure.

In the 1950s, the reorganised Academy led by rector Roman Modzelewski developed and implemented a new model of education with emphasis on training future designers and close cooperation with industry. This model was continued well into the 1960s. For most of that time, photography was not taught as a regular class – students acquired and practiced their general artistic skills using traditional disciplines and media. Photography was regarded as a strictly reproductive medium and remained the domain of lab photographers employed at the Academy. This changed in the late 1960s, when classes in photography were introduced to the curriculum first at the Department of Textile, and later at the Department of Fashion Design. Still, they focused on the practical application of the medium and its potential use in the design and presentation of products.

It was not until 1971 that an independent photography studio was opened, where the subject was treated as a separate means of artistic expression. It was then that a nationwide discussion regarding the need to reform university education in arts, as well as personnel changes at the Łódź Academy of Fine Arts – Roman Artymowski, an avid supporter of the reform, was made the rector – contributed to a new didactic model being developed and implemented at the Academy, albeit not without disputes and conflicts that would last for many years to come. Aside from the continued cooperation with industry, which was the source of numerous problems and concerns, a greater emphasis was placed on comprehensive development of students' individual creative abilities, encouraging their independence and open-minded attitude. As a result, the Faculty of Graphics was opened, and, on the initiative of dean Stanisław Fijałkowski, a pioneering venture among Polish art schools was founded within its structures, namely the Photography and Film Studio. It has been entrusted to Zbigniew Dłubak, who had worked in Łódź Film School since the late 1960s and on occasion taught classes on television and film graphics at the Academy of Fine Arts. It was Dłubak who

¹ While working on this text, I consulted two previous jubilee publications: *Państwowa Wyższa Szkoła Sztuk Plastycznych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi 1945–1995* [The Władysław Strzemiński State Higher School of Fine Arts in Łódź 1945–1995], ed. G. Sztabiński, PWSSP, Łódź 1995, and *Akademia Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi 1994–2005* [The Władysław Strzemiński Academy of Fine Arts in Łódź 1994–2005], ed. J. Ładnowska, ASP, Łódź 2007.

Particularly useful was the calendar covering both these periods, developed by Janina Ładnowska. Another source of information was the archive of curricula, class plans, and other documents related to teaching photography and new media, made available to me by Mariusz Łukawski, Grzegorz Przyborek, Marek Domański, Artur Chrzanowski, and Łukasz Ogórek. Conversations with Ireneusz Pierzgański, Tadeusz Wolański, and Leokadia Bartoszek allowed me to supplement the information collected and to clarify some of the facts. I would like to extend my deep gratitude to everyone for their help in preparing this study.

brought members of the Łódź media neo-avant-garde – known as the Film Form Workshop – to the Academy. Józef Robakowski was Zbigniew Dłubak's assistant for a year (1971–1972); he also taught separate classes on photography and film as part of the curriculum of the newly formed Basic Studies School; after he left, Wojciech Bruszewski took over as Zbigniew Dłubak's assistant for two years (1972–1974), while Antoni Mikołajczyk taught at the Basic Studies School (1972–1975). Another Photography and Film Studio was launched in 1972 at the Faculty of Textile and Fashion Design, headed since the mid-80s by Tadeusz Wolański with assistants: Jerzy Denisiuk and later Leokadia Bartoszek. Also opened was the Photography Laboratory – initially a teaching facility, its function was later expanded and the lab was tasked with providing services in the field of documentary and reproduction photography for the whole Academy, without, however, any new equipment or personnel. Problems with carrying out these additional tasks continued until the 1990s.

The studio of Zbigniew Dłubak was a singular "window" to contemporary art, offering students an opportunity to come into contact with current artistic trends in the communist Poland and in the art of the West. Robakowski, and later Wojciech Bruszewski, spoke of the history and present achievements of film and media avant-garde, while Zbigniew Dłubak gave lectures on ideas and practices of minimal art, conceptual art, and land art. In his teaching practice, he popularised understanding of photography as a "cognitive prosthesis", expanding the possibilities of perception of the world. He focused on various aspects of photography technology, and in his classes, based on the experience of conceptual photomedialism, he introduced students to the specificity of the photographic medium, teaching them to construct the semantic message and narrative within the sequence of photos. Józef Robakowski and Wojciech Bruszewski were the only ones to teach classes on film; later, when Mariusz Łukawski became Zbigniew Dłubak's assistant, all attempts to introduce film to the curriculum were completely abandoned due to the lack of necessary equipment and materials.

In 1976, Zbigniew Dłubak resigned from the State Higher School of Visual Arts for health reasons, however, his studio had already gained acclaim beyond the Academy as a unique phenomenon in itself: in the years 1976–1978, there were three presentations of the achievements of students of the studio in Warsaw, Wrocław, and Kraków. Moreover, a group of students and graduates of the Łódź school – Jacek Czeakański, Jarosław Kudaj, Mariusz Łukawski, and Mirosław Woźnica – wanting to continue meetings and discussions, came up with an initiative involving Zbigniew Dłubak, namely the Warsaw Seminar. In the years 1976–1981, they met many times in the artist's studio in Warsaw.

After Zbigniew Dłubak left, Ireneusz Pierzgalski took over as the head of the Film and Photography Studio. As a result of ideological differences between him and Mariusz Łukawski, the latter resigned from his position as an assistant and was replaced by Grzegorz Przyborek; in the 1980s and early 1990s, Mariusz Łukawski taught his own photography classes and supervised student photography projects carried out for the purpose of graphics design. Ireneusz Pierzgalski, who was the head of the studio until 2003, did not copy the solutions used in teaching

photography at the Łódź Film School, nor did he focus on instilling professional technical skills in his students – rather, he approached photography as an additional means of tackling visual issues by artists. Proposing to understand the medium as a diverse relationship between the photographer, the camera, the outside world, the photograph, and the artistic facts, he introduced classes that involved teaching basic skills of photographic imaging; using different techniques and photographic effects, as well as artistic activities involving positives and negatives; camera-less photography and arranging photographic objects; sequences of photographs and diapositives; visualising concepts, constructing semantic and narrative messages; building various forms of presentation, such as albums, projection and multiprojection, and spatial forms – exhibition and environment. In the 1980s, his exercises were clearly marked by the humanistic, symbolic and cultural, as well as social aspects.

After the political transformation in the 1980s and 1990s, the approach to teaching new media was marked by a complex interplay of political and economic factors that governed higher education in the field of arts; cultural globalisation and the rapid development of communication society; and, finally, the emergence and – after 2000 – the rapid spread of computerised digital technology and electronic social media. Also important were the structural transformations within the State Higher School of Visual Arts, and later the Academy of Fine Arts in Łódź, as well as the generational shift that occurred in its teaching staff. As early as in the late 1980s, Tadeusz Wolański and his assistant Leokadia Bartoszek started the Art Photography Studio at the newly opened Faculty of Art Education. A new Photography Studio was established at the Faculty of Textile, headed by Marek Guz and – since the late 1990s – his assistant Maciej Rawluk. Developing his authorial concept of staged photography, understood as images of sophisticated aesthetics and intriguing symbolism, in 1993 Grzegorz Przyborek started his Advertising Photography Studio at the Faculty of Graphics, associated with teaching graphic design. From the beginning, there has been a clear and strong tendency there to use the medium as a means of autonomous artistic expression. There was also a distinctive aesthetic of imaging developed there, discernable in the works of students and graduates. In 1995, Marek Domański was made an assistant in the studio, supplementing Grzegorz Przyborek's philosophy of staged photography with documentary and "archaeological" aspects, including his interest in pinhole photography; after 2000, based on projects carried out by students and graduates of the studio, Marek Domański created the "Łódź pinhole scene" and organised several of exhibitions thereof. In 1993, Konrad Kuzyszyn took over as the assistant to Ireneusz Pierzgalski. On his initiative, stronger emphasis was placed on humanistic themes in classes, with a characteristic existential angle. Konrad Kuzyszyn also advocated the introduction of moving video image to the syllabus. He was able to begin to explore both of these aspects fully in 2003, when he took over as the head of the studio after Ireneusz Pierzgalski. In 2004, along with assistant Łukasz Ogórek, he launched the Photography and Video Image Studio. The studio – operating since 2007 under an additional name V13 – has become the "cradle" for a large group of artists who later gained fame on the art scene in Łódź and Poland. Konrad Kuzyszyn focused on man and human condition, he

did not overestimate the importance of the medium itself, advocated a cautious approach to popular culture and the growing presence of media in everyday life, and pointed to the need to turn against the apparent ease of generating images using new technological tools. Works from his studio revealed the transmedia and performative potential of contemporary artistic practice: these projects included various forms of photographic imaging, objects, projections and video installations, as well as actions in the field of photo- and video-performance. Łukasz Ogórek, in turn, inspired the use of sound in works, as well as incorporating participatory and interactive aspects.

On the wave of structural transformations in higher education, new projects were launched at the Łódź Academy aiming to integrate teaching photography and new media. In 1997, a project was developed to open the Department of Photography at the Faculty of Graphics and Painting, and in 2003 – the Department of Intermedia, which was to accompany a new specialty, namely media communication. In the late 2000s, it was hoped that at the Łódź Academy, as in several other art schools in Poland, the so-called unique faculty would open, dedicated to new media. Similar trends occurred also at the Faculty of Visual Education. All of these plans were, however, ultimately destroyed by substantive disagreements and personal conflicts. A turnaround came in 2010, when the Faculty of Visual Arts (formerly: Faculty of Visual Education) opened a new specialty, namely theatre, film and television techniques, employing professionals from the Łódź Film School, such as Tomasz Edelman, Krzysztof Rynkiewicz, Marek Skrobecki, and Zbigniew Wichłacz. In recent years, as a result of the structural reorganisation of the Academy, several scattered studios of photography and new media have been grouped within this department. They are now integrated into the Department of Photography and Multimedia. The teaching approach practised by heads of the studios operating within this department, that is Grzegorz Przyborek, Marek Guz, Marek Domański, Łukasz Ogórek, Artur Chrzanowski and Maciej Rawluk, is marked by a whole range of contemporary trends in photography and media: imaging based on staging and documenting, site-specific objects and installations, actions in public space, and socio-cultural projects on the borderline of audio-visual art and music. With all these changes, the Faculty of Visual Arts has gained a decidedly media character. In addition to the Department of Photography and Multimedia, the Department of Sculpture, Intermedia and Spatial Actions, and the Institute of Photography, Film, and Digital Media, there is also the Institute of Art Theory and History, offering lectures and seminars for the entire Academy, including classes on new media. Lectures on the history of photography, started in 1992 by Lech Lechowicz, have been continued since 2004 by Tomasz Załuski. Since 2008, the curriculum was expanded to offer classes on the history of new media and contemporary multimedia art taught by Ryszard W. Kluszczyński. In recent years, Grzegorz Sztabiński have given lectures on intermedia trends, and Michał Pabiś has taught classes on the history of film and animation. Thanks to the ubiquity of new media in the twentieth century and contemporary art, related issues are also explored as part of other lectures. What is more, they have been a number of written theses on this subject.

A similar situation can be observed in the entire art teaching practice of the Academy. The static or moving media image is no longer the exclusive domain of specialised studios, but it has become part of the workshop and creative imagery in virtually all artistic disciplines. The gradual computerisation of teaching played an important role in this process, following the general development of communication society and cyber-culture based on electronic digital media. Designing using computer software, elements of computer graphics, and digital image processing have been gradually introduced to teaching since the early 1990s, while subsequent computer studios have been opened. The tendency to saturate the Academy with computer tools and training students in using software for professional graphic design and image processing has led to the founding of the Digital Centre for Development of Science CYCERON, which currently offers courses for students from across the Academy. Transformation processes have not been limited to the field of design. Study works, as well as diploma projects that make use of digitally processed media images are more and more frequent in studios of various disciplines of art: painting, sculpture, graphics, costume, or scenography. New media, more and more embedded in the practices of everyday life, merge and integrate with traditional means of artistic expression in many different ways.

Tomasz Zaluski

Centrum Nauki i Sztuki to jednostka organizacyjna Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi, pełniąca funkcję regionalnego ośrodka kulturalno-edukacyjnego.

Centrum Nauki i Sztuki zlokalizowane jest w nowo powstałych obiektach uczelni, a działalność swą rozpoczęło w 2014 roku. W budynku z charakterystyczną czerwoną elewacją funkcjonują: obszerna biblioteka i nowoczesna czytelnia, tradycyjne i cyfrowe archiwum zbiorów oraz doskonale wyposażony dział digitalizacji. W pomieszczeniach Centrum Nauki i Sztuki znajduje się również sala multimedialna wyposażona w urządzenia do prezentacji obrazów i filmów w technice 3D oraz sale warsztatowe.

Jednostka ta została powołana z myślą o studentach, pracownikach uczelni, tożsianach i wszystkich tych, którzy mają chęć korzystać z biblioteki lub uczestniczyć w różnorodnych wydarzeniach odbywających się w przestrzeniach Centrum Nauki i Sztuki. Organizowane tu są m.in. spotkania z ciekawymi osobami, odczyty, prelekcje, konferencje i warsztaty popularyzujące sztukę. Ponadto pomieszczenia CNiS doskonale sprawdzają się jako przestrzeń wystawiennicza – na kilku poziomach prezentowane są wystawy czasowe.

Głównymi celami działalności Centrum Nauki i Sztuki jest popularyzacja sztuki i edukacji poprzez umożliwienie i ułatwienie dostępu do wiedzy. CNiS w ramach swojej działalności współpracuje z wieloma instytucjami.

Izabela Wojtyczka

The Science and Art Centre is an organizational unit of the Strzemiński Academy of Fine Arts in Łódź, operating as a regional Centre for culture and education.

Officially launched in 2014, the Science and Art Centre is located in the new building of the Academy. The building, known for its distinctive red façade, houses an extensive library and a modern reading room, a traditional and digital archive, and a well-equipped department of digitization. The Science and Art Centre also has a multimedia room equipped with 3D projection devices, as well as workshop rooms.

The unit was set up for students, university employees, residents of Łódź, and anyone who wants to use the library or participate in various events taking place in Science and Art Centre. The latter include, for example, meetings with interesting people, readings, lectures, conferences and workshops popularizing art. In addition, the Science and Art Centre is a perfect exhibition space – there are temporary exhibitions on several floors.

The main objective of the Science and Art Centre is to promote art and education by providing and facilitating access to knowledge. The Science and Art Centre cooperates with many institutions.

Izabela Wojtyczka

Centrum Promocji Mody ASP w Łodzi to otwarta w grudniu 2013 roku inwestycja dedykowana przede wszystkim Katedrze Ubioru. Jej głównym zadaniem jest wzmocnienie potencjału dydaktycznego uczelni, organizowanie promocyjnych pokazów mody dla przedsiębiorstw współpracujących z Akademią, jak również promocja młodych projektantów. Serce budynku stanowi profesjonalna sala pokazowo-wystawiennicza z najdłuższym w Europie wybiegiem multimedialnym. Ta multimedialna aula wyposażona jest w sprzęt oświetleniowy i nagłaśniający, nie odbiegający od standardów światowych. Jest to jedyna sala tego typu w regionie o tak dużej powierzchni, która skupia wydarzenia kulturalne o znaczeniu regionalnym, krajowym oraz międzynarodowym. Na co dzień odbywają się tu także zajęcia teoretyczne, takie jak np. historia sztuki. Autorem logo Centrum Promocji Mody ASP w Łodzi jest jeden z najbardziej znanych na świecie twórców znaków personalnych – Hiromi Inayoshi.

Magdalena Janus-Hibner

Fashion Promotion Centre of the Academy Fine Arts in Łódź, launched in December 2013, is an investment dedicated primarily to the Department of Fashion Design. Its main task is to strengthen the teaching capacity of the Academy, organising promotional fashion shows for companies cooperating with the Academy, as well as promoting young designers. The heart of the building is a professional exhibition hall with the longest multimedia catwalk in Europe. This multimedia hall is fitted with audio and light equipment that is up to international standards. It is the only room of its kind and size in the region, which houses regional, national, and international cultural events. On regular days, theoretical classes are taught there, such as art history, for example. The logotype of the Fashion Promotion Centre of the Fine Arts Academy in Łódź was designed by one of the world's most famous graphic artists specialising in personalised signs – Hiromi Inayoshi.

Magdalena Janus-Hibner

Budynek zabytkowej szkoły na Księżym Młynie stanowić będzie siedzibę Akademickiego Centrum Designu, które powołane zostało w celu zintegrowania wydziałów projektowych wszystkich artystycznych uczelni państwowych. ACD stawia sobie za cel promocję polskich szkół designu, kreowanie polskiego designu oraz promowanie polskiego przemysłu. Bardzo istotnym elementem działalności ACD jest stałe rozwijanie współpracy pomiędzy biznesem a nauką poprzez realizację wspólnych prac badawczo-rozwojowych i projektowych. ACD to miejsce, gdzie krzyżują się myśli, postawy, trendy generujące nowe kierunki rozwoju w dziedzinie sztuk projektowych.

Miejsce wybrane na siedzibę ACD stanowiło centrum rozwijającego się w drugiej połowie XIX wieku przemysłu włókienniczego, a dziś, po niemal półtora wieku, staje się centrum rozwijającego się polskiego designu. To miejsce w zamyśle kulturotwórcze, zarówno w aspekcie lokalnym, integrującym społeczność historycznego miejsca, jak i w zakresie ogólnokrajowym, otwartym na szerzenie i propagowanie designu oraz szeroko pojętej kultury.

Julia Mrówczyńska

The historic school building in Księży Młyn will house the Academic Design Centre, which has been established in order to integrate all design faculties of state universities. The ADC aims to promote Polish design schools, create Polish design, and support Polish industry. A very important element of the ADC is the constantly developing cooperation between business and education through joint research and development and design projects. The ADC is a place where thoughts, attitudes, and trends are exchanged, generating new directions for development in the field of design arts.

The site chosen for the seat of the ADC was central for the textile industry developing in the late nineteenth century, and today, almost one hundred and fifty years later, it has become the centre of the booming Polish design. The intention of its founders is to make it a place where culture is shaped, both in local terms, integrating the community living in the historical site, as well as nationwide, opening to the dissemination and promotion of design and culture in a broad sense.

Julia Mrówczyńska

Galeria ASP przy ulicy Piotrkowskiej 68 rozpoczęła swoją działalność 16 marca 2015 roku. Jest miejscem prezentacji różnorodnych prac studentów ze wszystkich wydziałów uczelni, a jej głównym zadaniem jest propagowanie sztuki współczesnej wśród mieszkańców Łodzi. Jest naszym „oknem na świat”, które ma także zachęcać do studiowania w Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi. Charakterystycznym elementem galerii jest widoczny z ulicy ażurowy, intensywnie chabrowy sufit. Wzór został przeniesiony z konkretnej XIX-wiecznej kamienicy z ul. Piotrkowskiej 171. Autorki dekoracyjnego sufitu to: Zuzanna Strychalska, Olga Fiedorowicz, Patrycja Chaberska oraz Paulina Maślak z Wydziału Wzornictwa i Architektury Wnętrz. Praca powstała pod kierunkiem dr. hab. Roberta Sobańskiego i dr. Bogusława Krzciuka.

Galeria ASP uczestniczy we wszystkich imprezach, które odbywają się na ul. Piotrkowskiej. Wówczas drzwi do naszych przestrzeni otwarte są dla zwiedzających do późnych godzin wieczornych. A działa się tak podczas Nocy Muzeów, Święta Ulicy Piotrkowskiej, Dni Łodzi, Miksera Regionalnego, Trawników Kultury, Festiwalu Kinetycznej Sztuki Światła Light Move Festival. W te dni galerię odwiedziło kilka tysięcy zwiedzających. Do naszego „okna na świat” chętnie przychodzą zarówno mieszkańcy Łodzi, jak i turyści. Mamy prężnie działający fanpage na portalach społecznościowych. Planujemy otworenie sklepu internetowego, by ułatwić studentom sprzedaż prac. Wernisaże w naszej nowej przestrzeni wystawienniczej odbywają się zwykle co dwa, trzy tygodnie i odwiedza nas wówczas bardzo wielu gości.

Na pierwszej wystawie towarzyszącej otwarciu (16 marca 2015 roku) można było zobaczyć prace z czterech wydziałów Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi. Zaprezentowano m.in. obrazy, plakaty, grafiki, rzeźby, fotografie, gobeliny, tkaniny artystyczne, projekty ubrań i biżuterię. Wystawę zaaranżowała dr hab. Marta Tomczyk.

Jako drudzy w naszej galerii pojawili się fotograficy z wystawą „Na początku była fotografia”. Prezentacja towarzyszyła obchodom 70. rocznicy powstania Akademii Sztuk Pięknych w Łodzi. Kuratorem był dr hab. Marek Domański. Udział w pokazie wzięli: Leokadia Bartoszek, Anna Bąk, Grzegorz Bojanowski, Dagmara Bugaj, Agnieszka Chojnacka, Artur Chrzanowski, Marek Domański, Zbigniew Dłubak, Konrad Kuzyszyn, Łukasz Ogórek, Anita Osuch, Ireneusz Pierzgalski, Grzegorz Przyborek, Maciej Rawluk, Dominika Sadowska.

Następnie przestrzeń galerii wypełniły prace z projektu Labirynt Znaków „Piękno i brzydota”, który zaangażował do współpracy trzy łódzkie uczelnie: Akademię Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi, Uniwersytet Łódzki oraz Akademię Muzyczną im. Grażyny i Kiejstuty Bacewiczów w Łodzi. Pokaz realizowany był przez studentów Pracowni Ubioru dr hab. Sylwii Romeckiej-Dymek z Wydziału Tkaniny i Ubioru. Celem projektu była współpraca interdyscyplinarna studentów uczelni artystycznych i humanistycznej. Studenci ASP w Łodzi, UŁ i AM w Łodzi w kiluosobowych grupach realizowali założenia wspólnego pomysłu, a w efekcie tej współpracy powstały modele ubiorów (studenci ASP), ich słowna interpretacja (studenci UŁ), a także muzyczna oprawa (studenci AM). W sobotę 23 maja 2015 roku galerię ASP odwiedził znakomity gość – prof. Umberto Eco. Powstała bogata dokumentacja fotograficzna z tego wydarzenia. Profesor podpisał

dwie książki: „Historię piękna” i „Historię brzydoty”, które obecnie znajdują się w bibliotece uczelni.

Kolejna wystawa (11 czerwca 2015 roku) prezentowana w galerii nosiła tytuł „Malowanie II. Otwarta księga” i miała charakter przekrojowy, prezentowała bowiem twórczość studentów i absolwentów Pracowni Malarstwa I „Otwarta księga”, prowadzonej przez prof. Andrzeja Mariana Bartczaka w latach 2010–2015.

Następną w kolejności wystawą (26 czerwca 2015 roku) była prezentacja Koła Naukowego Eksperymentarium. Autorami prac byli członkowie koła oraz studenci III, IV oraz V roku i uczestnicy programu Erasmus. Zaprezentowano prace graficzne w różnorodnych technikach: druk płaski oraz wklęsły (tradycyjne oraz alternatywne metody druku), sitodruk, druk wypukły (linoryt i gipsoryt), monotypia oraz kolografia.

„Między kontynuacją a eksperymentem III” (15 lipca 2015 roku) to tytuł wystawy, której kuratorem była prof. Krystyna Czajkowska. Pokazane na wystawie prace studenckie były przykładem różnorodnych koncepcji artystycznych spełniających odmienne funkcje: związane z ubiorem, wnętrzem i unikatowymi kreacjami aspirującymi do formy panneau, obrazu czy instalacji. Oparte na eksperymentowaniu szeroko pojętym warsztatem druku ze świadomym wykorzystaniem technologii w indywidualnej wypowiedzi artystycznej. Katedra Druku na Tkaninie to jedna z najstarszych jednostek uczelni. W strukturze katedry funkcjonują dwie Pracownie Projektowania Druku na Tkaninie: Pracownia Tkaniny Unikatowej i Pracownia Realizacyjno-Doświadczalna. Katedra Druku dysponuje jednymi z największych wśród uczelni europejskich warsztatami druku klasycznego. Od kilku lat zaplecze warsztatowe zostało poszerzone o technologię druku cyfrowego.

Wernisaż wystawy „Pożyteczny artysta” odbył się 18 sierpnia 2015 roku. Swoje prace zaprezentowali: dr hab. Andrzej Michalik, prof. nadzw. (grafika, rysunek, obiekty) oraz dr Przemysław Wachowski (malarstwo).

Ekspozycja „Komu produkt?” (2 września 2015 roku) prezentowała liczne projekty zrealizowane dla przemysłu przez studentów Wydziału Wzornictwa i Architektury Wnętrz Łódzkiej ASP w ramach krajowych i międzynarodowych konkursów, które realizowane były pod opieką: prof. Grzegorza Reńskiego, dr. hab. Marka Średniawy, dr. Anny Wrzesień, dr. Bogusława Krzciuka oraz dr. Rafała Dobruchowskiego. Kuratorem wystawy był Jarosław Bikiewicz.

„Meeting Point” (11 września 2015 roku) to przegląd 10-lecia IV Pracowni Malarstwa i Rysunku na Wydziale Tkaniny i Ubioru, prowadzonej przez prof. Wojciecha Ledera oraz adiunkta dr. Michała Rybińskiego, który był także kuratorem wystawy.

W ramach Festiwalu Kinetycznej Sztuki Światła Light Move Festival 2015 (9 października 2015 roku) w galerii została zaprezentowana specjalna wystawa zatytułowana „Światło”. Podczas ekspozycji swoje prace pokazali studenci z: Pracowni Innowacyjnego Obiektu do Wnętrza, Dywan i Gobelin (Wydział Tkaniny i Ubioru), prowadzonej przez prof. Jolantę Rudzką Habisia; Pracowni Form Złotniczych (Wydział Tkaniny i Ubioru), prowadzonej przez prof. Andrzeja Bossa; Pracowni Podstaw Projektowania (Wydział Wzornictwa i Architektury Wnętrz), prowadzonej przez prof. Małgorzatę Wyszogrodzką-Trzcinkę.

Wystawa „Łódź/Drezno. Schools of Arts” (16 października 2015 roku) była zorganizowana w ramach współpracy Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi i Hochschule für Bildende Künste Dresden. Prezentacji towarzyszyła robocza wizyta grupy studentów niemieckich, a celem ich przyjazdu do Łodzi było przygotowanie ekspozycji, integracja z rówieśnikami z partnerskiej uczelni oraz wymiana doświadczeń z zakresu edukacji artystycznej w wybranych dyscyplinach. Była to druga wspólna wystawa – pierwsza prezentacja odbyła się w dniach 16 kwietnia – 17 maja 2015 roku w Galerii Oktagon w Dreźnie. Koordynatorami współpracy i kuratorami wystawy studentów ASP w Łodzi i HfBK Dresden byli: dr Artur Chrzanowski oraz Susanne Greinke. Uczestnicy wystawy to: Ada Birecka, Angelika Korzeniowska, Marta Krześlak, Anna Kucharek, Paulina Nazarczuk, Paulina Sadrak, Mikołaj Sęczawa, Bartosz Sobolewski, Bartosz Stępiński, Dominika Walczak, Agata Wieczorek z Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi oraz: Julia Boswank, Nadja Kurz, Martin Paul Mueller, Matthias Recht, Bianca Rüterbories, Suntutje Sagerer, Anna Schapiro, Winnie Louise Seifert, Adela Soucková z Hochschule für Bildende Künste Dresden. Wystawa została dofinansowana ze środków Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej.

Wystawa „Poplenerowa wystawa malarstwa studentów: Harenda, Soczewka 2015” (6 listopada 2015 roku) stanowiła prezentację obrazów plenerowych studentów II i III roku Wydziału Grafiki i Malarstwa Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi. Prace powstały pod opieką dydaktyczną: prof. Tomasza Chojnackiego, prof. Piotra Stachlewskiego, dr Katarzyny Miller, mgr Aleksandry Kozioł.

Małgorzata Zawada

The Gallery of the Academy of Fine Arts at 68 Piotrkowska Street was launched on 16 March 2015. Exhibited there are various works by students of all faculties, and its main task is to promote contemporary art among Łódź residents. It is our "window to the world", as well as an incentive to study at the Władysław Strzemiński Academy of Fine Arts in Łódź. One characteristic feature of the gallery is the ornamental, intense royal blue ceiling, visible from the street. The pattern has been transferred from a particular nineteenth-century building located at 171 Piotrkowska Street. The authors of the decorative ceiling are: Zuzanna Strychalska, Olga Fiedorowicz, Patrycja Chaberska and Paulina Maślak from the Faculty of Industrial Design and Interior Design. The work was supervised by dr hab. Robert Sobański and dr Bogusław Krzciuk.

The Gallery is involved in all events that take place on the Piotrkowska Street. On such occasions, our spaces are open to the public until late in the evening. We have participated in events such as the Night of Museums, Piotrkowska Street Festival, Łódź Days, Regional Mixer, "Trawniki Kultury", or the Light Move Festival. On those occasions, the gallery was visited by several thousand people. Our "window to the world" attracts both Łódź locals and tourists. We are active on social media. We are planning to open an online shop to help students to sell the works. Every two or three weeks we hold art shows in our new exhibition space, attended by many visitors.

The first exhibition accompanying the opening (16 March 2015) featured the works by artists representing four faculties of the Władysław Strzemiński Academy of Fine Arts in Łódź, including paintings, posters, prints, sculptures, photographs, tapestries, artistic textile, fashion designs, and jewellery. The exhibition was arranged by dr hab. Marta Tomczyk.

Next, our gallery hosted the exhibition "In the beginning, there was photography". The exhibition accompanied the celebration of the seventieth anniversary of the Academy of Fine Arts in Łódź. Dr hab. Marek Domański was the curator, and the following photographers featured their works: photographers: Leokadia Bartoszek, Anna Bąk, Grzegorz Bojanowski, Dagmara Bugaj, Agnieszka Chojnacka, Artur Chrzanowski, Marek Domański, Zbigniew Dłubak, Konrad Kuzyszyn, Łukasz Ogórek, Anita Osuch, Ireneusz Pierzgański, Grzegorz Przyborek, Maciej Rawluk, Dominika Sadowska.

Then, the space of our gallery was filled with works from the project The Labyrinth of Signs "Beauty and ugliness", organised as a joint enterprise by three Łódź higher schools: the Władysław Strzemiński Academy of Fine Arts in Łódź, University of Łódź, and the Grażyna and Kiejstut Bacewicz Academy of Music in Łódź. The show was arranged by students of the Fashion Design Studio headed by Sylwia Romecka-Dymek from the Faculty of Textiles and Fashion. The aim of the project was an interdisciplinary collaboration between students of art schools and those studying the humanities. Working in groups of about a dozen, students developed ideas for their joint project, and as a result of that cooperation were fashions designs (by students of the Academy of Fine Arts), their verbal interpretation (by students of the University of Łódź), and a musical setting (students of the Academy of Music). On Saturday, 23 May 2015, a very special guest visited the Gallery – Professor Umberto Eco. The event was documented on photographs. Professor signed two

books for us, "History of Beauty" and "History of Ugliness", which are currently in the Academy's library.

The subsequent exhibition (11 June 2015) held at the Gallery was entitled "Painting II. Open Book" and was an overview of the works by students and graduates of the Painting Studio I "Open Book", headed by Professor Andrzej Marian Bartczak in 2010–2015.

The next exhibition (26 June 2015) was a presentation prepared by the Scientific Society Experimentarium. The authors of the featured works were members of the Society, third, fourth, and fifth year students, as well as participants of the Erasmus program. Presented works were done in various techniques: surface and intaglio printing (using conventional and alternative methods), screen printing, relief printing (linocut and gipsogravura), monotype, and collagraphy.

"Between Continuation and Experiment III" (15 July 2015) was the title of the exhibition curated by Professor Krystyna Czajkowska. The featured works by student works represented diverse artistic concepts that had different functions, associated with clothes, interior design, or unique creations aspiring to the form of panneau, painting, or installation. They were based on experimentation with printing (in the broad sense of the word), using technology in individual artistic expression.

The Department of Textile Print is one of the oldest units of the Academy. It is composed of two Textile Print Design Studios: Unique Textile Studio and Practical and Experimental Studio. The Department of Printing has one of the largest classic printing workshops in Europe. In recent years, our workshop facilities have been expanded to include digital printing technology.

The opening of the exhibition "Useful Artist" was held on 18 August 2015. The featured artists were dr hab. Andrzej Michalik, prof. nadzw. (graphics, drawing, objects) and dr Przemysław Wachowski (painting).

The exhibition "Who Wants the Product?" (2 September 2015) presented a number of projects carried out for industry by the students of the Faculty of Industrial Design and Interior Design of the Academy of Fine Arts in Łódź in national and international competitions, which were implemented under the supervision of Professor Grzegorz Reński, dr hab. Marek Średniawa, dr Anna Wrzesień, dr Bogusław Krzciuk, and dr Rafał Dobruchowski. The exhibition was curated by Jarosław Bikiewicz.

"Meeting Point" (11 September 2015) was an overview of the 10th anniversary of the Painting and Drawing Studio IV at the Faculty of Textile and Fashion Design, headed by Professor Wojciech Leder and dr Michał Rybicki, who was also the curator of the exhibition.

As part of the Light Move Festival 2015 (9 October 2015), the gallery hosted a special exhibition entitled "Light". The show featured works by the students of the Innovative Interior Object: Carpet and Tapestry Studio (Faculty of Textile and Fashion Design), headed by Professor Jolanta Rudzka Habisiak; Goldsmith Design Studio (Faculty of Textile and Fashion Design), headed by Professor Andrzej Boss; and Basics of Design Studio (Faculty of Industrial Design and Interior Design), headed by Professor Małgorzata Wyszogrodzka-Trzcinka.

The exhibition "Łódź/Dresden. Schools of Arts" (16 October 2015) was a joint project organised by the Władysław Strzemiński Academy of Fine Arts in

Łódź and the Hochschule für Bildende Künste Dresden. The exhibition was accompanied by a study visit of a group of German students – they came to Łódź to work on the exhibition, integrate with their peers from the partner Academy, and exchange experiences in the field of arts education in selected disciplines. It was the second joint exhibition – the first one was held from 16 April until 17 May 2015 in the Oktogon Gallery in Dresden. The coordinators of that cooperation were dr Artur Chrzanowski and Susanne Greinke, who were also the curators of the exhibition of works by the students from Łódź and Dresden. The exhibition featured works by the following artists: Ada Birecka, Angelika Korzeniowska, Marta Krześlak, Anna Kucharek, Paulina Nazarczuk, Paulina Sadrak, Mikołaj Sęczawa, Bartosz Sobolewski, Bartosz Stępiński, Dominika Walczak, and Agata Wieczorek from the Strzemiński Academy of Fine Arts in Łódź, and ulia Boswank, Nadja Kurz, Martin Paul Mueller, Matthias Recht, Bianca Rüterbories, Suntje Sagerer, Anna Schapiro, Winnie Louise Seifert, and Adela Soucková from Hochschule für Bildende Künste Dresden. The exhibition was co-financed by the Foundation for Polish-German Cooperation.

The exhibition of paintings done by students during the outdoor workshop in Harenda, Soczewka 2015 (6 November 2015) featured works by second and third year students of the Faculty of Graphics and Painting of the Władysław Strzemiński Academy of Fine Arts in Łódź. The workshop was supervised by Professor Tomasz Chojnacki, Professor Piotr Stachlewski, dr Katarzyna Miller, and mgr Aleksandra Koziot.

Małgorzata Zawada

głównych uroczystości jubileuszowych z okazji 70-lecia
ASP im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi

05.03.2015

rozpoczęcie obchodów – uroczysty Senat ASP w Łodzi

wręczenie doktoratu honoris causa Jerzemu Skolimowskiemu,
aula CPM, ASP

wernisaż ekspozycji prezentującej fotografie z życia Jerzego
Skolimowskiego, Galeria Kopro, ASP

wernisaż wystawy „Jerzy Skolimowski. Malarstwo”, Ośrodek
Propagandy Sztuki Miejskiej Galerii Sztuki w Łodzi, kurator:
prof. Tomasz Chojnacki

17.03.2015

wykłady i warsztaty przygotowane przez paryskich grafików
projektantów: Laurenta Ungerera i Annę Radecką, CPM, ASP,
koordynator: dr Łukasz M. Sadowski

24.03.2015

wykonanie zdjęcia społeczności akademickiej przed budynkiem
ASP, koordynator: dr hab. Marek Domański, prof. ASP

31.03.2015

wernisaż wystawy „Na początku była fotografia”. Podczas
wystawy zaprezentowano prace artystów uprawiających
twórczość z zakresu fotografii i nowych mediów, związanych
z Katedrą Multimediów Wydziału Sztuk Wizualnych, Galeria ASP
Piotrkowska 68, kurator: dr hab. Marek Domański, prof. ASP

zakopanie Kapsuły Czasu na Placu Wolności Sztuki. Kapsuła
została wypełniona fotografiami wykonanymi 23 kwietnia 2015
roku o godzinie 12.00 przez studentów i pracowników Akademii
Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi,
koordynator: dr Maciej Rawluk

20.04.2015

finisaż wystawy „Andrzej Marian Bartczak – Strawa, Obraz,
Archetypiczne naczynie, Cudzystów”, Galeria Kopro, ASP

16–17.05.2015

Noc Muzeów, CPM, ASP

17.05–07.06 2015

„Interdyscyplinarny projekt artystyczno-humanistyczny *Piękno
i brzydota*” realizowany przez studentów Wydziału Tkaniny
i Ubioru ASP w Łodzi, Wydziału Filologicznego Uniwersytetu
Łódzkiego oraz Akademii Muzycznej w Łodzi. W ramach
projektu zrealizowano wystawy, sesje naukowe, warsztaty oraz
„Interdyscyplinarną Konferencję Naukowo-Warsztatową *Piękno
i brzydota w ujęciu humanistycznym i artystycznym*”, kierownik
projektu i koordynator: dr hab. Sylwia Romecka-Dymek, prof. ASP

19.05.2015

wernisaż wystawy „Tkanina artystyczna łódzkich profesorów
– śladem sukcesu światowych wystaw i nagród”, Galeria Kopro,
CPM, ASP, kuratorzy: prof. Ewa Latkowska-Zychska, mgr Marta
Kowalewska

31.05.2015

Dzień Dziecka w ASP

13.06.2015

Światowy Zjazd Absolwentów ASP, koordynator: prof. Andrzej
Reński, mgr inż. Agnieszka Skupińska

18.09.2015

wernisaż wystawy „Roma Hałat 1937–2012”, Ośrodek
Propagandy Sztuki Miejskiej Galerii Sztuki w Łodzi

01.10.2015

wręczenie doktoratu honoris causa japońskiej projektantce Junko
Koshino, aula CPM, ASP

wernisaż wystawy fotograficznej poświęconej twórczości Junko
Koshino oraz pokaz jej najnowszej kolekcji, Galeria Hol CPM,
ASP

02–03.10.2015

„Konferencja Naukowo-Warsztatowa *Estetyka japońska w modzie,
sztuce i literaturze. Junko Koshino w ASP*”, kierownik konferencji:
dr hab. Sylwia Romecka-Dymek, prof. ASP

20.10.2015

XX jubileuszowa Gala Dyplomowa Katedry Ubioru, aula CPM, ASP

22.10.2015

wernisaż retrospektywnej wystawy prof. Andrzeja A. Sadowskiego
„Hiperpejzaż współczesności. Retrospektywa 1966–2015”,
Ośrodek Propagandy Sztuki Miejskiej Galerii Sztuki w Łodzi,
kuratorzy: Elżbieta Fuchs, Władysław Jagiełło

wernisaż wystawy „Fundament” prezentującej w formie
audiowizualnej instalacji postawy artystyczno-dydaktyczne
z siedemdziesięcioletniej historii uczelni, kuratorzy:
dr Magdalena Soboń, dr Artur Chrzanowski

11.12.2015

wernisaż wystawy „Szkolne lata. Początki ASP w Łodzi”, Muzeum
Sztuki mś1, kuratorzy: Anna Saciuk-Gąsowska, Wojciech Leder

15.12.2015

wernisaż wystawy „Ryszard Hunger. Malarstwo. Wystawa
retrospektywna 1965–2015”, Ośrodek Propagandy Sztuki
Miejskiej Galerii Sztuki w Łodzi, kuratorzy: Adriana Michalska,
Władysław Jagiełło

21.01.2016

wernisaż wystawy „Utopia. Dystopia. Atopia”, Galeria Kopro, ASP,
kurator: Kazimierz Piotrowski

celebrating the 70th anniversary of the Strzemiński Academy of Fine Arts in Łódź

5 March 2015

Opening of the jubilee – official session of the Senate of the Academy

Conferral of the honorary doctorate on Jerzy Skolimowski, auditorium of the Fashion Promotion Centre, ASP

Opening of the exhibition of photographs from the life of Jerzy Skolimowski, Kobra Gallery, ASP

Opening of the exhibition "Jerzy Skolimowski. Painting" Art Propaganda Centre City Art Gallery in Łódź, curated by Professor Tomasz Chojnacki

17 March 2015

Lectures and workshops by Parisian graphic designers: Laurent Ungerer and Anna Radecka, Fashion Promotion Centre, coordinator: dr Łukasz M. Sadowski

24 March 2015

Photograph of the academic community in front of the Academy of Fine Arts, coordinator: dr hab. Marek Domański, Academy Professor

31 March 2015

Opening of the exhibition "In the beginning there was photography". The exhibition presents works by photographers and new media artists, associated with the Multimedia Department of the Faculty of Visual Arts, Gallery of the Academy of Fine Arts Piotrkowska 68, curator: dr hab. Marek Domański, Academy Professor

Burying the Time Capsule at the Liberty of Arts Square. The capsule was filled with photographs taken on 23 April 2015 at noon by the students and staff of the Strzemiński Academy of Fine Arts in Łódź, coordinator: dr Maciej Rawluk

20 April 2015

Closing of the exhibition "Andrzej Marian Bartczak – Food, Image, Archetypal Vessel, Quotation Mark" Kobra Gallery, Academy of Fine Arts

16–17 May 2015

Night of the Museums, Fashion Promotion Centre, Academy of Fine Arts

17 May–7 June 2015

"Interdisciplinary Artistic And Humanistic Project – Beauty And Ugliness" by students of the Faculty of Textile and Fashion Design at the Academy of Fine Arts in Łódź, the Faculty of Philology at the University of Łódź, and the Academy of Music in Łódź. The project consisted of exhibitions, symposia, workshops, and the "Interdisciplinary Scientific Conference And Workshop – Beauty And Ugliness In Arts And Humanities", project leader and coordinator: dr hab. Sylwia Romecka-Dymek, Academy Professor

19 May 2015

Opening of the exhibition "Textile Art by Łódź Professors – International Exhibitions and Awards", Kobra Gallery, Fashion Promotion Centre, curators: Professor Ewa Łatkowska-Żychska, mgr Marta Kowalewska

31 May 2015

Children's Day at the Academy of Fine Arts

13 June 2015

Reunion of the Alumni of the Academy of Fine Arts, coordinators: Professor Andrzej Reński, mgr inż. Agnieszka Skupińska

18 September 2015

Opening of the exhibition "Roma Hałat 1937–2012", Art Propaganda Centre City Art Gallery in Łódź

1 October 2015

Conferring the honorary doctorate on the Japanese designer Junko Koshino, auditorium of the Fashion Promotion Centre, Academy of Fine Arts

Opening of the photography exhibition dedicated to the artist's Junko Koshino work and a show of her latest collection, Hall Gallery, Fashion Promotion Centre, Academy of Fine Arts

2–3 October 2015

"Scientific Conference and Workshop Japanese Aesthetics in Fashion, Art and Literature. Junko Koshino at the Academy of Fine Arts", head of the conference: dr hab. Sylwia Romecka-Dymek, Academy Professor

20 October 2015

20th Diploma Gala of the Department of Fashion Design, auditorium of the Fashion Promotion Centre, Academy of Fine Arts

22 October 2015

Opening of a retrospective of Professor Andrzej A. Sadowski "Contemporary Hyperlandscape. A Retrospective 1966–2015", Art Propaganda Centre City Art Gallery in Łódź, curated by Elżbieta Fuchs, Władysław Jagiełło

Opening of the audio-visual installation "Foundation" presenting the artistic and didactic attitudes throughout the 70 years of the history of the Academy, curators: dr Magdalena Soboń, dr Artur Chrzanowski

11 December 2015

opening of the exhibition "School years. Beginnings of the Strzemiński Academy of Fine Arts in Łódź", Muzeum Sztuki in Łódź ms1, curators: Anna Saciuk-Gąsowska, Wojciech Leder

15 December 2015

opening of the exhibition "Ryszard Hunger. Painting. Retrospective exhibition 1965–2015", Art Propaganda Centre City Art Gallery in Łódź, curators: Adriana Michalska, Władysław Jagiełło

21 January 2016

opening of the exhibition "Utopia. Dystopia. Atopia", Kobra Gallery, Academy of Fine Arts, curator: Kazimierz Piotrowski

Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego
w Łodzi 1945–2015

1945

powstanie Państwowej Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych (PWSSP) w Łodzi dzięki inicjatywie takich artystów, jak: Leon Ormeżowski, Władysław Strzemiński, Stefan Wegner, Felicjan Szczęsny Kowarski, Roman Modzelewski, Ludwik Tyrowicz, Władysław Daszewski, Stanisław Borysowski, Marian Wimer i Stefan Byrski. Utworzono trzy wydziały: Wydział Włókienniczy, Wydział Ceramiki oraz Wydział Grafiki. Siedziba PWSSP mieściła się przy ul. Narutowicza 77

1945–1949

funkcję rektora pełnił Leon Ormeżowski

1946–1947

utworzenie Wydziału Plastyki Przestrzennej

1947–1948

utworzenie Wydziału Filmu, Fotografii i Scenografii. W następnym roku akademickim wydział odłączono od uczelni i przeniesiono do nowo powstałej Państwowej Wyższej Szkoły Filmowej w Łodzi

1949–1950

funkcję rektora pełnił Stefan Wegner

1950–1952

funkcję rektora pełnił Stanisław Borysowski

1952–1963

funkcję rektora pełnił Roman Modzelewski

1963–1971

funkcję rektora pełnił Zdzisław Głowacki

1971–1975

funkcję rektora pełnił Roman Artymowski

1975–1981

funkcję rektora pełnił Wiesław Garboliński

1977

nowa siedziba uczelni wzniesiona wg projektu Bolesława Kardaszewskiego przy ul. Wojska Polskiego 121

1981–1987

funkcję rektora pełnił Krystyn Zieliński

1983

pierwsza edycja Konkursu im. Władysława Strzemińskiego – Projekt oraz Konkursu im. Władysława Strzemińskiego – Sztuki Piękne

1985

utworzenie Wydziału Wychowania Plastycznego (siedziba wydziału przy ul. Franciszkańskiej 76/78)

1987

patronem szkoły został Władysław Strzemiński

1987–1993

funkcję rektora pełnił Ryszard Hunger

1991

utworzenie Wydziału Form Przemysłowych

1993–1999

funkcję rektora pełnił Jerzy Treliński

1995

pierwsza edycja Gali Dyplomowej Katedry Ubioru

1996

uczelnia otrzymała statut Akademii Sztuk Pięknych

1998

nadanie tytułu doktora honoris causa Magdalenie Abakanowicz

1999–2005

funkcję rektora pełnił Stanisław Łabęcki

2000

nadanie tytułu doktora honoris causa Romanowi Opałce

pierwsza edycja konkursu najlepszych dyplomów ASP Rocznik (Prime Time)

2001

nadanie tytułu doktora honoris causa Jerzemu Grzegorzewskiemu

2002

nadanie tytułu doktora honoris causa Stanisławowi Fijałkowskiemu

2004

nadanie tytułu doktora honoris causa Andrzejowi Turowskiemu

2005–2012

funkcję rektora pełnił Grzegorz Chojnacki

2011

utworzenie Laboratorium Działań Artystycznych

2006–2008

modernizacja instalacyjna i funkcjonalna budynku

od 2012

funkcję rektora pełni Jolanta Rudzka Habisiak

2013

otwarcie nowego budynku, w którym zlokalizowano Centrum Promocji Mody

pierwsza edycja Międzynarodowego Triennale Tkaniny Młodych YTAT

pierwsza edycja letnich kursów PATA – Letnie Międzynarodowe Kursy Grafiki Artystycznej (od 2014 Letnie Międzynarodowe Kursy Grafiki i Tkaniny Artystycznej)

podpisanie umowy w sprawie przejęcia budynku przy ul. Księży Młyn 13/15

2014

otwarcie nowego budynku, w którym zlokalizowano Centrum Nauki i Sztuki

powołanie Akademickiego Centrum Designu

utworzenie Wydziału Rzeźby i Działań Interaktywnych

powołanie Doktoranckich Studiów Środowiskowych

utworzenie Akademii Kreatywnego Seniora

2015

nadanie tytułu doktora honoris causa Jerzemu Skolimowskiemu

otwarcie Galerii ASP przy ul. Piotrkowskiej 68

nadanie tytułu doktora honoris causa Junko Koshino

Obecnie uczelnia składa się z pięciu wydziałów:

Wydziału Tkaniny i Ubioru

Wydziału Grafiki i Malarstwa

Wydziału Wzornictwa i Architektury Wnętrz

Wydziału Sztuk Wizualnych

Wydziału Rzeźby i Działań Interaktywnych

1945

The State Higer School of Visual Arts is founded in Łódź on the initiative of artists such as Leon Ormezowski, Władysław Strzemiński, Stefan Wegner, Felicjan Szczęśny Kowarski, Roman Modzelewski, Ludwik Tyrowicz, Władysław Daszewski, Stanisław Borysowski, Marian Wimer, and Stefan Byrski. Three faculties were established: the Faculty of Textiles, the Faculty of Ceramics, and the Faculty of Graphics. The School building was located at 77 Narutowicza Street

1945–1949

Leon Ormezowski serves as the Rector

1946–1947

The Faculty of Spatial Arts is established

1947–1948

The Faculty of Film, Photography, and Scenography is established. In the following academic year, the faculty was separated from the Academy and moved to the newly founded State Higher School of Film in Łódź

1949–1950

Stefan Wegner serves as the Rector

1950–1952

Stanisław Borysowski serves as the Rector

1952–1963

Roman Modzelewski serves as the Rector

1963–1971

Zdzisław Głowacki serves as the Rector

1971–1975

Roman Artymowski serves as the Rector

1975–1981

Wiesław Garboliński serves as the Rector

1977

New seat of the Academy is completed according to the design of Bolesław Kardaszewski at 121 Wojska Polskiego Street

1981–1987

Krystian Zieliński serves as the Rector

1983

First edition of the Strzemiński Competition – Design and the Strzemiński Competition – Arts

1985

The Faculty of Art Education is established (the seat of the faculty is located at 76/78 Franciszkańska Street)

1987

Władysław Strzemiński is made patron of the Academy

1987–1993

Ryszard Hunger serves as the Rector

1991

The Faculty of Industrial Forms is established

The Strzemiński Academy of Fine Arts in Łódź 1945–2015

1993–1999

Jerzy Treliński serves as the Rector

1995

First edition of the Diploma Gala of the Faculty of Fashion Design

1996

the School is granted the title of the Academy of Fine Arts

1998

Magdalena Abakanowicz receives honorary doctorate

1999–2005

Stanisław Łabęcki serves as the Rector

2000

Roman Opalka receives honorary doctorate

First edition of the best diploma competition (Prime Time)

2001

Jerzy Grzegorzewski receives honorary doctorate

2002

Stanisław Fijałkowski receives honorary doctorate

2004

Andrzej Turowski receives honorary doctorate

2005–2012

Grzegorz Chojnacki serves as the Rector

2011

Laboratory of Artistic Activities is established

2006–2008

Installations and facilities are modernised

from 2012

Jolanta Rudzka Habisiak is elected the Rector

2013

Opening of the new building, where Fashion Promotion Centre is located

First edition of the Young Textile Art Triennial YTAT

First edition of the summer courses PATA – International Summer Courses Printmaking Art (from 2014 International Summer Courses Printmaking and Textile Art)

Signing of the agreement on the acquisition of the building at 13/15 Księży Młyn Street

2014

Opening of the new building, where Art and Science Centre is located

Academic Design Centre is Established

Faculty of Sculpture and Interactive Actions is established

Doctoral Programme in Environmental Studies is launched

Creative Senior Academy is established

2015

Jerzy Skolimowski receives honorary doctorate

Opening of the Gallery of the Fine Arts Academy at 68 Piotrkowska Street

Junko Koshino receives honorary doctorate

Currently, the Academy consists of five faculties:

the Faculty of Textile and Fashion Design

the Faculty of Graphics and Painting

the Faculty of Industrial Design and Interior Design

the Faculty of Visual Arts

the Faculty of Sculpture and Interactive Actions

AKADEMIA

Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi

1945–1976,
budynek uczelni przy
ul. Narutowicza 77

1945–1976,
building at 77
Narutowicza Street

1947,
prof. Władysław
Strzemiński w sali
wykładowej ASP

1947,
prof. Władysław
Strzemiński in
a lecture hall at the
Academy

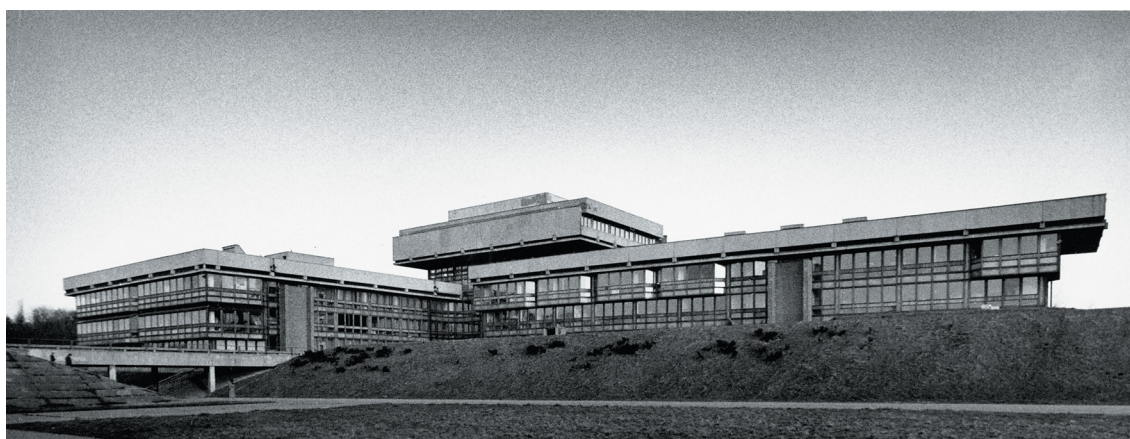
AKADEMIA

Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi

10. 1966,
inauguracja roku
akademickiego
1966–1967, aula
Studium Języka
Polskiego dla
Obcokrajowców
w Łodzi

October 1966,
inauguration of
the academic
year 1966–1967,
auditorium of the
School of Polish for
Foreigners in Łódź

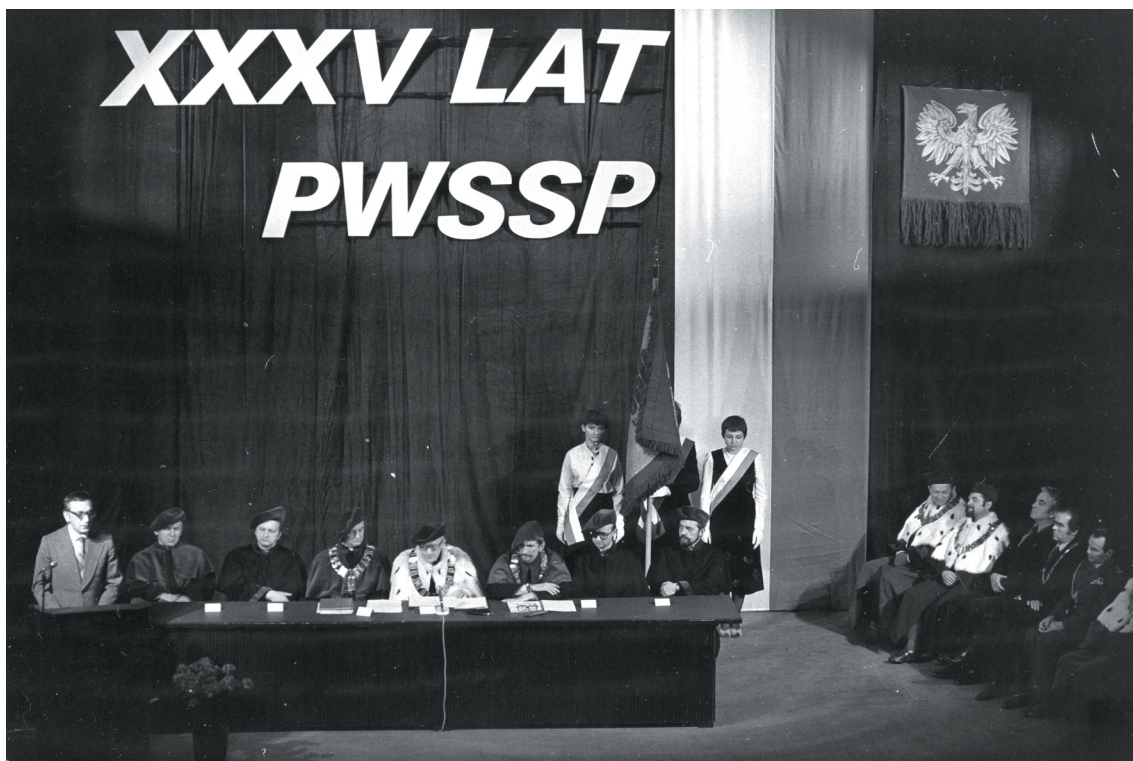

Od 1976,
nowa siedziba
PWSSP

From 1976,
new building of the
State Higher School
of Visual Arts

1980,
obchody 35-lecia
PWSSP

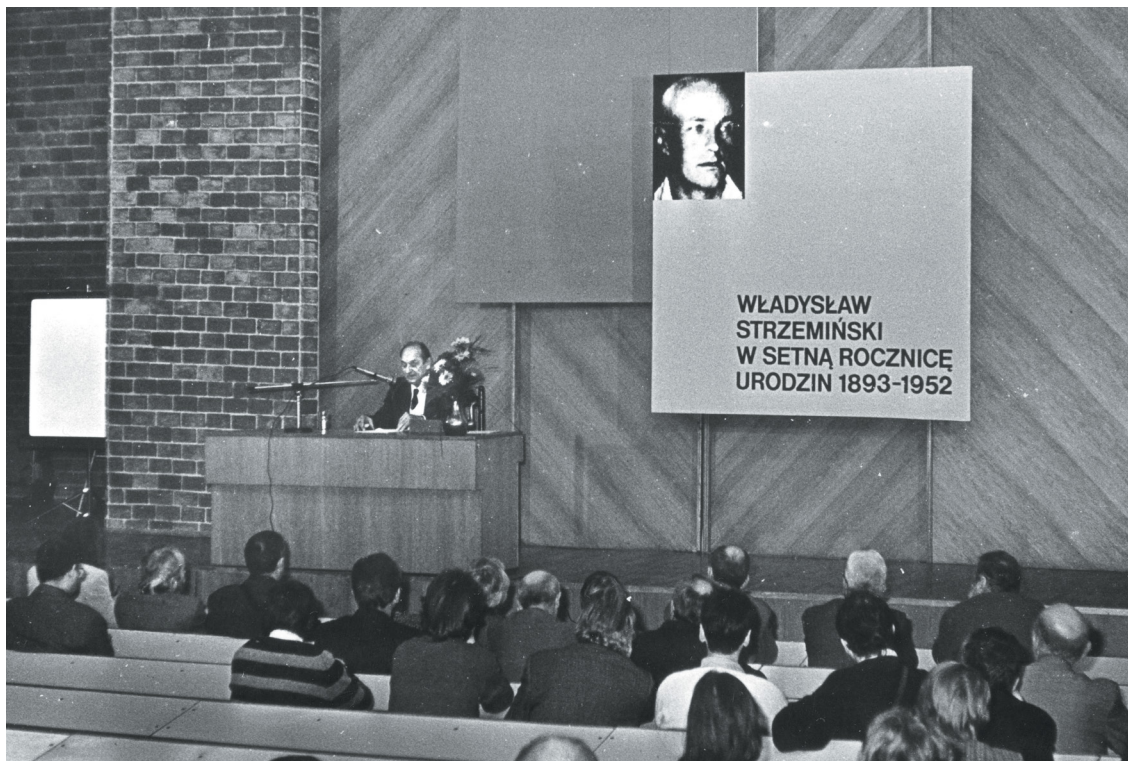
1980,
35th anniversary
of the State Higher
School of Visual Arts

23.04.1988,
uroczystości
nadania PWSSP
imienia Władysława
Strzemińskiego

23 April 1988,
ceremony of
conferring the
name of Władysław
Strzemiński on the
State Higher School
of Visual Arts

19.11.1993,
uroczyste
posiedzenie Senatu
PWSSP w Łodzi
poświęcone setnej
rocznicy urodzin
Władysława
Strzemińskiego, aula
PWSSP

**19 November
1993,**
formal meeting of
the Senate of the
State Higher School
of Visual Arts in
Łódź concerning
the centenary of the
birth of Władysław
Strzemiński,
auditorium of the
State Higher School
of Visual Arts

19.10.1995,
inauguracja roku
akademickiego
1995-1996, aula
PWSSP

19 October 1995,
inauguration of
academic year
1995-1996,
auditorium of the
State Higher School
of Visual Arts

06.11.2003,
 inauguracja roku
 akademickiego
 2003–2004, aula
 ASP

6 November 2003,
 inauguration of
 academic year
 2003–2004,
 auditorium of the
 Academy of Fine
 Arts

01.04.2008,
 tkalnia w ASP

1 April 2008,
 weaving workshop
 at the Academy of
 Fine Arts

03.10.2008,
inauguracja roku
akademickiego
2008–2009

3 October 2008,
inauguration of
the academic year
2008–2009

17.04.2009,
prezentacja książki
„Imiona własne
sztuki łódzkiej.
Współczesne
malarstwo, grafika,
rzeźba i twórczość
intermedialna”

17 April 2009,
presentation of
the book "Proper
names in the art of
Łódź. Contemporary
painting, graphics
arts, sculpture and
intermedia"

06.10.2009,
 inauguracja roku
 akademickiego
 2009–2010,
 Muzeum Miasta
 Łódź

6 October 2009,
 inauguration of the
 academic year,
 2009–2010
 Museum of the City
 of Łódź

29.01.2010,
 uroczystości
 towarzyszące
 wmurowaniu
 kamienia
 węglanego pod
 Dom Pracy Twórczej
 w Uniejowie

29 January 2010,
 the laying of the
 foundation stone
 for the House of
 Creative Work in
 Uniejów

AKADEMIA

Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi

10.01.2011,
CYCERON

10 January 2011,
CYCERON

26.01.2012,
„Rocznik 2012”,
Centrałne Muzeum
Włókiennictwa
w Łodzi

26 January 2012,
"Year 2012", Central
Museum of Textiles
in Łódź

26.09.2012,
Wydział Sztuk
Wizualnych

**26 September
2012,**
Faculty of Visual Arts

16.10.2012,
Rada Miejska w ASP,
zgoda na dzierżawę
budynku na Księżym
Młynie

16 October 2012,
City Council at the
Academy of Fine
Arts, permission
for the lease of the
building in Księży
Młyn

AKADEMIA

Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi

08.12.2012,
warsztaty „Paprocki
& Brzozowski”,
Domek Ogrodnika,
Łódź

8 December 2012,
workshop "Paprocki
& Brzozowski",
Gardner's House,
Łódź

13.02.2013,
„Rocznik 2012”,
Centralne Muzeum
Włókiennictwa
w Łodzi

13 February 2013,
"Year 2012", Central
Museum of Textiles
in Łódź

12.03.2013,
wernisaż XXX
Konkursu
im. Władysława
Strzebińskiego,
Ośrodek Propagandy
Sztuki Miejskiej
Galerii Sztuki w Łodzi

12 March 2013,
opening of the
30th edition of
the Władysław
Strzebiński
Competition, Center
of Art Promotion of
Municipal Art Gallery
in Łódź

06.05.2013,
Międzynarodowe
Triennale Tkaniny
Łódź 2013,
Centralne Muzeum
Włókiennictwa
w Łodzi

6 May 2013,
International Textile
Art Triennial Łódź
2013, Central
Museum of Textiles
in Łódź

07.05.2013,
Międzynarodowe
Triennale Tkaniny
Młodych Łódź 2013

7 May 2013,
Young Textile Art
Triennial Łódź 2013

31.07.2013,
nowe budynki
uczelni

31 July 2013,
new buildings of the
Academy

24.04.2014,
biblioteka w CNiS

24 April 2014,
library at the Science
and Art Centre

AKADEMIA

Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi

29.07.2014,
Międzynarodowe
Letnie Kursy PATA

29 July 2014,
International
Summer Courses
PATA

20.11.2014,
Plac Wolności Sztuki

**20 November
2014,**
Liberty of Arts
Square

26.01.2015,
wystawa „Kreatywni”
uczestników
Akademii
Kreatywnego Seniora

26 January 2015,
exhibition "Creative"
prepared by
participants of
the Active Senior
Academy

05.03.2015,
uroczystość
nadania tytułu
doktora honoris
causa Jerzemu
Skolimowskiemu

5 March 2015,
conferral of
the honorary
doctorate on Jerzy
Skolimowski

16.03.2015,
wernisaż wystawy
inaugurującej
działalność Galerii
ASP Piotrkowska 68

16 March 2015,
opening of the
exhibition launching
the Gallery of the
Academy of Fine
Arts 68 Piotrkowska
Street

24.03.2015,
zdjęcie społeczności
akademickiej z okazji
70-lecia uczelni

24 March 2015,
photo of the
academic
community on the
70th anniversary of
the school

16.05.2015,
Noc Muzeów w ASP
aula CPM

16 May 2015,
Night of Museums
at the Academy of
Fine Arts, auditorium
of the Fashion
Promotion Centre

13.06.2015,
Zjazd Absolwentów
z okazji 70-lecia ASP

13 June 2015,
Reunion of
Graduates on the
70th anniversary
of the Academy of
Fine Arts

AKADEMIA

Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi

13.06.2015,
Zjazd Absolwentów
z okazji 70-lecia ASP

13 June 2015,
Reunion of
Graduates on the
70th anniversary
of the Academy of
Fine Arts

02.07.2015,
widok na budynek
ASP

2 July 2015,
building of the
Academy of Fine
Arts

1.10.2015,
nadanie tytułu
doktora honoris
causa Junko Koshino
podczas inauguracji
roku akademickiego
2015–2016, aula
CPM

1 October 2015,
conferral of
the honorary
doctorate on Junko
Koshino during
the inauguration
of the academic
year 2015–2016,
auditorium of the
Fashion Promotion
Centre

02.10.2015,
Konferencja
Naukowo-
Warsztatowa
„Estetyka japońska
w modzie sztuce
i literaturze. Junko
Koshino w ASP”

2 October 2015,
Scientific
Conference and
Workshop "Japanese
Esthetics in Fashion,
Arts, and Literature.
Junko Koshino at
the Academy of Fine
Arts"

AKADEMIA

Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi

19.10.2015,
XX Gala Dyplomowa
Katedry Ubioru, aula
CPM

19 October 2015,
20th Diploma
Project Gala of the
Faculty of Fashion
Design, auditorium
of the Fashion
Promotion Centre

22.10.2015,
wernisaż wystawy
„Fundament”,
Galeria Kobra

22 October 2015,
opening of
the exhibition
"Fundament", Kobra
Gallery

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.**

Wojewoda Łódzki
Jolanta Chełmińska

Marszałek Województwa Łódzkiego
Witold Stępień

PREZYDENT MIASTA ŁODZI
HANNA ZDANOWSKA

PARTNERZY

Akademia Sztuk Pięknych
im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi
The Strzemiński Academy of Fine Arts in Łódź
ul. Wojska Polskiego 121, 91-726 Łódź
tel. 42 254 74 08, fax 42 254 74 18
rektorat@asp.lodz.pl

Stowarzyszenie Pola Designu
Design Fields
ul. Wojska Polskiego 121
91-726 Łódź

© Copyright Akademia Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi i Autorzy
© Copyright The Strzemiński Academy of Fine Arts in Łódź and Authors

Wydawcy/Publishers:
Akademia Sztuk Pięknych
im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi
The Strzemiński Academy of Fine Arts in Łódź

Stowarzyszenie Pola Designu
Design Fields

Redakcja wydawnictwa/Editors
Łukasz M. Sadowski, Ewa Wojtyniak-Dębińska

Korekta/Proofreading
Karolina Kozera

Tłumaczenie/Translation
Katarzyna Gucio

Fotografie/Photography
Archiwum ASP im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi
Archive of the Strzemiński Academy of Fine Arts in Łódź

Projekt graficzny/Design
Piotr Kucharski

Projekt znaku siedemdziesięciolecia/70th anniversary logo design
Łukasz Chmielewski

Druk, oprawa i tłoczenie płyt CD/Printing, binding and extrusion CDs
Drukarnia Sagalara, Łódź

Nakład/Issue
e-book: 1200 egz.
katalog: 1200 egz.

e-book: ISBN 978-83-63141-67-7
katalog: ISBN 978-83-65403-02-5
Łódź 2015

